

แผนปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
ประจำปี พ.ศ.๒๕๖๐

งานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
องค์การบริหารส่วนตำบลดงเจน
อำเภอภูพานยาว จังหวัดพะเยา

บทที่ ๑ ข้อมูลทั่วไป

๑.๑ สภาพทั่วไปขององค์การบริหารส่วนตำบลดงเจน

๑.๑.๑ ที่ตั้งและอาณาเขต

ที่ตั้งขององค์การบริหารส่วนตำบลดงเจน ตั้งอยู่หมู่ที่ ๖ ตำบลดงเจน อำเภอกุฉินารายณ์ ระยะทางห่างจากที่ว่าการอำเภอกุฉินารายณ์ประมาณ ๕๐๐ เมตร องค์การบริหารส่วนตำบลดงเจน ได้ยกฐานะจากสภาตำบลดงเจนเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลดงเจน เมื่อวันที่ ๑๔ ธันวาคม พ.ศ.๒๕๔๒ และมีการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ,นายกองค์การบริหารส่วนตำบลครั้งแรกเมื่อวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๔๓ มีพื้นที่ทั้งหมด ประมาณ ๒๒.๕๔ ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ ๑๔,๐๘๗.๕ ไร่ภูมิประเทศเป็นพื้นที่ราบและพื้นที่ลาดเอียงจากภูเขา เช่น ม่อนภูเขียว ม่อนภูปอ ม่อนกุ่ม ม่อนดอยงิ้ว และม่อนดอยสันป่าสัก เขาควน ส่วนพื้นที่ราบ สภาพโดยทั่วไปเป็นที่นา สำหรับเนินเชิงเขาเกษตรกรได้ปรับสภาพป่าละเมาะเป็นสวนผลไม้และพืชไร่ ส่วนที่สูงยังคงสภาพป่าไม้ที่อุดมสมบูรณ์ จำนวนหมู่บ้านในเขตตำบลดงเจนมีทั้งหมด ๑๕ หมู่บ้าน แยกได้ดังนี้

- จำนวนหมู่บ้านในเขต อบต.ดงเจน เต็มพื้นที่ ๔ หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ที่ ๖,๗,๑๔,๑๕
- จำนวนหมู่บ้านในเขต อบต. ดงเจน บางส่วน ๔ หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ที่ ๒,๘,๙,๑๓,
- จำนวนหมู่บ้านนอกเขต อบต.ดงเจน ๘ หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ที่ ๑,๓,๔,๕,๑๐,๑๑,๑๒

องค์การบริหารส่วนตำบลดงเจนมีเขตติดต่อกับพื้นที่ใกล้เคียง ดังนี้

- ทิศเหนือ ติดต่อกับ ตำบลห้วยแก้ว
- ทิศใต้ ติดต่อกับ ตำบลท่าวังทอง
- ทิศตะวันออก ติดต่อกับ ตำบลแม่อิง
- ทิศตะวันตก ติดต่อกับ ตำบลแม่ปืม

๑.๑.๒ เขตการปกครอง

องค์การบริหารส่วนตำบลดงเจน แบ่งเขตการปกครองออกเป็น ๘ หมู่บ้าน ได้แก่

ลำดับ	ชื่อหมู่บ้าน	หมู่ที่	กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน	หมายเหตุ
๑.	บ้านสันป่าสัก	๒	นายเจริญ พองคำ	ผู้ใหญ่บ้าน
๒.	บ้านร้อง	๖	นายวิรัช แก้วกา	ผู้ใหญ่บ้าน
๓.	บ้านร้องป่อ	๗	นายณัฐภพ อินทะ	ผู้ใหญ่บ้าน
๔.	บ้านเจน(หล่ายฮ่อง)	๘	นายอำนาจ เผ่าป้อ	ผู้ใหญ่บ้าน
๕.	บ้านสันป่ากอก	๙	นายพิทักษ์ นามแก้ว	ผู้ใหญ่บ้าน
๖.	บ้านกวน(สันตสุข)	๑๓	นายธีรภัทร์ ต้นกุล	ผู้ใหญ่บ้าน
๗.	บ้านร้องป่อใต้	๑๔	นายเสกสรร แสนศรี	ผู้ใหญ่บ้าน
๘.	บ้านร้องสี่เสียด	๑๕	นายสมพร ยาสาร	ผู้ใหญ่บ้าน

๑.๑.๓ ประชากร ศาสนา

องค์การบริหารส่วนตำบลดงเจน มีจำนวนประชากรทั้งสิ้น ๒,๔๕๔ คน จำแนกเป็น มีความหนาแน่นเฉลี่ย ๑๐๘.๘๗ คนต่อตารางกิโลเมตร มีจำนวนครัวเรือนทั้งสิ้น ๑,๐๑๗ ครัวเรือน จำแนกเป็นเพศชาย ๑,๗๘๐ คน

เพศหญิง ๑,๙๑๗ คน

จำนวนประชากรแฝง ประมาณ.....คน

ส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ ร้อยละ ๙๗

ข้อมูล ณ เดือนพฤษภาคม พ.ศ.๒๕๕๙

(ที่มา : ข้อมูลทะเบียนราษฎร์สำนักทะเบียนราษฎร์ของอำเภอกุมภวาปี

๑.๑.๔ การประกอบอาชีพ

อาชีพ ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพ

- ทำนา พันธุ์ข้าวที่ปลูกส่วนใหญ่ คือ ข้าว กข ๖ มะลิ ๑๐๕
- การทำสวน พืชที่ปลูกส่วนใหญ่ คือ ลำไย น้อยหน่า ยางพารา ส้ม
- การทำไร่ พืชที่ปลูกส่วนใหญ่ คือ ข้าวโพด
- การเลี้ยงสัตว์เพื่อจำหน่าย ประเภทสัตว์ที่เลี้ยง คือ โค สุกร ไก่
- หัตถกรรมในครัวเรือน ประเภทของหัตถกรรมที่ผลิต ได้แก่ เครื่องจักสาน พรมเช็ดเท้า

กลุ่มอาชีพในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล

กลุ่มอาชีพที่กักเงินกระตุ้นเศรษฐกิจเพื่อประกอบอาชีพขององค์การบริหารส่วนตำบลดงเจน มีทั้งสิ้น ๓๓ กลุ่ม เช่น กลุ่มเลี้ยงโคพันธุ์พื้นเมือง หมู่ที่ ๑๕ กลุ่มเย็บเสื้อผ้าอุตสาหกรรม หมู่ที่ ๑๔ กลุ่มแปรรูปและถนอม , อาหาร หมู่ที่ ๖ กลุ่มเพาะเห็ด หมู่ที่ ๖ , กลุ่มทำไอศกรีม หมู่ที่ ๖ กลุ่มเลี้ยงวัว หมู่ที่ ๘ กลุ่มเลี้ยงสุกร หมู่ที่ ๙ กลุ่มเลี้ยงสุกรหมู่ที่ ๑๕ ที่กลุ่มเกษตรกรทำนา หมู่ ๗ เป็นต้น

ที่มา : แผนพัฒนาท้องถิ่น ๔ ปี(พ.ศ.๒๕๕๘-๒๕๖๐) องค์การบริหารส่วนตำบลดงเจน

๑.๑.๕ เส้นทางคมนาคม (การขนส่งทางรถยนต์ ทางบก ทางน้ำ ทางอากาศ)

ถนนลาดยางระหว่างตำบลและหมู่บ้าน จำนวน ๒ สาย คือ

๑. ถนนลาดยางสายพะเยา - ป่าแดด ผ่านหมู่ ๙ , ๑๓ , ๑๒ , ๑๐ , ๒ , ๕ , ๘ , ๖ , ๑๕
๒. ถนนลาดยาง บ้านเจน - ห้วยแก้ว ผ่าน หมู่ ๘ , ๗ , ๑๔

๑.๑.๖ แหล่งน้ำลำคลอง

- แหล่งน้ำธรรมชาติ
ลำน้ำ , ลำห้วย ๒๖ สาย
- แหล่งน้ำที่สร้างขึ้น
บ่อน้ำตื้น ๔๓ แห่ง
สระน้ำ ๖๓ แห่ง
บ่อบาดาล ๗ แห่ง
ฝาย / ทำนบ / พังกั้นน้ำ ๑๕ แห่ง
ประปาหมู่บ้าน ๖ แห่ง
อ่างเก็บน้ำ ๓ แห่ง

๑.๒ ประวัติการเกิดภัย

๑.๒.๑ สถานการณ์สาธารณภัย

สถานการณ์สาธารณภัยที่เกิดขึ้นในพื้นที่ องค์การบริหารส่วนตำบลดงเจน ส่วนใหญ่เกิดภัยจากวาตภัย (พายุฤดูร้อน) อุทกภัย(น้ำป่าไหลหลาก น้ำล้นตลิ่ง) ไฟป่า ไฟลามทุ่ง ภัยแล้ง ที่เกิดภัยขึ้นบ่อยครั้ง และจากสถานการณ์สาธารณภัยดังกล่าว มักจะมีผู้ประสบภัยที่ได้รับผลกระทบต่อทรัพย์สิน และบ้านเรือนประชาชน

๑.๒.๒ สถิติภัย

สถิติการเกิดสาธารณภัยขององค์การบริหารส่วนตำบลดงเจน (ประวัติการเกิดภัยเรียงตามระดับความรุนแรงของภัยจากมาก ไปหาน้อย)

สถานการณ์สาธารณภัยของ องค์การบริหารส่วนตำบลดงเจน ที่สำคัญที่เกิดขึ้นและสร้างความสูญเสียต่อทรัพย์สินของประชาชนจากสถิติการเกิดภัย ดังนี้

(๑) อุทกภัย/โคลนถล่ม

วัน เดือน ปี ที่เกิดภัย	สาเหตุการเกิดภัย	พื้นที่ประสบภัย (หมู่ที่/ชุมชน)	จำนวน ครัวเรือน ที่ประสบภัย	เสียชีวิต (คน)	สูญหาย (คน)	บาดเจ็บ (คน)	มูลค่าความ เสียหาย (บาท)

(ที่มา :)

(๒) วาตภัย

วัน เดือน ปี ที่เกิดภัย	สาเหตุการเกิดภัย	พื้นที่ประสบภัย (หมู่ที่/ชุมชน)	จำนวนบ้านเรือน เสียหายทั้งหลัง (หลัง)	จำนวนบ้านเรือน เสียหายบางส่วน (หลัง)	มูลค่าความ เสียหาย (บาท)
๒๕/๐๔/๕๙	พายุฤดูร้อน	ม.๖,๗,๘,๑๔,๑๕	-	๔๘	~๕๐,๐๐๐.-บาท

(ที่มา : องค์การบริหารส่วนตำบลดงเจน ข้อมูล ณ วันที่ ๒๖ เดือนเมษายน พ.ศ. ๒๕๕๙)

(๓) ภัยแล้ง

วัน เดือน ปี ที่เกิดภัย	สาเหตุการเกิดภัย	พื้นที่ประสบภัย (หมู่ที่/ชุมชน)	จำนวนครัวเรือนที่ ประสบภัย	พื้นที่การเกษตร เสียหาย (ไร่)	จำนวนสัตว์ ที่รับผลกระทบ (ตัว)
ก.พ.-มี.ค. ๕๙	น้ำบาดาลไม่ เพียงพอ	ม.๗,๘,๙,๑๒,๑๓	~๑๒๐ ครัวเรือน	-	-

(ที่มา : ..องค์การบริหารส่วนตำบลดงเจน ข้อมูล ณ เดือนเมษายน ๒๕๕๙...)

(๔) อัคคีภัย

วัน เดือน ปี ที่เกิดภัย	สาเหตุการ เกิดภัย	พื้นที่ประสบภัย (หมู่ที่/ชุมชน)	จำนวนครัวเรือน ที่ประสบภัย	เสียชีวิต (คน)	บาดเจ็บ (คน)	มูลค่า ความเสียหาย (บาท)

(ที่มา :)

๑.๓ การจัดลำดับความเสี่ยงจากสาธารณภัยในพื้นที่ องค์การบริหารส่วนตำบลดงเจน

จากการวิเคราะห์สถานการณ์สาธารณภัยและการประเมินความเสี่ยงจากสาธารณภัย ภายใต้อาณาเขตข้อมูลสถานการณ์สาธารณภัย สถิติการเกิดภัย ความถี่การเกิดภัย และปัจจัยที่ทำให้เกิดความเสี่ยงจากสาธารณภัย สามารถจัดลำดับความเสี่ยงจากมากไปหาน้อยตามลำดับได้ ดังนี้

ลำดับที่	ประเภทของภัย	ลักษณะของการเกิดภัย
๑	วาตภัย	พายุฤดูร้อน
๒	อุทกภัย	น้ำจากลำน้ำร่องปอ ลำน้ำอิง ไหลบ่าท่วมพื้นที่การเกษตร
๓	ภัยแล้ง	น้ำบาดาลสำหรับผลิตน้ำประปามีปริมาณน้อย ฝนทิ้งช่วง

๑.๔ ปฏิทินสาธารณภัยประจำปี

ในช่วงระยะเวลาที่ผ่านมา มีการเกิดสาธารณภัยขึ้นบ่อยครั้งและเกิดขึ้นเป็นประจำในช่วงระยะเวลาหนึ่ง จึงทำให้ องค์การบริหารส่วนตำบลดงเจน สามารถคาดการณ์การเกิดภัยได้มากขึ้น ได้แก่ อุทกภัย ภัยแล้ง วาตภัย อัคคีภัย ไฟป่า นอกจากนี้ภัยจากการคมนาคม (อุบัติเหตุทางถนน) ก็ยังเป็นสาธารณภัยที่เกิดขึ้นบ่อยครั้งมากขึ้น ซึ่งการคาดการณ์ทำได้ยากเพราะเป็นพฤติกรรมของมนุษย์ เว้นแต่ในบางช่วงระยะเวลาหากมีการใช้ถนนมาก เช่น เทศกาลต่างๆ ก็มีแนวโน้มจะเกิดมากขึ้น

ตารางที่ ๑-๑ : ปฏิทินสาธารณภัยของ องค์การบริหารส่วนตำบลดงเจน

เพื่อเป็นแนวทางในการเตรียมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยไว้ล่วงหน้า องค์การบริหารส่วนตำบลดงเจน จึงทำปฏิทินสาธารณภัยที่เกิดขึ้นในพื้นที่ ดังนี้

ภัย/เดือน	ระยะเวลาที่เกิดภัย											
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
อุทกภัย						←	→					
ภัยแล้ง		←	ฤดูแล้ง	→								
พายุฤดูร้อน			←	→								
อัคคีภัย	← ปีใหม่	←	ตรุษจีน									ปีใหม่
อุบัติเหตุทางถนน	← ปีใหม่			สงกรานต์								ปีใหม่
ภัยหนาว	←	→									←	→

(สามารถปรับเพิ่มหรือลดปฏิทินสาธารณภัยประจำปีให้เหมาะสมกับสถานการณ์ภัยที่เกิดขึ้นในพื้นที่)

หมายเหตุ : เผื่อไว้ตลอดทั้งปี

บทที่ ๒

แนวคิดการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย

ปัจจุบันแนวคิดการบริหารจัดการสาธารณภัยของประเทศไทยมุ่งเน้นให้ความสำคัญมากขึ้นกับ การดำเนินการอย่างยั่งยืน โดยให้ความสำคัญกับ “การจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย” (Disaster Risk Management : DRM) ซึ่งประกอบด้วย การลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย (Disaster Risk Reduction : DRR) ควบคู่กับการจัดการในภาวะฉุกเฉิน (Emergency Management) รวมถึงการฟื้นฟู (Recovery)

๒.๑ ขอบเขตสาธารณภัย

ขอบเขตสาธารณภัยตามแผนปฏิบัติการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลดงเจน พ.ศ. ๒๕๖๐ ฉบับนี้ ให้เป็นไปตามความหมาย “สาธารณภัย” ตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐ ดังนี้

“อัคคีภัย วาตภัย อุทกภัย ภัยแล้ง โรคระบาดในมนุษย์ โรคระบาดสัตว์ โรคระบาดสัตว์น้ำ การระบาดของศัตรูพืช ตลอดจนภัยอื่นๆ อันมีผลกระทบต่อสาธารณชน ไม่ว่าจะเกิดจากธรรมชาติ มีผู้ทำให้เกิดขึ้น อุบัติเหตุ หรือเหตุอื่นใด ซึ่งก่อให้เกิดอันตรายแก่ชีวิต ร่างกายของประชาชน หรือความเสียหาย แก่ทรัพย์สินของประชาชน หรือของรัฐ และให้หมายความรวมถึงภัยทางอากาศ และการก่อวินาศกรรมด้วย”

๒.๒ ระดับการจัดการสาธารณภัย

ระดับการจัดการสาธารณภัยเป็นไปตามระดับการจัดการสาธารณภัยของแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๘ ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับพื้นที่ จำนวนประชากร ขนาดของภัย ความรุนแรง ผลกระทบและความซับซ้อนของภัยหรือความสามารถในการจัดการสาธารณภัย ที่ผู้มีอำนาจตามกฎหมาย ใช้ดุลยพินิจในการตัดสินใจเกี่ยวกับความสามารถในการเข้าควบคุมสถานการณ์เป็นหลัก โดยแบ่งเป็น ๔ ระดับ ดังนี้

ตารางที่ ๒-๑ : ระดับการจัดการสาธารณภัยของประเทศ ตามพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

พ.ศ. ๒๕๕๐

ระดับ	การจัดการ	ผู้มีอำนาจตามกฎหมาย
๑	สาธารณภัยขนาดเล็ก	ผู้อำนวยการอำเภอ ผู้อำนวยการท้องถิ่น ควบคุมและสั่งการ
๒	สาธารณภัยขนาดกลาง	ผู้อำนวยการจังหวัด ควบคุม สั่งการและบัญชาการ
๓	สาธารณภัยขนาดใหญ่	ผู้บัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ ควบคุม สั่งการและบัญชาการ
๔	สาธารณภัยร้ายแรงอย่างยิ่ง	นายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรี ซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมาย ควบคุม สั่งการและบัญชาการ

ที่มา : แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๘

เมื่อเกิดหรือคาดว่าจะเกิดสาธารณภัยขึ้นในพื้นที่ องค์การบริหารส่วนตำบลดงเจน นายกองค์การบริหารส่วนตำบลดงเจน ในฐานะผู้อำนวยการท้องถิ่น ตามพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๒๐ จะเข้าดำเนินการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตพื้นที่โดยเร็วเป็นลำดับแรก มีอำนาจสั่งการ ควบคุม และกำกับดูแลการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานและอาสาสมัคร รวมทั้งติดตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้น ประเมินโอกาสการขยายความรุนแรงของภัย เพื่อรายงานนายอำเภอให้เสนอต่อผู้ว่าราชการจังหวัดพิจารณาประกาศหรือยกระดับของภัยจากสาธารณภัยขนาดเล็กเป็นสาธารณภัยขนาดกลางต่อไป

๒.๓ ยุทธศาสตร์การจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย

แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๘ ได้กำหนดยุทธศาสตร์ การจัดการ ความเสี่ยงจากสาธารณภัย โดยมีเป้าหมายเพื่อให้ประเทศมีความพร้อมรับสถานการณ์ที่อาจเกิดขึ้น โดยการบูรณาการ ร่วมกันทุกภาคส่วน ซึ่งจะเป็นการสร้างมาตรฐานในการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยของประเทศ โดยให้ท้องถิ่น ชุมชน และภาคส่วนต่างๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน รวมทั้ง เพื่อเป็นการพัฒนาศักยภาพสังคมและท้องถิ่นเพื่อมุ่งเข้าสู่ “การรู้รับ – ปรับตัว – ปั่นเร็วทั่ว – อย่างยั่งยืน” (Resilience) ประกอบด้วย ๔ ยุทธศาสตร์ ได้แก่

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การมุ่งเน้นการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การบูรณาการการจัดการในภาวะฉุกเฉิน

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การเพิ่มประสิทธิภาพการฟื้นฟูอย่างยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศในการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การมุ่งเน้นการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย

เป็นการลดโอกาสที่จะได้รับผลกระทบจากสาธารณภัยอย่างเป็นระบบ โดยการวิเคราะห์และ จัดการกับ ปัจจัยที่เป็นสาเหตุและผลกระทบของสาธารณภัย เพื่อลดความถี่และความรุนแรง ลดปัจจัยที่ทำให้เกิดความเปราะบาง และเพิ่ม ศักยภาพของบุคคล ชุมชน และสังคมให้เข้มแข็งในการจัดการปัญหาในปัจจุบัน รวมถึงป้องกัน ความเสียหายที่อาจ เกิดขึ้นในอนาคต

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การบูรณาการการจัดการในภาวะฉุกเฉิน

เป็นการเผชิญเหตุและจัดการสาธารณภัยในภาวะฉุกเฉินให้เป็นไปอย่างมีมาตรฐาน โดยการจัดระบบ การ จัดการทรัพยากรและการปฏิบัติงานรับผิดชอบ เพื่อเผชิญเหตุการณ์ฉุกเฉินที่เกิดขึ้นทุกรูปแบบ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงลดความสูญเสียที่จะมีต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน ทรัพยากรสภาพแวดล้อม สังคม และประเทศ ให้มี ผลกระทบน้อยที่สุด

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การเพิ่มประสิทธิภาพการฟื้นฟูอย่างยั่งยืน

เป็นการปรับสภาพระบบสาธารณูปโภค การดำรงชีวิต และสภาวะวิถีความเป็นอยู่ของชุมชนที่ประสบภัย ให้กลับสู่สภาวะปกติ หรือพัฒนาให้ดีกว่าและปลอดภัยกว่าเดิม (Build Back Better and Safer)ตามความเหมาะสม โดยการนำปัจจัยในการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัยมาดำเนินการฟื้นฟู ซึ่งหมายรวมถึงการซ่อมสร้าง (reconstruction) และการฟื้นฟูสภาพ (rehabilitation)

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศในการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย

เป็นการพัฒนาศักยภาพการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยของประเทศให้ได้มาตรฐานตามหลักสากล โดย การจัดระบบและกลไกในการประสานความร่วมมือระหว่างประเทศให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งการจัดการ ความเสี่ยงจาก สาธารณภัยของประเทศจำเป็นต้องได้รับความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ทั้งในประเทศและต่างประเทศ โดยคำนึงถึง ระเบียบ กฎหมาย แนวทางปฏิบัติ การให้ความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมและประเพณีปฏิบัติให้สอดคล้องกับกรอบ ความร่วมมือระหว่างประเทศเป็นสำคัญ

แผนปฏิบัติการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลดงเจน พ.ศ. ๒๕๖๐ ฉบับนี้ มุ่งตอบสนองต่อยุทธศาสตร์การจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยเพื่อสร้างความเชื่อมั่นและความปลอดภัย ในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนและของรัฐ โดยชุมชนมีบทบาทสำคัญเป็นอย่างมากในการเตรียมความพร้อมและลด ความเสี่ยงจากสาธารณภัย หากได้รับการพัฒนาศักยภาพรวมทั้งมีภูมิปัญญาท้องถิ่นก็จะสามารถทำให้ชุมชนของตนเอง มีความปลอดภัยจากสาธารณภัย โดยการมีส่วนร่วมของคนหลากหลายกลุ่มในชุมชน

๒.๔ งบประมาณในการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย

งบประมาณในการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยขององค์การบริหารส่วนตำบลดงเจนมีที่มาจาก ๒ แหล่งงบประมาณ ได้แก่

(๑) งบประมาณรายจ่ายประจำปี องค์การบริหารส่วนตำบลดงเจน (โครงการที่ใช้งบประมาณของ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น)

(๒) งบประมาณอื่นๆ (งบกลางขององค์การบริหารส่วนตำบลดงเจน)

๒.๔.๑ ภาวะปกติ

(๑) องค์การบริหารส่วนตำบลดงเจน จัดทำรอบการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปี งบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ องค์การบริหารส่วนตำบลดงเจน โดยกำหนดให้มีรายละเอียด ดังนี้

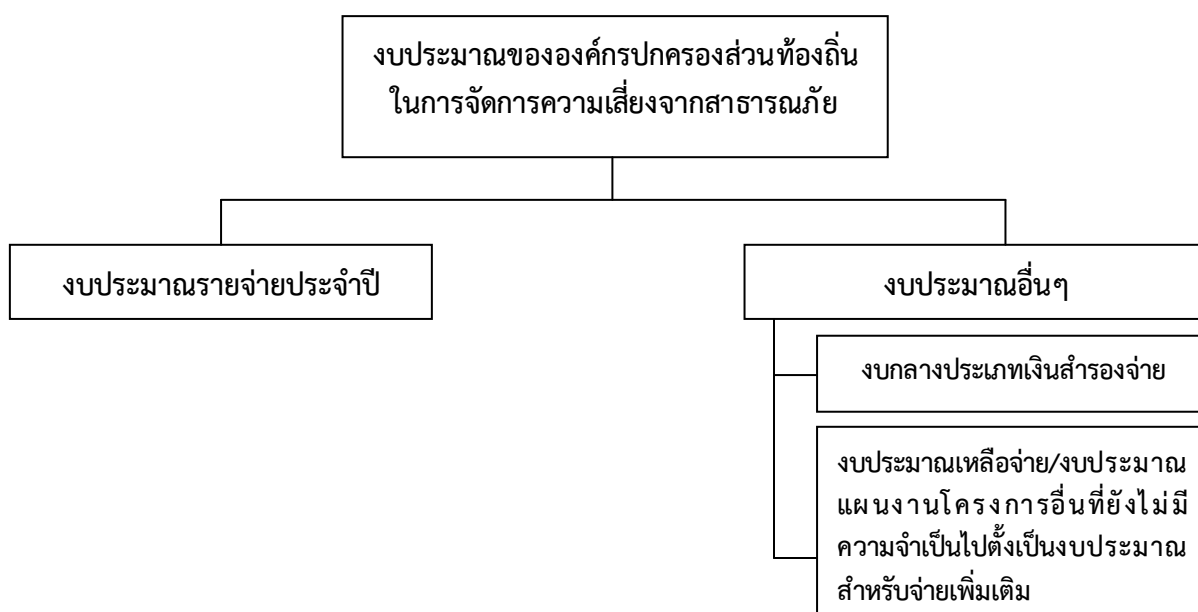
- แผนและขั้นตอนของ องค์การบริหารส่วนตำบลดงเจน ในการจัดการให้มีเครื่องหมาย สัญญาณหรือสิ่งอื่นในการแจ้งให้ประชาชนได้ทราบถึงการเกิดหรือจะเกิดสาธารณภัย

- แผนและขั้นตอนในการจัดหาวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ และยานพาหนะ เพื่อใช้ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของ องค์การบริหารส่วนตำบลดงเจน

(๒) องค์การบริหารส่วนตำบลดงเจน ตั้งงบกลาง ให้เพียงพอต่อการเผชิญเหตุสาธารณภัยที่ อาจจะเกิดขึ้น

๒.๔.๒ ภาวะฉุกเฉิน (เมื่อเกิดหรือคาดว่าจะเกิดสาธารณภัย)

องค์การบริหารส่วนตำบลดงเจน นำเงินงบประมาณของหน่วยงานที่ได้เตรียมไว้ ไปใช้จ่าย เพื่อบรรเทา/ช่วยเหลือความเดือดร้อนของประชาชนที่ประสบสาธารณภัยเป็นลำดับแรก ทั้งนี้ หากงบประมาณไม่เพียงพอ ให้โอนเงินงบประมาณเหลือจ่าย หรืองบประมาณในแผนงาน/โครงการอื่นที่ยังไม่มีความจำเป็นเร่งด่วนที่ต้องใช้ จ่าย ไปตั้งเป็นงบประมาณสำหรับจ่ายเพิ่มเติมได้ ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยวิธีการงบประมาณของ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และหลักเกณฑ์ว่าด้วยการตั้งงบประมาณ เพื่อการช่วยเหลือประชาชนตามอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๔๓

แผนภาพที่ ๒-๑ : แหล่งงบประมาณในการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยขององค์การบริหารส่วนตำบลดงเจน

๒.๕ องค์การปฏิบัติในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลดงเจน

ในการดำเนินการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย ในองค์การบริหารส่วนตำบลดงเจน จะมีองค์กรที่เกี่ยวข้องในการอำนวยความสะดวก ควบคุม สั่งการ และประสานการปฏิบัติ ตั้งแต่ระดับประเทศ ซึ่งกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลดงเจน ต้องมีการเชื่อมโยงและรับนโยบายแผนงานแนวทางมาดำเนินการ รวมทั้งการประสานกับหน่วยงานบริหารจัดการสาธารณภัยในระดับอำเภอ และระดับจังหวัดด้วย

๒.๕.๑ ระดับนโยบาย

(๑) คณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ (กปภ.ช.)

มีหน้าที่กำหนดนโยบายการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ บูรณาการพัฒนาระบบการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ระหว่างหน่วยงานของรัฐและหน่วยงานภาคเอกชนให้มีประสิทธิภาพ โดยมีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ตามที่ระบุในมาตรา ๖ และมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐

(๒) คณะกรรมการป้องกันอุบัติภัยแห่งชาติ (กปอ.)

มีหน้าที่เสนอนโยบายเกี่ยวกับการป้องกันอุบัติภัยของประเทศและเสนอแนะแนวทางปฏิบัติและประสานงานระหว่างหน่วยงานของรัฐ โดยมีองค์ประกอบ และอำนาจหน้าที่ตามที่ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการป้องกันอุบัติภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

(๓) คณะกรรมการจัดทำแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด

มีหน้าที่จัดทำแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดเสนอต่อผู้ว่าราชการจังหวัดเพื่อประกาศใช้ต่อไป โดยมีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ตามที่ระบุในมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐

๒.๕.๒ ระดับปฏิบัติ

(๑) กองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ (บกปภ.ช.)

ทำหน้าที่บังคับบัญชา อำนาจการ ควบคุม กำกับ ดูแล และประสานการปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแต่ละระดับ โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เป็นผู้บัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ และปลัดกระทรวงมหาดไทยเป็นรองผู้บัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ

ในกรณีการจัดการสาธารณภัยขนาดใหญ่ (ระดับ ๓) มีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย และกรณีการจัดการสาธารณภัยร้ายแรงอย่างยิ่ง (ระดับ ๔) มีนายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีที่ได้รับมอบหมาย เป็นผู้ควบคุม สั่งการ และบัญชาการ

(๒) กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกลาง (กอปภ.ก.)

ให้กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย จัดตั้งกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกลาง โดยมีอธิบดีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในฐานะผู้อำนวยการกลาง เป็นผู้อำนวยการ มีความรับผิดชอบ ดังนี้

(๒.๑) ภาวะปกติ ประสานงาน และบูรณาการข้อมูลและการปฏิบัติการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งในส่วนกลาง สรรพกำลัง เครื่องมืออุปกรณ์ แผนปฏิบัติการ เพื่อเตรียมความพร้อม ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาสาธารณภัยทั้งระบบ

(๒.๒) ภาวะใกล้เกิดภัย เตรียมการเผชิญเหตุ ติดตามและเฝ้าระวังสถานการณ์ รวมถึงวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง ประเมินสถานการณ์ และแจ้งเตือนภัย พร้อมทั้งรายงานและเสนอความเห็นต่อผู้บัญชาการ

ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติหรือนายกรัฐมนตรีตามแต่ระดับการจัดการสาธารณภัยเพื่อตัดสินใจในการรับมือกับสาธารณภัยที่จะเกิดขึ้น โดยเรียกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นการประกอบกำลังในการเริ่มปฏิบัติการ

(๒.๓) ภาวะเกิดภัย อำนาจการและบูรณาการประสานการปฏิบัติ ในกรณีการจัดการสาธารณภัยขนาดเล็ก (ระดับ ๑) และขนาดกลาง (ระดับ ๒) ให้กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกลางรับผิดชอบในการอำนาจการ ประเมินสถานการณ์ และสนับสนุนกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย แต่ละระดับ รวมทั้งติดตามและเฝ้าระวังสถานการณ์ วิเคราะห์และประเมินสถานการณ์ รายงานสถานการณ์และแจ้งเตือน พร้อมทั้งเสนอความคิดเห็นต่อผู้บัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ เพื่อตัดสินใจยกระดับในกรณีการจัดการสาธารณภัยขนาดใหญ่ (ระดับ ๓) และนายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรี ที่นายกรัฐมนตรีมอบหมาย ในกรณีการจัดการสาธารณภัยร้ายแรงอย่างยิ่ง (ระดับ ๔)

ทั้งนี้ ให้กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกลาง ทำหน้าที่เป็นส่วนหนึ่งในศูนย์ประสานการปฏิบัติของกองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ ในกรณียกระดับเป็น การจัดการสาธารณภัยขนาดใหญ่ (ระดับ ๓) และขนาดร้ายแรงอย่างยิ่ง (ระดับ ๔)

(๓) กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด (กอปภ.จ.)

ทำหน้าที่อำนาจการ ควบคุม สนับสนุน และประสานการปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในพื้นที่จังหวัดที่รับผิดชอบ โดยมีผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นผู้อำนวยการ รองผู้ว่าราชการจังหวัดที่ผู้ว่าราชการจังหวัดมอบหมาย และนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด เป็นรองผู้อำนวยการ

(๔) กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอำเภอ (กอปภ.อ.)

ทำหน้าที่อำนาจการ ควบคุม สนับสนุน และประสานการปฏิบัติกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่รับผิดชอบในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และปฏิบัติงานตามที่มีผู้ว่าราชการจังหวัดหรือกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดมอบหมาย โดยมีนายอำเภอ เป็นผู้อำนวยการ

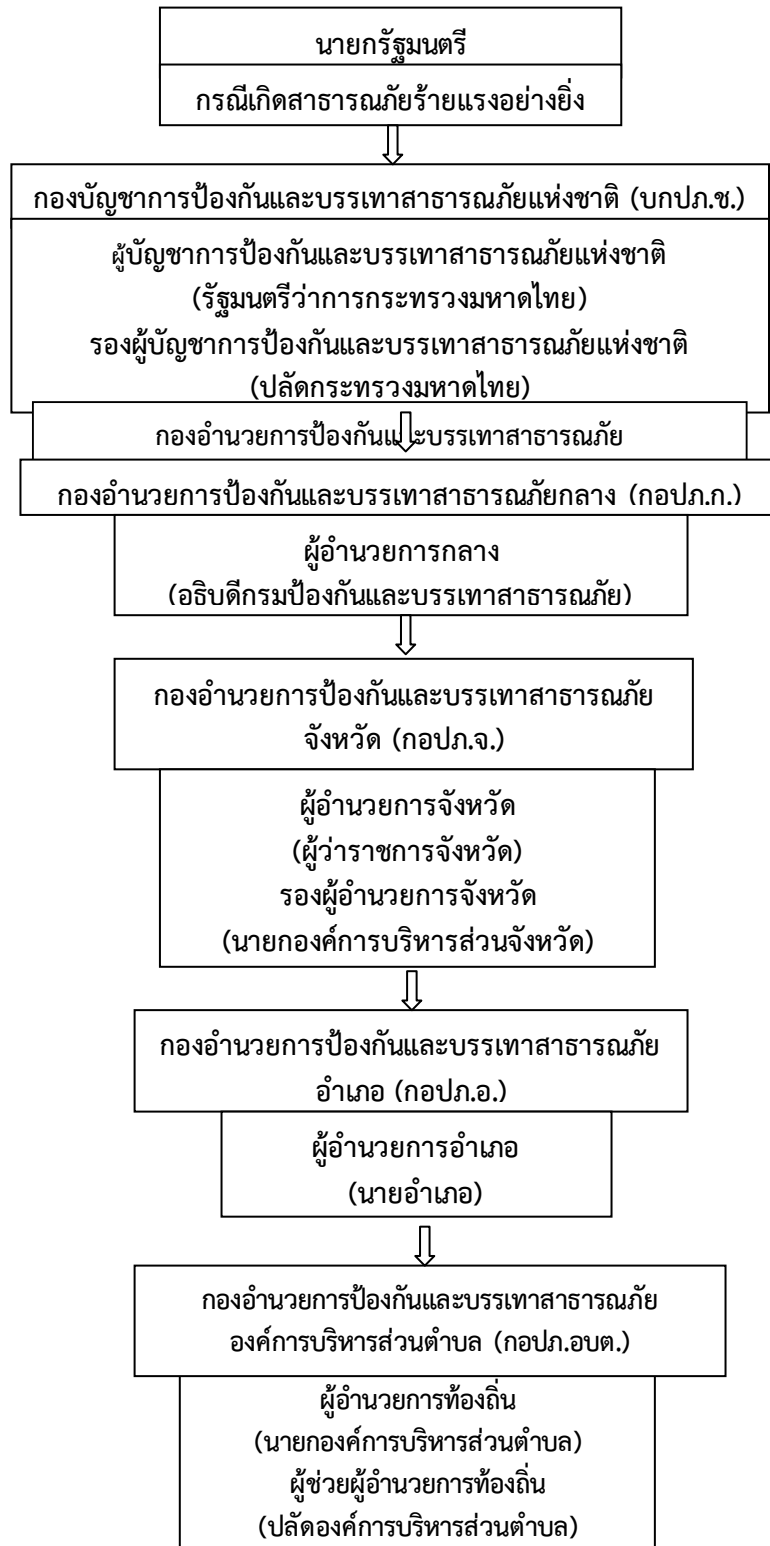
(๕) กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่

กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยองค์กรการบริหารส่วนตำบล (กอปภ.อบต.) ทำหน้าที่อำนาจการ ควบคุม ปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และเผชิญเหตุ เมื่อเกิดสาธารณภัยขึ้น พร้อมทั้งจัดทำแผนปฏิบัติการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยองค์กรการบริหารส่วนตำบล ให้สอดคล้องและเชื่อมโยงกับแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด และแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอำเภอ รวมถึงมีหน้าที่ช่วยเหลือผู้บัญชาการจังหวัดและผู้อำเภอ ตามที่ได้รับมอบหมาย พร้อมทั้งสนับสนุนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรการบริหารส่วนตำบลห้วยแก้ว เทศบาลตำบลดงเจน องค์กรการบริหารส่วนตำบลแม่อิง องค์กรการบริหารส่วนตำบลท่าวังทอง เทศบาลตำบลแม่ปืม หรือเขตพื้นที่อื่นเมื่อได้รับการร้องขอ โดยมีนายกองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นผู้อำนวยการ

การจัดการในภาวะฉุกเฉิน (รายละเอียดการปฏิบัติปรากฏตามบทที่ ๔ การปฏิบัติขณะเกิดภัย)

เมื่อเกิดหรือคาดว่าจะเกิดสาธารณภัยขึ้นในพื้นที่ ให้กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์กรการบริหารส่วนตำบลดงเจน จัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินท้องถิ่น ขึ้น โดยมีผู้อำเภอท้องถิ่นเป็นผู้ควบคุมและสั่งการ เพื่อทำหน้าที่จัดการสาธารณภัยที่เกิดขึ้นจนกว่าสถานการณ์จะกลับเข้าสู่ภาวะปกติ พร้อมทั้งประสานกับส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ที่รับผิดชอบ และประสานความร่วมมือกับทุกภาคส่วนในการจัดการสาธารณภัยในพื้นที่ พร้อมทั้งให้รายงานผู้อำเภอท้องถิ่นในเขตพื้นที่ (นายอำเภอภูพานยาว) ทราบทันที

หากประเมินสถานการณ์สาธารณภัยและเกินขีดความสามารถของทรัพยากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการเข้าจัดการกับสาธารณภัยให้ยุติโดยเร็วแล้วและไม่สามารถควบคุมสถานการณ์สาธารณภัยได้โดยลำพัง ให้รายงานให้ผู้อำเภอทราบและขอรับการสนับสนุนจากกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นติดต่อหรือใกล้เคียง และหรือ กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอำเภอ

แผนภาพที่ ๒-๒ : กลไกการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยของประเทศไทย

๒.๖ การจัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินองค์การบริหารส่วนตำบลดงเจน (เมื่อเกิดหรือคาดว่าจะเกิดสาธารณภัย)

บทบาทภารกิจ

เมื่อเกิดหรือคาดว่าจะเกิดสาธารณภัย ให้กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลดงเจน จัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉิน เพื่อทำหน้าที่จัดการสาธารณภัยที่เกิดขึ้นจนกว่าสถานการณ์จะกลับเข้าสู่ภาวะปกติ พร้อมทั้งประสานกับส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ ที่รับผิดชอบ และประสานความร่วมมือกับทุกภาคส่วนในการจัดการสาธารณภัยทุกขั้นตอน หากในกรณีไม่สามารถควบคุมสถานการณ์สาธารณภัยตามขีดความสามารถโดยลำพัง ให้ขอรับการสนับสนุนจากกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตพื้นที่ติดต่อหรือใกล้เคียง และหรือกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอำเภอ โดยมีผู้กองอำนาจการท้องถิ่น เป็นผู้ควบคุมและสั่งการ

การจัดการสาธารณภัยระดับ ๑

ภาวะปกติ (ไม่เกิดสาธารณภัย)

กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลดงเจน
ผู้กองอำนาจการท้องถิ่น นายกองค์การบริหารส่วนตำบลดงเจน

ภาวะฉุกเฉิน (เมื่อเกิดหรือคาดว่าจะเกิดสาธารณภัย)

ศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉิน องค์การบริหารส่วนตำบลดงเจน
ผู้กองอำนาจการท้องถิ่น นายกองค์การบริหารส่วนตำบลดงเจน

แผนภาพที่ ๒-๓ : องค์การปฏิบัติในการจัดการสาธารณภัยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๒.๗ การปฏิบัติร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๒.๗.๑ การปฏิบัติร่วมกับอำเภอและจังหวัด

(๑) จัดเจ้าหน้าที่ประสานอำเภอและจังหวัด ในช่วงระยะขณะเกิดภัย พร้อมทั้งรายงานสถานการณ์สาธารณภัยที่เกิดขึ้นตามข้อเท็จจริงเป็นระยะๆ

(๒) กรณีสถานการณ์สาธารณภัยมีความรุนแรงให้ประสานขอกำลังสนับสนุนจากกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอำเภอ/จังหวัด ตามลำดับ

๒.๗.๒ การปฏิบัติร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นข้างเคียง

(๑) เมื่อเกิดสาธารณภัยขึ้นในพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลดงเจน และสาธารณภัยมีความรุนแรงขยายเป็นวงกว้าง ให้ผู้กองอำนาจการท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนตำบลดงเจนรายงานผู้กองอำนาจการอำเภอ พร้อมทั้งประสานกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแก้ว เทศบาลตำบลดงเจน องค์การบริหารส่วนตำบลแม่เมือง องค์การบริหารส่วนตำบลท่าวังทอง เทศบาลตำบลแม่ปืม ให้สนับสนุนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยที่เกิดขึ้น

(๒) เมื่อเกิดสาธารณภัยขึ้นในพื้นที่ของ องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแก้ว เทศบาลตำบลดงเจน องค์การบริหารส่วนตำบลแม่เมือง องค์การบริหารส่วนตำบลท่าวังทอง เทศบาลตำบลแม่ปืม ให้ผู้กองอำนาจการ

ท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนตำบลดงเจน ให้การสนับสนุนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยที่เกิดขึ้น เพื่อเป็นการบูรณาการและการประสานการปฏิบัติงานร่วมกัน

๒.๗.๓ การปฏิบัติร่วมกับหน่วยทหารในพื้นที่

ในการปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยร่วมระหว่างพลเรือนกับทหาร นั้น จะต้องมีการประสานงานกันอย่างใกล้ชิด เพื่อเป็นการสนับสนุนการจัดการสาธารณภัยของกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลดงเจน และศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนตำบลดงเจน กับหน่วยงานทหารในพื้นที่จังหวัดพะเยา ทั้งนี้ ฝ่ายทหารอาจพิจารณาจัดตั้งศูนย์ประสานงานหรือศูนย์ปฏิบัติงานร่วมระหว่างพลเรือนกับทหาร ขึ้นอยู่กับระดับของหน่วยและสถานการณ์สาธารณภัยนั้นๆ โดยมีแนวทางปฏิบัติสอดคล้องกับแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกระทรวงกลาโหม แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดพะเยา พ.ศ. ๒๕๕๘ และข้อตกลงว่าด้วยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ระหว่างผู้อำนวยการจังหวัดกับหน่วยงานทหารในพื้นที่ ทั้งนี้รายละเอียดการแบ่งมอบพื้นที่ในการช่วยเหลือ ผู้ประสบภัย พิบัติของหน่วยทหารปรากฏตามแผนบรรเทาสาธารณภัยกระทรวงกลาโหม

๒.๗.๔ การปฏิบัติร่วมกับภาคประชาสังคม เอกชน และองค์การสาธารณกุศล

กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลดงเจน เป็นศูนย์กลางในการประสานการปฏิบัติในเขตรับผิดชอบตลอด ๒๔ ชั่วโมง เพื่อให้สามารถติดต่อประสานงาน สั่งการ รายงาน การปฏิบัติ และสถานการณ์ระหว่างทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้อย่างต่อเนื่อง รวดเร็ว และเชื่อถือได้ โดยมีแนวทางปฏิบัติ ดังนี้

(๑) จัดเจ้าหน้าที่ประสานงานกับศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉิน องค์การบริหารส่วนตำบลดงเจน (กรณีเกิดสาธารณภัย) เพื่อร่วมปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และการช่วยเหลือสงเคราะห์ผู้ประสบภัย ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

(๒) จัดทำแผนประสานงานกับองค์การสาธารณกุศล และให้องค์การสาธารณกุศลในจังหวัด จัดเจ้าหน้าที่ประสานงานกับ องค์การบริหารส่วนตำบลดงเจน ตลอด ๒๔ ชั่วโมง พร้อมอุปกรณ์และบุคลากรที่สามารถปฏิบัติการกิจได้

(๓) องค์การบริหารส่วนตำบลดงเจน และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล ร่วมกับ องค์การ สาธารณกุศลจัดทำแนวทางปฏิบัติในการสนับสนุนทรัพยากร เจ้าหน้าที่ อุปกรณ์ และเครื่องมือ เพื่อการปฏิบัติงานขององค์กรปฏิบัติในการจัดการสาธารณภัยแต่ละระดับ

(๔) กรณีที่เมื่อเกิดสาธารณภัยขึ้น ถ้าองค์การสาธารณกุศลไปถึงพื้นที่ประสบภัยก่อน เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ ให้กันเขตพื้นที่อันตรายและกันไม่ให้ผู้ที่ไม่เกี่ยวข้องเข้าไปยังพื้นที่อันตราย พร้อมทั้ง แจ้งหน่วยงานหรือเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบโดยทันที เพื่อดำเนินการควบคุมสถานการณ์สาธารณภัย

(๕) กรณีที่ได้รับการประสานจาก องค์การบริหารส่วนตำบลดงเจน หรือหน่วยงานที่รับผิดชอบ เช่น ตำรวจ เทศบาล เป็นต้น ให้องค์การสาธารณกุศลจัดชุดเคลื่อนที่เร็วออกไปยังที่เกิดเหตุ และให้รายงานตัว ที่ศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉิน องค์การบริหารส่วนตำบลดงเจน หรือผู้อำนวยการท้องถิ่น เพื่อรับมอบหมายภารกิจในการปฏิบัติการ

(๖) กรณีหลังเกิดสาธารณภัย ให้องค์การสาธารณกุศล องค์กรเอกชน ช่วยเหลือเจ้าหน้าที่หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการรักษาความปลอดภัยในสถานที่เกิดเหตุ และพื้นที่รองรับการอพยพ ประสานหน่วยแพทย์และพยาบาล อีกทั้งให้การรักษาพยาบาลเบื้องต้นแก่ผู้ประสบสาธารณภัย พร้อมทั้งลำเลียงผู้ได้รับบาดเจ็บส่งโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล หรือสถานพยาบาลใกล้เคียง รวมทั้งอพยพช่วยเหลือผู้ประสบสาธารณภัยไปยังที่ปลอดภัยหรือพื้นที่รองรับการอพยพ

ตารางที่ ๒-๒ : ภาคประชาสังคมและองค์การสาธารณกุศลในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลดงเจน

ลำดับที่	รายนามภาคประชาสังคม และองค์การสาธารณกุศล	โทรศัพท์/โทรสาร	รายชื่อผู้ประสานงาน
๑.	รพ.สต.บ้านเจน	๐๕-๔๘๘๘-๐๓๔	นายประพันธ์ การเร็ว
๒.	รพ.อำเภอกุภามยาว	๐๕-๔๗๔๙-๘๐๑-๓	

บทที่ ๓

การปฏิบัติก่อนเกิดภัย

๓.๑ การลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย

แผนปฏิบัติการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของ องค์การบริหารส่วนตำบลดงเจน ฉบับนี้ มุ่งดำเนินงานตอบสนองต่อยุทธศาสตร์การจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยตามแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๘ ให้บรรลุผลสำเร็จในทางปฏิบัติ โดยมีเป้าหมายสำคัญในการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัยเพื่อสร้างความเชื่อมั่น ความปลอดภัย ในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนในพื้นที่ ตามแนวทางในการดำเนินงานด้านการป้องกัน บรรเทา การลดผลกระทบจากสาธารณภัย และการเตรียมความพร้อม ดังนี้

ยุทธศาสตร์การมุ่งเน้นการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย เป็นการลดโอกาสที่จะได้รับผลกระทบทางลบจากสาธารณภัยอย่างเป็นระบบ โดยการวิเคราะห์และการบริหารจัดการปัจจัยที่เป็นสาเหตุและผลกระทบของสาธารณภัย เพื่อกำหนดนโยบาย มาตรการ หรือกิจกรรมต่างๆ ให้สามารถลดความถี่และความรุนแรงของภัยพิบัติได้ และเพิ่มศักยภาพของบุคคล ชุมชน และสังคมให้เข้มแข็งในการจัดการปัญหา โดยมีเป้าหมายในการลดความเสี่ยงที่มีอยู่ในชุมชนและสังคมในปัจจุบัน รวมถึงป้องกันความเสียหาย ที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต

๓.๒ การประเมินความเสี่ยงจากสาธารณภัย

๓.๒.๑ นิยามความเสี่ยง

ความเสี่ยงจากสาธารณภัย (Disaster Risk) หมายถึง โอกาสที่สาธารณภัย ทำให้เกิดความสูญเสียต่อชีวิต ร่างกาย ทรัพย์สิน ความเป็นอยู่ และภาคบริการต่างๆ ในชุมชนใดชุมชนหนึ่ง ณ ห้วงเวลาใดเวลาหนึ่งในอนาคต ซึ่งสามารถแทนด้วยสมการแสดงความสัมพันธ์ของปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับ ความเสี่ยง ได้แก่ ภัย ความถี่ ความรุนแรง ความเปราะบาง และศักยภาพ ดังนี้

$$\text{ความเสี่ยง (Risk)} = \frac{\text{ภัย (Hazard)} \times \text{ความถี่ (Frequency)} \times \text{ความเปราะบาง (Vulnerability)}}{\text{ศักยภาพ (Capacity)}}$$

การวิเคราะห์ความเสี่ยง, การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment) หมายถึง กระบวนการกำหนดลักษณะ ขนาด หรือขอบเขตของความเสี่ยงโดยการวิเคราะห์ภัยที่เกิดขึ้นและประเมินสถานะการเปิดรับต่อความเสี่ยง (exposure) ความเปราะบาง (Vulnerability) และ ศักยภาพ (Capacity) ในการรับมือของชุมชนที่อาจเป็นอันตรายต่อชีวิตและทรัพย์สิน การดำรงชีวิตและสิ่งแวดล้อม เป็นการวิเคราะห์ความน่าจะเป็นในการเกิดผลกระทบจากภัยในพื้นที่หนึ่ง ๆ มีประโยชน์ในการวางแผนเพื่อจัดการความเสี่ยงอย่างมีระบบ

ภัย (Hazard) หมายถึง เหตุการณ์ที่เกิดจากธรรมชาติหรือการกระทำของมนุษย์ที่อาจนำมาซึ่งความสูญเสียต่อชีวิต ทรัพย์สิน ตลอดจนทำให้เกิดผลกระทบทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม

ความถี่ (Frequency) หมายถึง การที่ผู้คน อาคารบ้านเรือน ทรัพย์สิน ระบบต่างๆ หรือองค์ประกอบใดๆ มีที่ตั้งอยู่ในพื้นที่เสี่ยงและอาจได้รับความเสียหาย

ความเปราะบาง (Vulnerability) หมายถึง ปัจจัยหรือสภาวะใดๆ ที่ทำให้ชุมชนหรือสังคมขาดความสามารถในการปกป้องตนเอง ทำให้ไม่สามารถรับมือกับสาธารณภัย หรือไม่สามารถฟื้นฟูได้อย่างรวดเร็วจากความเสียหายอันเกิดจากสาธารณภัย ปัจจัยเหล่านี้มีอยู่ในชุมชนหรือสังคมมานานก่อนเกิดสาธารณภัย และอาจเป็นปัจจัยที่ทำให้ผลกระทบของภัยมีความรุนแรงมากขึ้น

ศักยภาพ (Capacity) หมายถึง ความสามารถที่จะกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือความสามารถที่อาจจะพัฒนาต่อไปให้เป็นประโยชน์มากขึ้น

๓.๒.๒ ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงจากสาธารณภัย ประกอบด้วย ๗ ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่

๑ การทำความเข้าใจเหตุการณ์ปัจจุบัน ความต้องการในการประเมินความเสี่ยง และพิจารณาถึงข้อมูลในอดีต **ขั้นที่ ๒** การประเมินภัย **ขั้นที่ ๓** การประเมินความล่อแหลม **ขั้นที่ ๔** การวิเคราะห์ความเปราะบางและศักยภาพ **ขั้นที่ ๕** การวิเคราะห์ผลกระทบและระดับความเสี่ยง **ขั้นที่ ๖** การจัดทำข้อมูลความเสี่ยงและแนวทางในการจัดการและลดความเสี่ยง **ขั้นที่ ๗** การพัฒนาหรือปรับปรุงยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการในการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย

ให้กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลดงเจน จัดทีมประเมินความเสี่ยงจากสาธารณภัย เพื่อเข้าสำรวจพื้นที่และจัดเก็บข้อมูลข้อเท็จจริงจากเหตุการณ์สาธารณภัย และเป็นข้อมูลในการวิเคราะห์และประเมินความเสี่ยง รวมทั้งผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้น เพื่อประกอบ การตัดสินใจสั่งการในการรับมือสถานการณ์ภัยที่อาจจะเกิดขึ้น ได้แก่ (๑) การกำจัดความเสี่ยง (การป้องกันหรือหลีกเลี่ยง) (๒) การแก้ไขปัญหาความเปราะบางและความล่อแหลม (การลดผลกระทบ) (๓) การเตรียมความพร้อมรับมือสาธารณภัย และ (๔) การถ่ายโอนหรือแบ่งปันความเสี่ยง

ทั้งนี้ ตัวอย่างของทางเลือกในการจัดการความเสี่ยงตามกลยุทธ์ข้างต้น ในกรณี อุทกภัย (น้ำป่าไหลหลาก น้ำล้นตลิ่ง ดินโคลนถล่ม) แสดงในตารางที่ ๓-๑

ตารางที่ ๓-๑ : ตัวอย่างของประเภททางเลือกในการจัดการความเสี่ยง กรณี อุทกภัยและภัยแล้ง

ประเภทของภัย	ประเภททางเลือกในการจัดการภัยพิบัติ			
	การป้องกัน/หลีกเลี่ยง	การลดผลกระทบ	การเตรียมความพร้อม	การถ่ายโอนหรือแบ่งปันความเสี่ยง
อุทกภัย(น้ำป่าไหลหลาก น้ำล้นตลิ่ง ดินโคลนถล่ม)	ย้ายครัวเรือน / ชุมชนที่สุ่มเสี่ยง ออกจากพื้นที่เสี่ยง รวมถึงบริเวณพื้นที่ต่ำซึ่งเสี่ยงต่ออุทกภัย	ก่อสร้างแนวกันกระแสน้ำกั้นตลิ่ง หรือใช้พื้นที่ทางธรรมชาติในการลดแรงกระแทก ก่อสร้างคันดินหรือเขื่อนหรือกำแพง และอื่นๆ เป็นแนวกันน้ำ ยกอาคารให้บริเวณเสี่ยงต่อน้ำท่วม อยู่เหนือระดับน้ำ ที่คาดการณ์ไว้ ใช้แนวกำบังธรรมชาติ เช่น วางแผนที่ดิน เป็นต้น	การเฝ้าระวัง การพยากรณ์ การเตือนภัย ล่วงหน้าสำหรับการเกิดอุทกภัย เฝ้าระวังการเตือนภัย น้ำท่วม การจัดการและ การวางแผนอพยพ การจัดเตรียมสิ่งของยังชีพ การหาที่พักชั่วคราวและ กำหนดศูนย์อพยพฉุกเฉิน	ประกันความเสี่ยง อุทกภัย ประกันผลผลิตจากภัยพิบัติ เงินทุนเพื่อการซ่อมแซมสร้าง หรือ กองทุนออมทรัพย์ของชุมชนสำหรับการซ่อมสร้าง โครงการรับซื้อบ้านในพื้นที่น้ำท่วมถึง

ประเภทของภัย	ประเภททางเลือกในการจัดการภัยพิบัติ			
	การป้องกัน/หลีกเลี่ยง	การลดผลกระทบ	การเตรียมความพร้อม	การถ่ายโอนหรือแบ่งปันความเสี่ยง
ภัยแล้ง	- จัดหาภาชนะสำหรับกักเก็บน้ำไว้ใช้ในการอุปโภคบริโภคในครัวเรือนอย่างเพียงพอ - หลีกเลี่ยงการตั้งบ้านเรือนที่อยู่อาศัยที่ห่างไกลจากระบบการบริหารจัดการน้ำในพื้นที่ไม่สามารถให้บริการอย่างทั่วถึง	- กรณีใช้น้ำเพื่อการเกษตร สำหรับครัวเรือน ให้ปลูกพืชที่มีการใช้น้ำน้อยเพื่อลดปัญหาดังกล่าว - อนุรักษ์สร้างจิตสำนึกในการใช้น้ำอย่างประหยัด	- การปรับปรุงระบบบริหารจัดการน้ำให้มีประสิทธิภาพ - การจัดเตรียมแหล่งน้ำให้เพียงพอต่อความต้องการในช่วงระยะเวลาดังกล่าว เช่น แหล่งน้ำสาธารณะในพื้นที่ การจัดเตรียมภาชนะรองรับน้ำเป็นต้น	- การจัดเตรียมรถบรรทุกน้ำ เพื่อสนับสนุนในกรณีที่หมู่บ้าน/ชุมชนไม่สามารถที่จะจัดหาแหล่งน้ำ ภาชนะสำหรับรองรับ กักเก็บน้ำในพื้นที่อย่างเพียงพอ

รายละเอียดเรื่องการประเมินความเสี่ยงจากสาธารณภัยสามารถศึกษาเพิ่มเติมได้ที่ www.disaster.go.th/หน่วยงานภายใน/กองนโยบายป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย/ดาวน์โหลด/ส่วนนโยบายภัยธรรมชาติ

๓.๓ พื้นที่เสี่ยง ระดับความเสี่ยง และปัจจัยที่ทำให้เกิดความเสี่ยงจากสาธารณภัย

เมื่อมีการวิเคราะห์ความเสี่ยง หรือการประเมินความเสี่ยงจากสาธารณภัยแล้วจะทำให้ทราบถึงพื้นที่เสี่ยงภัยและปัจจัยที่ทำให้เกิดความเสี่ยงจากสาธารณภัย ซึ่งจะช่วยให้สามารถกำหนดแนวทางในการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัยได้ตรงกับความเสี่ยงที่เกิดขึ้น นำไปสู่การลดความเสี่ยงอย่างยั่งยืน ที่หมู่บ้าน/ชุมชนมีวิธีการ รัฐบาล ปรับตัวในการรับมือกับสถานการณ์สาธารณภัยที่อาจเกิดขึ้น เช่น การกำหนดกิจกรรม โครงการหรือแผนงานที่กำหนดจากผลการประเมินและวิเคราะห์ความเสี่ยงของพื้นที่หนึ่งๆ เพื่อลดโอกาสในการได้รับผลกระทบ จากสาธารณภัยที่สามารถคาดการณ์ได้ในปัจจุบันและเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดความเสี่ยงเพิ่มมากขึ้นในอนาคต

องค์การบริหารส่วนตำบลดงเจน รับผิดชอบในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตตำบลดงเจน ซึ่งมีหมู่บ้านที่เป็นพื้นที่เสี่ยงภัย และปัจจัยที่เป็นสาเหตุทำให้เกิดความเสี่ยงจากภัยต่างๆ ดังต่อไปนี้

ตารางที่ ๓-๒ : ตารางแสดงปัจจัย/สาเหตุที่ทำให้เกิดความเสี่ยงจากสาธารณภัยของ องค์การบริหารส่วนตำบลดงเจน

ประเภทของภัย	ระดับความเสี่ยงภัย			ปัจจัย/สาเหตุ ที่ทำให้เกิดความเสี่ยงจากสาธารณภัย	แผนงาน/โครงการ การลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย
	เสี่ยงสูง	เสี่ยงปานกลาง	เสี่ยงต่ำ		
อุทกภัย	หมู่ที่.....	หมู่ที่ ๖,๘,๙,๑๕	หมู่ที่ ๒,๗,๑๓,๑๔	- เป็นพื้นที่ราบลุ่ม มีลำน้ำหลายสาย	- ขุดลอกทางน้ำ ลำน้ำ สำหรับการระบายน้ำ เป็นประจำทุกปี
ภัยแล้ง	หมู่ที่.....	หมู่ที่ ๙,๑๓	หมู่ที่.๒,	- พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่	- ขุดลอกทางน้ำ

ประเภทของภัย	ระดับความเสียหาย			ปัจจัย/สาเหตุ ที่ทำให้เกิดความเสี่ยงจากสาธารณภัย	แผนงาน/โครงการ การลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย
	เสี่ยงสูง	เสี่ยงปานกลาง	เสี่ยงต่ำ		
			๖,๗,๑๔,๑๕	สูง บ้านเรือนอยู่ห่างไกล แต่มีความต้องการใช้น้ำ ในปริมาณมากและต่อเนื่องทั้งปี	เป็นประจำทุกปี - ขุดลอกแหล่งน้ำเดิมเพื่อกักเก็บน้ำไว้ใช้ใน ฤดูแล้ง - จัดหาภาชนะสำหรับรองรับน้ำไว้ใช้ในหน้าแล้ง
วาตภัย	หมู่ที่.....	หมู่ที่ ๒,๖,๗,๘,๙, ๑๓,๑๔,๑๕	หมู่ที่.....	- ลักษณะภูมิอากาศโดยทั่วไปอยู่ภายใต้อิทธิพลของลมมรสุม	- มีการปรับปรุงและซ่อมแซมสิ่งปลูกสร้างต่างๆ ให้มีสภาพมั่นคงแข็งแรง สามารถทนต่อลมพายุได้

หมายเหตุ : ตัวอย่างตารางมาตรฐานในการประเมินค่าความเสี่ยง (สูง/ปานกลาง/ต่ำ) ตามภาคผนวก ก

๓.๔ แนวทางปฏิบัติในการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย

๓.๔.๑ การป้องกันและลดผลกระทบ เนื่องจาก องค์การบริหารส่วนตำบลดงเจน มีพื้นที่เสี่ยงสาธารณภัยที่ส่งผลกระทบ ได้แก่ ภัยจาก อุทกภัย วาตภัยและภัยแล้ง จึงให้ความสำคัญกับแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้

(๑) ด้านโครงสร้าง องค์การบริหารส่วนตำบลดงเจน ได้พิจารณาโครงสร้างที่สอดคล้องกับสภาพพื้นที่เสี่ยงภัยแล้ว และได้จัดสร้าง (ระบุถึงสิ่งก่อสร้างที่มีอยู่ในพื้นที่ อบท. ที่ใช้ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย อาทิ อาคาร เขื่อน กำแพง ประตูระบายน้ำ เส้นทางคมนาคมเพื่อส่งกำลังบำรุง ป้ายสัญญาณ ฯลฯ) ขึ้น เพื่อใช้ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในพื้นที่

(๒) ด้านไม่ใช้โครงสร้าง การป้องกันโดยไม่ใช้โครงสร้าง เป็นการใช้นโยบาย กฎระเบียบ การวางแผนและกิจกรรมต่างๆ เพื่อลดความเสี่ยง โดย องค์การบริหารส่วนตำบลดงเจน ได้มีการดำเนินการ ดังนี้

(๒.๑) ด้านการบังคับใช้กฎหมายและการมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่กับหน่วยงานภาครัฐในการป้องกันไม่ให้เกิดอัคคีภัย เช่น การให้ข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องแก่ประชาชนเกี่ยวกับ สาธารณภัยต่างๆ ที่เกิดจากการกระทำของประชาชนเอง เช่น การเผาตอซังข้าว การเผาป่า เป็นต้น

(๒.๒) วิเคราะห์และจัดทำแผนที่เสี่ยงภัยให้เหมาะสมกับพื้นที่ พร้อมทั้งจัดเก็บข้อมูลสถิติภัย และหาปัจจัยที่ทำให้เกิดความเสี่ยงจากสาธารณภัย เพื่อเป็นฐานข้อมูลในการหาแนวทางการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัยอย่างเป็นระบบ มุ่งสู่การแก้ไขปัญหาอย่างยั่งยืน

๓.๔.๒ การเตรียมความพร้อมรับสถานการณ์ภัย

การเตรียมความพร้อมเป็นการดำเนินการที่เน้นช่วงก่อนเกิดภัยเพื่อให้ประชาชนหรือชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีองค์ความรู้ ชีตความสามารถ และทักษะต่างๆ พร้อมทั้งจะรับมือกับสาธารณภัย โดย องค์การบริหารส่วนตำบลดงเจน มีการดำเนินงาน ประกอบด้วย

(๑) การจัดการความเสี่ยงจากภัยพิบัติโดยอาศัยชุมชนเป็นฐาน (CBDRM)

เป็นการเสริมสร้างศักยภาพโดยเน้นการอาศัยชุมชน/หมู่บ้านเป็นศูนย์กลาง ในการป้องกัน แก้ไข บรรเทา และฟื้นฟูความเสียหายจากสาธารณภัย โดยให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผน ตัดสินใจ กำหนดแนวทางการแก้ปัญหาในการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย เพื่อลดความเสี่ยงภัยของชุมชนและเพิ่มขีดความสามารถให้คนในชุมชนมีศักยภาพในการระงับบรรเทาภัยได้ด้วยตนเองในระดับหนึ่ง ก่อนที่หน่วยงานภายนอกจะเข้าไปให้ความช่วยเหลือ รวมทั้งเป็นการสร้างภาคีเครือข่ายภาคประชาชน ในรูปแบบอาสาสมัครเพื่อช่วยเหลืองานเจ้าหน้าที่ในขั้นตอนการเตรียมความพร้อม

(๒) การฝึกการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในพื้นที่

เป็นเครื่องมือและกิจกรรมในการสร้างความพร้อมและเพิ่มศักยภาพของหน่วยงานและบุคลากร รวมทั้งเป็นการทดสอบการประสานงานและการบูรณาการความร่วมมือ ทำให้ทราบจุดบกพร่องและช่องว่าง ในการปฏิบัติงานในภาวะฉุกเฉิน เพื่อนำไปสู่การปรับปรุงแผนปฏิบัติการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของ องค์การบริหารส่วนตำบลดงเจน และแผนเผชิญเหตุสาธารณภัยให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ทั้งนี้ การฝึกการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยให้หมายรวมถึงการฝึก การซักซ้อม และการฝึกปฏิบัติตามความเหมาะสมและความจำเป็นของแต่ละหน่วยงานในทุกระดับ โดยกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลดงเจน จะมีการประสานและสั่งการอำนวยการให้ชุมชน/หมู่บ้าน ดำเนินการฝึกการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย แบบบูรณาการอย่างสม่ำเสมอ

(๓) การเฝ้าระวังและประเมินสถานการณ์

(๓.๑) จัดชุดเฝ้าระวังและติดตามสถานการณ์ เพื่อทำหน้าที่เฝ้าระวังและติดตามสถานการณ์ข้อมูลความเคลื่อนไหวของเหตุการณ์สาธารณภัยที่อาจเกิดขึ้นตลอด ๒๔ ชั่วโมง พร้อมทั้งประสานการปฏิบัติกับกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยข้างเคียง

(๓.๒) ติดตามการรายงานสภาพอากาศปรากฏการณ์ธรรมชาติ ข้อมูลสถานการณ์ และการแจ้งข่าว การเตือนภัยจากกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยระดับเหนือขึ้นไป และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กรมอุตุนิยมวิทยา กรมชลประทาน กรมทรัพยากรน้ำ กรมอุทกศาสตร์ กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ฯลฯ รวมทั้งสื่อต่างๆ เพื่อรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ เฝ้าระวัง ประเมินแนวโน้มการเกิดภัย

(๓.๓) จัดทีมประชาสัมพันธ์ เพื่อให้ข้อมูลข่าวสารให้ประชาชนได้รับทราบถึงระยะเวลา ภาวะที่จะคุกคาม (อันตรายต่อชีวิตและทรัพย์สิน) เป็นระยะๆ เพื่อป้องกันความตื่นตระหนกและความสับสนใน เหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้น และให้ความสำคัญกับผู้ที่ต้องช่วยเหลือเป็นกรณีพิเศษ เช่น ผู้พิการ ทั้งนี้ ความถี่ของการแจ้งข่าวเตือนภัยขึ้นอยู่กับแนวโน้มการเกิดภัย

(๓.๔) จัดให้มีอาสาสมัครและเครือข่ายเฝ้าระวังและติดตามสถานการณ์ปฏิบัติงานตลอด ๒๔ ชั่วโมง และแจ้งข่าว เตือนภัยระดับชุมชน ทำหน้าที่ติดตาม เฝ้าระวังปรากฏการณ์ธรรมชาติที่มีแนวโน้มการเกิดภัย แจ้งข่าว เตือนภัยแก่ชุมชน และรายงานสถานการณ์ให้กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลดงเจน โดยใช้ระบบการสื่อสาร เครื่องมือแจ้งเตือนภัยของชุมชน

การติดตามข้อมูลความเคลื่อนไหวของเหตุการณ์ที่อาจส่งผลให้เกิดสาธารณภัย รวมทั้ง ทำหน้าที่เฝ้าระวัง ให้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชน โดยกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลดงเจน แลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร วิเคราะห์ และประเมินสถานการณ์จากข้อมูลข่าวสารที่ได้รับ และ ตรวจสอบข้อเท็จจริงของข้อมูล เพื่อตัดสินใจในการเตรียมรับมือกับสาธารณภัย

รายงานสถานการณ์ภัยและผลการปฏิบัติให้กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอำเภอและจังหวัดทราบเป็นระยะๆ เพื่อประสานและสนับสนุนการปฏิบัติร่วมกัน

(๔) การเตรียมการอพยพ

กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลดงเจน มีแนวทางปฏิบัติสำหรับเตรียมการอพยพ ดังนี้

(๔.๑) จัดทำแผนอพยพหลักผู้ประสบภัย แผนอพยพหลักส่วนราชการ โดยมีสาระสำคัญประกอบด้วย จำนวนผู้อพยพ บัญชีส่วนราชการ สิ่งอำนวยความสะดวกในการอพยพ การกำหนดเขตพื้นที่รองรับการอพยพให้อยู่ในพื้นที่ที่เหมาะสม การกำหนดเจ้าหน้าที่หรือผู้รับผิดชอบการอพยพไว้ให้ชัดเจน การกำหนดเส้นทางอพยพหลักและเส้นทางอพยพสำรองสำหรับแต่ละประเภทภัย รวมทั้งการสำรวจและการจัดเตรียมพาหนะ น้ำมัน เชื้อเพลิง แหล่งพลังงาน และระบบสื่อสารการอพยพ

(๔.๒) วางมาตรการการอพยพ

(๕) การเตรียมการจัดตั้งศูนย์พักพิงชั่วคราว

กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลดงเจน มีแนวทางปฏิบัติสำหรับเตรียมการจัดตั้งศูนย์พักพิงชั่วคราว ดังนี้

(๕.๑) คัดเลือกและจัดหาสถานที่ตั้งศูนย์พักพิงชั่วคราว

(๕.๒) จัดการภายในศูนย์พักพิงชั่วคราว โดยกำหนดผู้รับผิดชอบภายในศูนย์พักพิงชั่วคราว คือ ผู้จัดการศูนย์พักพิงชั่วคราว ได้แก่ ผู้นำชุมชน กรณีโรงเรียนเป็นศูนย์พักพิงอาจเป็นผู้อำนวยการโรงเรียน

(๕.๓) ปักจายความจำเป็นขั้นต่ำของศูนย์พักพิงชั่วคราวอื่นๆ

(๕.๔) ให้มีการบริหารจัดการข้อมูลผู้อพยพ โดยมีการเก็บบันทึกข้อมูลที่เป็น

(๖) การจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้สาธารณภัย

กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลดงเจน จะจัดทำโครงการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้สาธารณภัยประจำศูนย์เตรียมพร้อมป้องกันภัยประจำชุมชน/หมู่บ้าน ที่มีความพร้อมเป็นลำดับแรกก่อน โดยมีวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้สาธารณภัย ดังนี้

(๖.๑) เพื่อให้ประชาชน/ชุมชนได้เรียนรู้สาธารณภัยต่างๆ ธรรมชาติและลักษณะของภัย

(๖.๒) เพื่อให้ประชาชนทราบถึงขั้นตอนและวิธีการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยเพื่อลดผลกระทบและความสูญเสียชีวิตที่อาจเกิดขึ้น

(๖.๓) เพื่อเพิ่มทักษะให้ประชาชนช่วยเหลือตนเอง สามารถรักษาชีวิตรอดได้ เมื่อเกิดสาธารณภัย

(๗) แผนการบริหารความต่อเนื่อง (Business Continuity Plan : BCP)

แผนการบริหารความต่อเนื่อง เป็นแผนปฏิบัติงานในสภาวะวิกฤตฉุกเฉิน ในสถานการณ์เมื่อเกิดภัยต่างๆ เช่น ภัยที่เกิดจากธรรมชาติ อุบัติเหตุ หรือการมุ่งร้ายต่อองค์กร ฯลฯ ซึ่งจากสภาวะวิกฤตหรือเหตุการณ์ฉุกเฉินดังกล่าวส่งผลให้หน่วยงานหรือองค์กรต้องหยุดชะงักการดำเนินงานหรือ ไม่สามารถให้บริการประชาชนได้อย่างต่อเนื่อง ดังนั้น หน่วยงานส่วนราชการหรือองค์กรต่าง ๆ จึงต้องจัดทำแผนการบริหารความต่อเนื่อง (Business Continuity Plan : BCP) ขึ้น เพื่อเป็นแผนรองรับการดำเนินภารกิจของหน่วยงานหรือองค์กรในช่วงสภาวะวิกฤตหรือเหตุการณ์ฉุกเฉิน เพื่อให้บริการประชาชนได้อย่างต่อเนื่อง เช่นเดียวกับในช่วงภาวะปกติ หากหน่วยงานหรือองค์กรไม่จัดทำแผนการบริหารความต่อเนื่องรองรับไว้ตั้งแต่ในภาวะปกติอาจส่งผลกระทบต่อหน่วยงานหรือองค์กรในด้านต่างๆ เช่น ด้านเศรษฐกิจ การเงิน การให้บริการ สังคม ชุมชน สิ่งแวดล้อม ตลอดจนชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน เป็นต้น การจัดทำแผนการบริหารความต่อเนื่องจึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้สามารถรับมือกับเหตุการณ์ฉุกเฉินและให้บริการได้เมื่อเกิดภัยขึ้นวิกฤต เพื่อดำเนินงานและให้บริการตามปกติตามระดับการให้บริการที่กำหนด

ไว้ซึ่งจะช่วยให้สามารถลดระดับ ความรุนแรงของผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อหน่วยงานหรือองค์กรได้ แผนการบริหารความ ต่อเนื่องควรมีสาระสำคัญ ดังนี้

- (๑) วัตถุประสงค์ของแผนการบริหารความต่อเนื่อง
 - (๒) ขอบเขตสถานการณ์ความเสี่ยงภัย เช่น แผนรับมือสถานการณ์ภัยจากอุทกภัย/ อัคคีภัย/แผ่นดินไหว ฯลฯ
 - (๓) กำหนดสถานที่ปฏิบัติงานสำรอง
 - (๔) กำหนดขั้นตอนการปฏิบัติ
 - บทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้ปฏิบัติงาน เช่น ทีมอพยพ ทีมปฐมพยาบาล ทีมกู้ชีพกู้ภัย ทีมประสานงานและสนับสนุน ทีมรักษาความสงบเรียบร้อย ฯลฯ
 - ระดับความรุนแรงของสถานการณ์และขั้นตอนการปฏิบัติงานฉุกเฉิน
 - การอพยพทรัพยากรที่จำเป็นและเหมาะสมต่อสถานการณ์
 - ขั้นตอนการฟื้นฟูหน่วยงานหลังผ่านพ้นวิกฤต
- ฯลฯ

๓.๔.๓ แนวทางปฏิบัติในการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัยของชุมชน

ชุมชนมีบทบาทสำคัญเป็นอย่างมากในการเตรียมความพร้อมและลดความเสี่ยงจาก สาธารณ ภัย เนื่องจากชุมชนต้องอาศัยอยู่ในพื้นที่ของตนซึ่งมีความเสี่ยง หากชุมชนได้รับการพัฒนาศักยภาพรวมทั้งมีภูมิปัญญา ท้องถิ่นในการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย ก็สามารถทำให้ชุมชนของตนเองมีความปลอดภัยจากสาธารณภัยหรือฟื้นตัว จากสาธารณภัยที่เกิดขึ้นได้ภายในระยะเวลาอันรวดเร็ว โดยมีแนวทางปฏิบัติในการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัยของ ชุมชน ดังนี้

- (๑) การทำความเข้าใจเรื่องการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย ให้สำรวจชุมชน เพื่อ วิเคราะห์ความเสี่ยงและศักยภาพ รวมทั้งกลุ่มเปราะบางของชุมชน แล้วนำข้อมูลเหล่านั้นมาจัดทำเป็น แผนลดความ เสี่ยงภัยของชุมชน
- (๒) ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการเตรียมพร้อมรับมือกับสาธารณภัย
- (๓) มีแผนในภาวะฉุกเฉินเมื่อเกิดสาธารณภัยและแผนการฟื้นฟูชุมชนหลังจากเกิด สาธารณ ภัย โดยมีการประสานงานกับหน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่รับผิดชอบในระดับท้องถิ่น ระดับอำเภอ และระดับจังหวัด เพื่อให้แผนมีการบูรณาการและตอบสนองความต้องการของชุมชนได้อย่างแท้จริง
- (๔) มีแผนรับมือกับสาธารณภัยในครอบครัว เช่น การสร้างบ้านเรือนให้มีความแข็งแรงและ อยู่ในพื้นที่ปลอดภัย รวมทั้งมีการเตรียมพร้อมในครอบครัวหากต้องอพยพออกจากที่พักอาศัยเดิม
- (๕) จัดการฝึกอบรมสมาชิกชุมชนอยู่เสมอ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มเปราะบางเพื่อให้มี ศักยภาพมากขึ้น
- (๖) สร้าง ซ่อมแซม หรือปรับปรุงสาธารณูปโภคในชุมชนให้ช่วยลดความรุนแรงจาก สาธารณ ภัย เช่น ชุมชนที่โดนน้ำท่วมบ่อยอาจมีการสร้างฝายชะลอน้ำหรือทำพื้นที่แก้มลิงเพื่อพักน้ำ เป็นต้น
- (๗) เตรียมสิ่งของยังชีพที่จำเป็นก่อนที่จะเกิดสาธารณภัย

๓.๕ การแจ้งเตือนภัย

การแจ้งเตือนภัยเป็นการแจ้งเตือนภัยล่วงหน้าแก่ผู้ที่คาดว่าจะได้รับผลกระทบในพื้นที่เสี่ยงภัยให้เฝ้า ระวังและเตรียมพร้อมรับสถานการณ์อพยพเคลื่อนย้ายไปสู่ที่ปลอดภัยได้ โดยกองอำนาจการป้องกัน และบรรเทาสา

สาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลดงเจน แจ้งเตือนภัยไปยังชุมชน/หมู่บ้านในพื้นที่ที่คาดว่าจะเกิดภัย เพื่อส่งข้อมูลแจ้งเตือนภัยที่ถูกต้องรวดเร็วไปยังประชาชน

๓.๕.๑ การแจ้งเตือนล่วงหน้า

เป็นการแจ้งข้อมูลข่าวสารที่บ่งชี้ว่ามีแนวโน้มที่จะเกิดสาธารณภัยขึ้นในพื้นที่ที่มีความเสี่ยงไปยังชุมชน หมู่บ้าน และประชาชน เพื่อให้ติดตามข้อมูลข่าวสารและความเคลื่อนไหวอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลดงเจน แจ้งเตือนภัยล่วงหน้าก่อนเกิดสาธารณภัย ไม่ต่ำกว่า ๑๒๐ ชั่วโมง

๓.๕.๒ การแจ้งเตือนภัย

(๑) เมื่อมีการยืนยันข้อมูลว่ามีโอกาสเกิดสาธารณภัยขึ้นและประชาชนในพื้นที่ อาจได้รับผลกระทบ ให้แจ้งแนวทางปฏิบัติให้กับส่วนราชการและประชาชนในพื้นที่ทราบ โดยให้มีการแจ้งเตือนภัยไม่ต่ำกว่า ๗๒ ชั่วโมงก่อนเกิดภัย และให้มีข้อมูลการแจ้งเตือนภัย ดังนี้

(๑.๑) คาดการณ์ระยะเวลา และบริเวณพื้นที่ที่จะเกิดสาธารณภัย

(๑.๒) ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น และระยะเวลาหรือความยาวนานของภัย

(๑.๓) แนวทางการปฏิบัติของส่วนราชการ หน่วยงาน และประชาชนในการป้องกันตนเองให้ปลอดภัยจากสาธารณภัยที่อาจจะเกิดขึ้น ทั้งนี้ ให้นำแนวทาง มาตรการ และขั้นตอนการปฏิบัติจาก กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยระดับเหนือขึ้นไปมาเป็นแนวทางในการปฏิบัติด้วย

(๒) วิธีการแจ้งเตือนภัย

(๒.๑) แจ้งเตือนภัยผ่านผู้นำชุมชน อาสาสมัครและเครือข่ายเฝ้าระวังของชุมชน/หมู่บ้าน

(๒.๒) แจ้งเตือนประชาชนโดยตรง โดยผ่านทางสถานีโทรทัศน์ท้องถิ่น สถานีวิทยุกระจายเสียงชุมชน วิทยุสมัครเล่น โทรสาร โทรศัพท์มือถือ หอกระจายข่าว เสียงตามสาย และไซเรนเตือนภัยแบบมีอหุมน โทรโข่ง นกหวีด หรือสัญญาณเสียงที่กำหนดให้เป็นสัญญาณเตือนภัยประจำตำบลหรือหมู่บ้าน ฯลฯ

๓.๕.๓ ระดับและความหมายของสีในการแจ้งเตือนภัย

แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๘ ได้กำหนดระดับของระบบการเตือนภัยไว้ ซึ่ง องค์การบริหารส่วนตำบลดงเจน ได้นำระดับสีของการแจ้งเตือนภัยไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับประเภทของสาธารณภัยในพื้นที่ ดังนี้

สีแดง หมายถึง สถานการณ์อยู่ในภาวะอันตรายสูงสุด ให้อาศัยอยู่แต่ในสถานที่ปลอดภัยและปฏิบัติตามข้อสั่งการ

สีส้ม หมายถึง สถานการณ์อยู่ในภาวะเสี่ยงอันตรายสูง เจ้าหน้าที่กำลังควบคุมสถานการณ์ให้อยู่ภายใต้การเฝ้าระวังและปฏิบัติตามแนวทางที่กำหนด

สีเหลือง หมายถึง สถานการณ์อยู่ในภาวะเสี่ยงอันตราย มีแนวโน้มที่สถานการณ์จะรุนแรงมากขึ้น ให้จัดเตรียมความพร้อมรับสถานการณ์และปฏิบัติตามคำแนะนำ

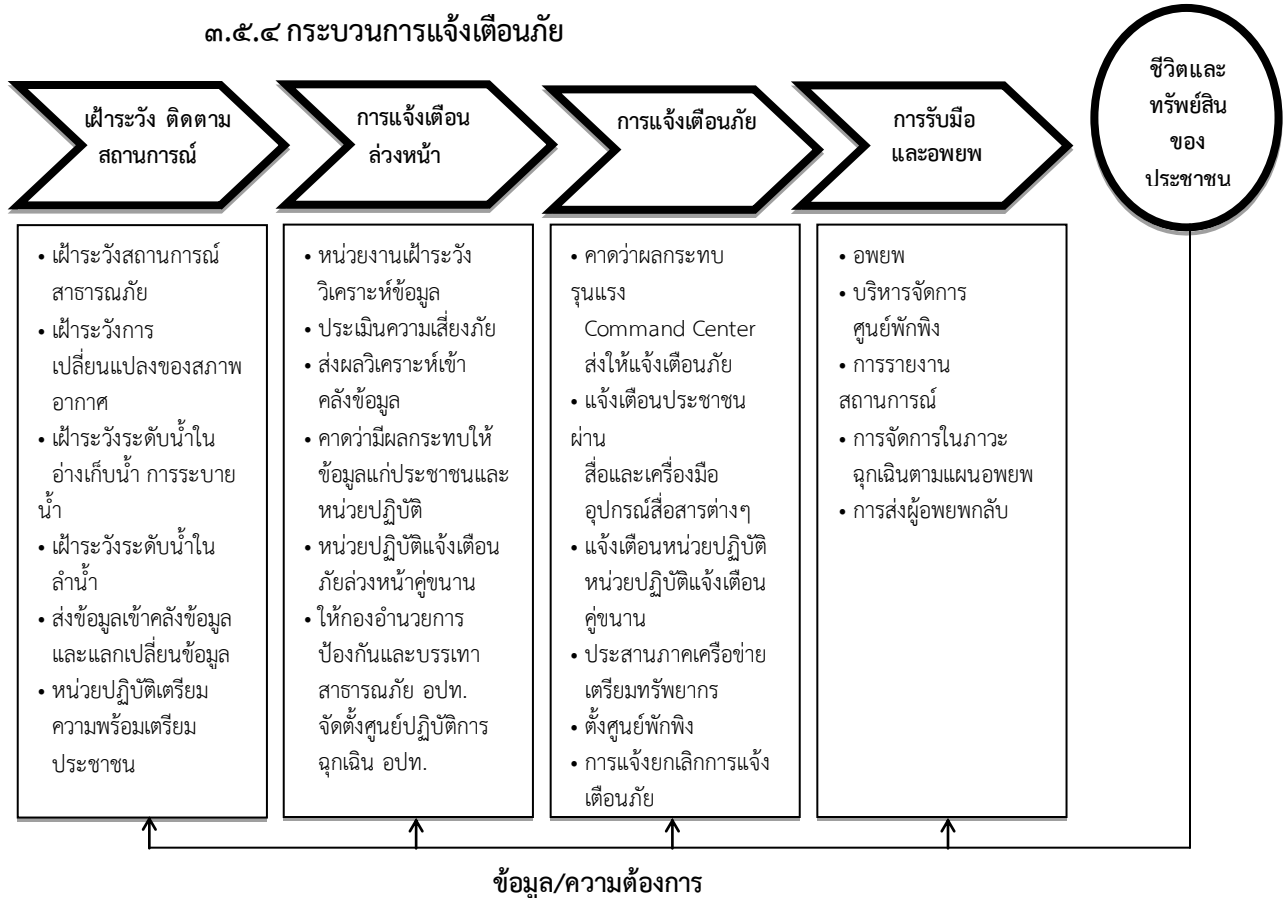

สีน้ำเงิน หมายถึง สถานการณ์อยู่ในภาวะเฝ้าระวัง ให้ติดตามข้อมูลข่าวสารอย่างใกล้ชิดทุกๆ ๒๔ ชั่วโมง

สีเขียว หมายถึง สถานการณ์อยู่ในภาวะปกติ ให้ติดตามข้อมูลข่าวสารเป็นประจำ

๓.๕.๔ กระบวนการแจ้งเตือนภัย

แผนภาพที่ ๓ - ๑ : กระบวนการแจ้งเตือนภัย

กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลดงเจน จัดชุดเฝ้าระวังและติดตามสถานการณ์ พร้อมทั้งรายงานผลการปฏิบัติงานตลอด ๒๔ ชั่วโมง นับตั้งแต่ได้รับแจ้งการเตือนภัย เพื่อเป็นการยืนยันการสื่อสารสองทาง (Two-way Communication) โดยปฏิบัติ ดังนี้

(๑) จัดเจ้าหน้าที่เฝ้าระวังและติดตามสถานการณ์ภัยตลอด ๒๔ ชั่วโมง และประสานกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้นำชุมชนหรือผู้นำหมู่บ้าน รวมทั้งอาสาสมัครแจ้งเตือนภัย เพื่อเตรียมพร้อมเฝ้าระวัง และติดตามสถานการณ์ภัยอย่างต่อเนื่อง และให้รายงานสถานการณ์การเกิดภัยมายังกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลดงเจน ทางโทรศัพท์หมายเลข ๐-๕๔๘๘-๘๐๒๕-๖ วิทียูสื่อสาร ความถี่ ๑๕๘.๒๙๕-.....MHz โทรศัพท์สายด่วนหมายเลข.....

(๒) รายงานสถานการณ์การเกิดภัยไปยังกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอำเภอ และจังหวัดทาง หมายเลขโทรศัพท์/โทรสาร ๐-๕๔๘๘-๘๑๓๒ ตามแบบรายงานเหตุด่วนสาธารณภัย และวิทยุสื่อสาร ความถี่ ๑๕๗.๑๕๐ MHz โทรศัพท์สายด่วนหมายเลข.....

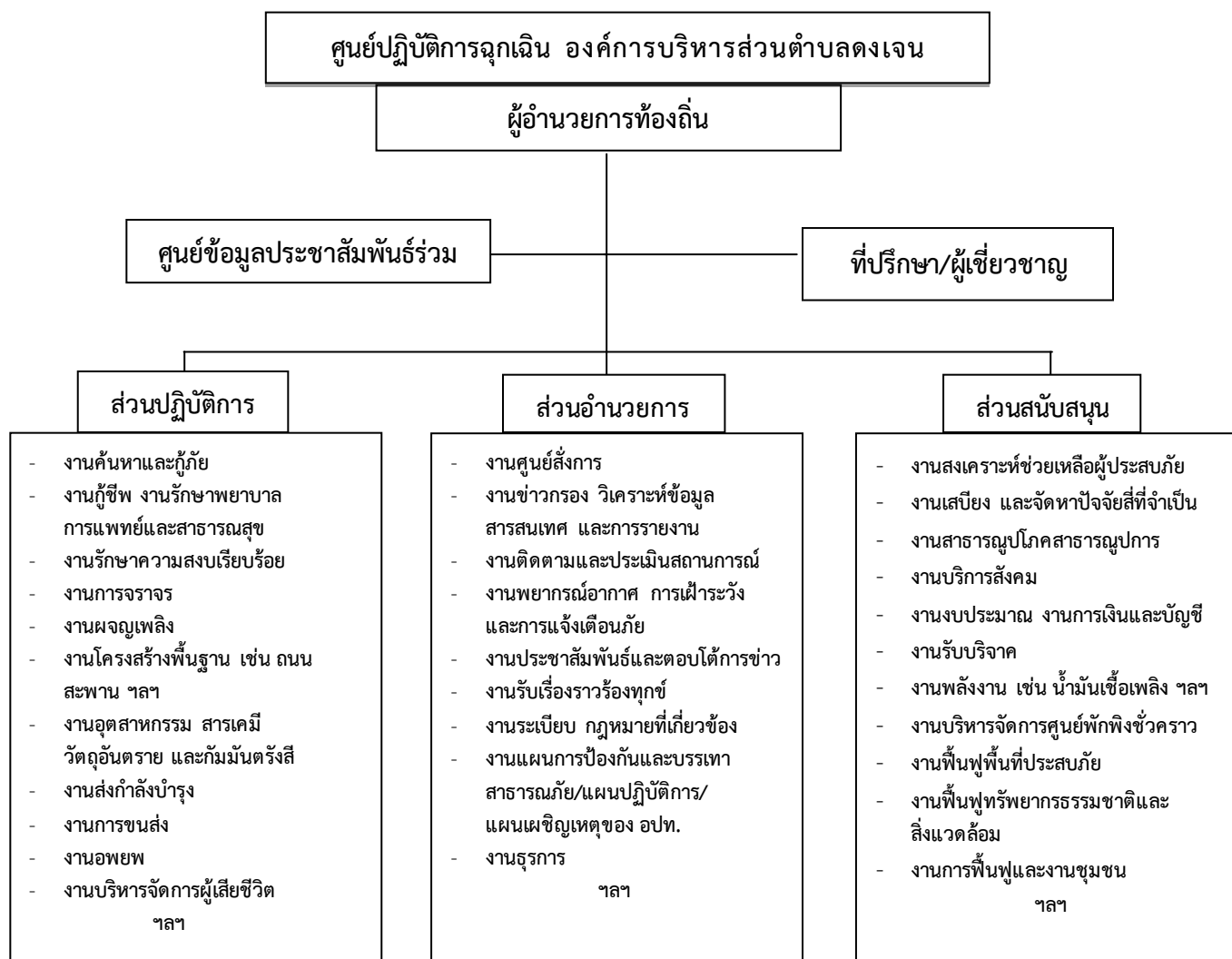
บทที่ ๔

การปฏิบัติขณะเกิดภัย

๔.๑ การจัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉิน องค์การบริหารส่วนตำบลดงเจน

เมื่อเกิดหรือคาดว่าจะเกิดสาธารณภัยขึ้น ให้กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลดงเจน จัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินท้องถิ่นขึ้น โดยมีผู้อำนวยการท้องถิ่นเป็นผู้ควบคุมและสั่งการ เพื่อทำหน้าที่จัดการสาธารณภัยที่เกิดขึ้นจนกว่าสถานการณ์จะกลับเข้าสู่ภาวะปกติ พร้อมทั้งประสานกับส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่รับผิดชอบ และประสานความร่วมมือกับทุกภาคส่วนในการจัดการสาธารณภัยทุกขั้นตอน หากในกรณีไม่สามารถควบคุมสถานการณ์สาธารณภัยตามขีดความสามารถโดยลำพัง ให้ขอรับ การสนับสนุนจากกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแก้ว องค์การบริหารส่วนตำบลแม่ือง เทศบาลตำบลดงเจน เทศบาลตำบลท่าวังทอง เทศบาลตำบลแม่ปืม และ/หรือ กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอำเภอภูพานยาว

๔.๑.๑ โครงสร้างของศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉิน องค์การบริหารส่วนตำบลดงเจน แบ่งออกเป็น ๓ ส่วน ๑ คณะที่ปรึกษา ๑ ศูนย์ข้อมูลประชาสัมพันธ์ร่วม ดังแสดงตามแผนภาพที่ ๔-๑

แผนภาพที่ ๔-๑ : โครงสร้างศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉิน องค์การบริหารส่วนตำบลดงเจน

หมายเหตุ : โครงสร้างของศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินของ อบท. สามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสมของสถานการณ์ภัย โดยยึดหลักมาตรฐาน เอกภาพในการจัดการ และความยืดหยุ่นของโครงสร้างองค์การการจัดการในภาวะฉุกเฉิน

๔.๑.๒ บทบาทหน้าที่ภายในโครงสร้างศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉิน องค์การบริหารส่วนตำบลดงเจน มีดังนี้

(๑) **คณะที่ปรึกษา/ผู้เชี่ยวชาญ** มีหน้าที่ ให้ข้อเสนอแนะ คำแนะนำ ข้อมูลทางวิชาการ การสังเคราะห์แนวโน้มสถานการณ์ และเทคนิคการปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์สาธารณภัยที่เกิดขึ้น โดยให้คำนึงถึงความปลอดภัยในการปฏิบัติงานเป็นสำคัญ พร้อมทั้งปฏิบัติหน้าที่อื่นใดตามที่ผู้อำนวยการท้องถิ่นเห็นสมควร

(๒) **ศูนย์ข้อมูลประชาสัมพันธ์ร่วม** มีหน้าที่ ประสานข้อมูลเหตุการณ์กับส่วนต่างๆ เพื่อสื่อสารและประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารให้กับประชาชนและสื่อมวลชน รวมทั้งปฏิบัติการทางจิตวิทยามวลชน

(๓) **ส่วนปฏิบัติการ** มีหน้าที่ ปฏิบัติการลดอันตรายที่เกิดขึ้นโดยเร็ว โดยรักษาชีวิตและปกป้องทรัพย์สิน เข้าควบคุมสถานการณ์ ฟื้นฟูสู่สภาวะปกติ ค้นหาและกู้ภัย กู้ชีพ รักษาพยาบาล การแพทย์และสาธารณสุข รักษาความสงบเรียบร้อย การจราจร ผจญเพลิง โครงสร้างพื้นฐาน สารเคมีและวัตถุอันตราย กัมมันตรังสี สงก้างล้าง การขนส่ง อพยพ และบริหารจัดการผู้เสียชีวิต

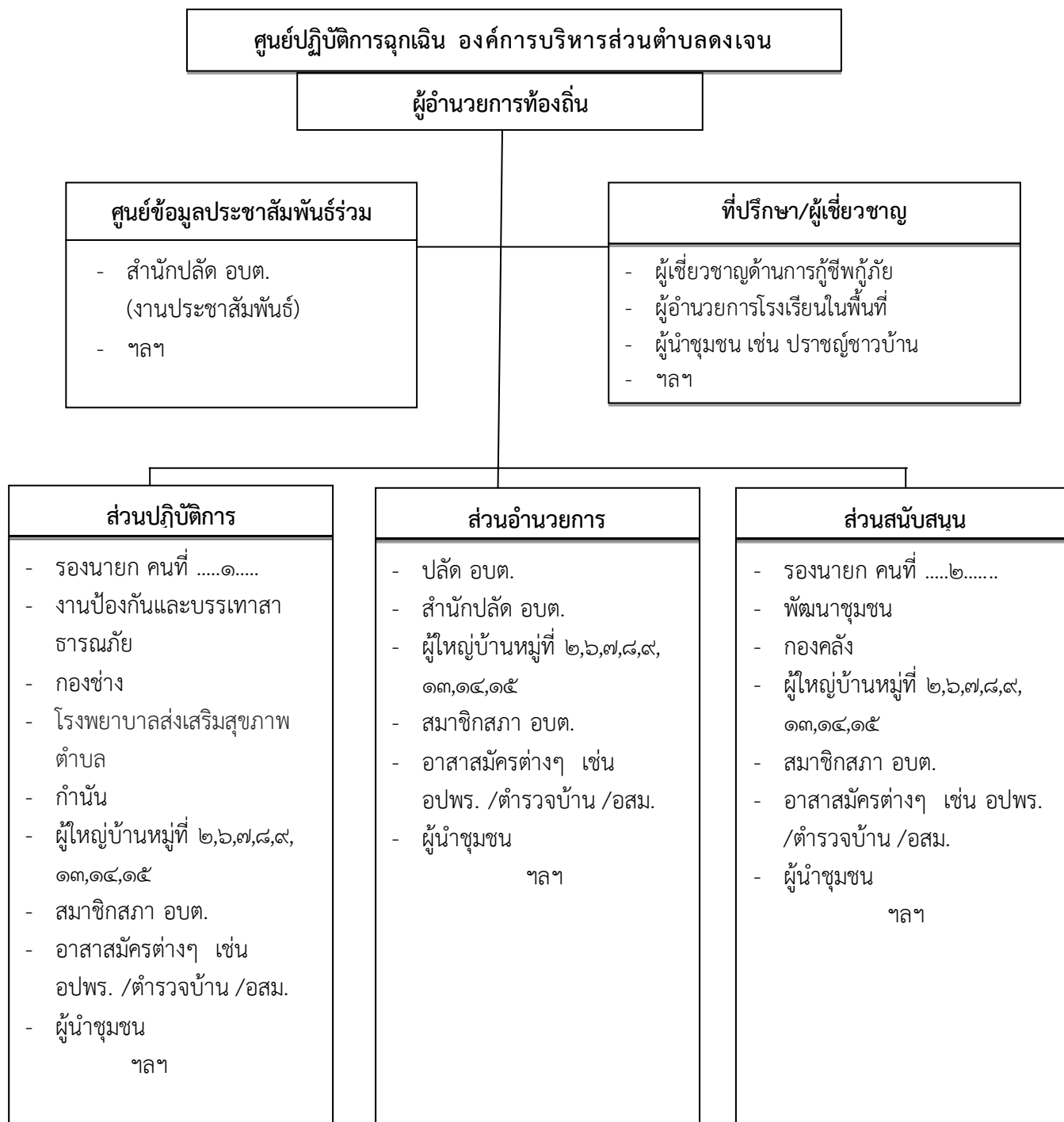
(๔) **ส่วนอำนวยการ** มีหน้าที่ ติดตามสถานการณ์ วิเคราะห์แนวโน้มสถานการณ์ แจ้งเตือนภัย รวบรวม ประสานข้อมูล และประเมินความต้องการและความจำเป็นในการสนับสนุนทรัพยากร ในภาวะฉุกเฉิน รวมถึงจัดเตรียมเอกสารและวางแผนเผชิญเหตุโดยใช้ข้อมูลที่ได้รับจากส่วนปฏิบัติการเป็นฐานดำเนินการ พร้อมทั้งให้การสนับสนุนสถานที่ปฏิบัติงานแก่กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลดงเจน /ศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉิน องค์การบริหารส่วนตำบลดงเจน ฯลฯ

(๕) **ส่วนสนับสนุน** มีหน้าที่ ดังนี้

(๕.๑) ตอบสนองการร้องขอรับการสนับสนุนในทุกๆ ด้านที่จำเป็น เพื่อให้การจัดการในภาวะฉุกเฉินดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ได้แก่ ส่งเคราะห์ช่วยเหลือผู้ประสบภัย สาธารณูปโภค สาธารณูปการ บริการสังคม พลังงาน บริหารจัดการศูนย์พักพิงชั่วคราว พื้นฟูพื้นที่ประสบภัย พื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การฟื้นฟู และงานชุมชน

(๕.๒) ตอบสนองการร้องขอรับการสนับสนุนในด้านงบประมาณ การเงินและการบัญชี และการรับบริจาค ฯลฯ

ทั้งนี้ การจัดบุคลากรประจำศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินท้องถิ่นรายละเอียดตามแผนภาพที่ ๔-๒ : (ตัวอย่าง) การจัดบุคลากรประจำศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินท้องถิ่น

แผนภาพที่ ๔-๒ : (ตัวอย่าง) การจัดบุคลากรประจำศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินท้องถิ่น

หมายเหตุ : การจัดบุคลากรประจำศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินท้องถิ่นปรับได้ตามความเหมาะสม ขึ้นอยู่กับสถานการณ์และความรุนแรงของสาธารณภัย และตามที่อยู่อาศัยการท้องถิ่นเห็นสมควร เพื่อประโยชน์ในการบริหารจัดการสาธารณภัยในพื้นที่

๔.๒ การประกาศเขตพื้นที่ประสบสาธารณภัย

เพื่อประโยชน์ในการจัดการสาธารณภัยในเขตพื้นที่ให้ยุดิโดยเร็ว แผนการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๘ กำหนดให้ผู้อำนวยการจังหวัดเป็นผู้ออกประกาศเขตพื้นที่ประสบสาธารณภัยขนาดเล็ก (เขตพื้นที่ อบท.และอำเภอ) และพื้นที่ประสบสาธารณภัยขนาดกลาง (เขตพื้นที่จังหวัด) ดังนั้น เมื่อผู้อำนวยการจังหวัดประกาศเขตพื้นที่ประสบสาธารณภัยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นปฏิบัติ ดังนี้

(๑) ให้ผู้บริหารท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่นั้นในฐานะผู้อำนวยการท้องถิ่น ตามพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐ รับผิดชอบและปฏิบัติหน้าที่ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตท้องถิ่นของตน และมีหน้าที่ช่วยเหลือผู้อำนวยการจังหวัด และผู้อำนวยการอำเภอตามที่ได้รับมอบหมาย

(๒) ให้ผู้อำนวยการท้องถิ่น มีอำนาจสั่งการ ควบคุม และกำกับดูแลการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานและอาสาสมัครให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐

(๓) เมื่อเกิดสาธารณภัยในพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใด ให้ผู้อำนวยการท้องถิ่นแห่งพื้นที่นั้นเข้าดำเนินการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในพื้นที่โดยเร็วเป็นลำดับแรก และแจ้งให้ผู้อำนวยการอำเภอและผู้อำนวยการจังหวัดทราบ ในกรณีที่ผู้อำนวยการท้องถิ่นมีความจำเป็นต้องได้รับความช่วยเหลือจากเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือหน่วยงานของรัฐที่อยู่ นอกเขตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่ของตน ให้แจ้งผู้อำนวยการอำเภอ หรือผู้อำนวยการจังหวัด เพื่อสั่งการโดยเร็ว

(๔) ในกรณีที่พื้นที่ที่เกิดหรือจะเกิดสาธารณภัยอยู่ในความรับผิดชอบของผู้อำนวยการท้องถิ่นหลายคน ผู้อำนวยการท้องถิ่นคนหนึ่งคนใด จะใช้อำนาจหรือปฏิบัติหน้าที่เข้าดำเนินการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยโดยเร็วไปพลางก่อนแล้วให้แจ้งผู้อำนวยการท้องถิ่นอื่นทราบโดยเร็ว

(๕) เมื่อเกิดสาธารณภัยขึ้นในเขตพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่ใด ให้เป็นหน้าที่ของผู้อำนวยการท้องถิ่นซึ่งมีพื้นที่ติดต่อกับหรือใกล้เคียงกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่นั้น ที่จะสนับสนุนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยที่เกิดขึ้น

(๖) ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยโดยเร็ว และให้นำแผนปฏิบัติการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และแผนเผชิญเหตุที่มีอยู่มาเป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน

(๗) ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่พิจารณาระเบียบงบประมาณและกฎหมายที่เกี่ยวข้องในการช่วยเหลือผู้ประสบภัย มุ่งประโยชน์ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนเป็นลำดับแรกๆ

(๘) หากเหตุการณ์สาธารณภัยนั้นเกินขีดความสามารถและศักยภาพของท้องถิ่นนั้นๆ จะรับมือกับสาธารณภัยนั้นๆ ได้ และผู้อำนวยการท้องถิ่นได้รับการสนับสนุน ให้แจ้งผู้อำนวยการอำเภอเพื่อสั่งการให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นในเขตพื้นที่อำเภอให้การสนับสนุนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในพื้นที่ประสบสาธารณภัย เพื่อป้องกัน บรรเทา และลดผลกระทบจากสาธารณภัยให้ยุดิโดยเร็ว

ทั้งนี้ แนวทางปฏิบัติในการประกาศเขตพื้นที่ประสบสาธารณภัย ปรากฏตามภาคผนวก รฐ

๔.๓ การประกาศเขตการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน

เมื่อมีการประกาศเขตพื้นที่ประสบสาธารณภัยแล้ว หากสาธารณภัยที่เกิดขึ้นนั้นเป็น ภัยพิบัติตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยเงินทดรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๕๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และมีความจำเป็นต้องใช้จ่ายเงินทดรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินเพื่อบรรเทา

ความเดือดร้อนเฉพาะหน้าของผู้ประสบภัย แต่ไม่ได้มุ่งหมายที่จะชดใช้ความเสียหาย แก่ผู้ใด ให้เป็นอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัดร่วมกับคณะกรรมการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติจังหวัด (ก.ช.ภ.จ.) ดำเนินการประกาศเขตให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กระทรวงการคลังกำหนดต่อไป โดยมี “คณะกรรมการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติอำเภอ” (ก.จ.ภ.อ.) มีนายอำเภอเป็นประธาน มีผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอนั้นหนึ่งคนสำรวจความเสียหายจากภัยพิบัติที่เกิดขึ้นในอำเภอที่รับผิดชอบและให้ความช่วยเหลือเสนอต่อ “คณะกรรมการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติจังหวัด” (ก.ช.ภ.จ.) เพื่อประกาศเขตการให้ความช่วยเหลือฯ ต่อไป ทั้งนี้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้สำรวจความเสียหายจากภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินที่เกิดขึ้นในแต่ละพื้นที่ที่รับผิดชอบตามอำนาจหน้าที่ที่กำหนด โดยมี ก.ช.ภ.อ. เป็นผู้ตรวจสอบและกลั่นกรองการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติจากการสำรวจความเสียหายดังกล่าวข้างต้น

๔.๔ การจัดการในภาวะฉุกเฉิน

๔.๔.๑ หลักการปฏิบัติ

(๑) การรายงานตัวและทรัพยากรในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ให้เจ้าหน้าที่เจ้าพนักงาน และอาสาสมัครต่างๆ ที่มาร่วมปฏิบัติงานเข้ารายงานตัวที่ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์อำเภอในพื้นที่ที่เกิดภัย ก่อนรับมอบภารกิจและพื้นที่รับผิดชอบ ไปปฏิบัติ

(๒) การเข้าควบคุมสถานการณ์ คำนึงถึงหลักการ ดังนี้

(๒.๑) การปฏิบัติการระยะ ๒๔ ชั่วโมงแรก เน้นการค้นหาผู้รอดชีวิต การรักษาพยาบาลผู้บาดเจ็บ น้ำดื่ม อาหารปรุงสำเร็จ เสื้อผ้า ฯลฯ

(๒.๒) การปฏิบัติการระยะ ๒๔-๔๘ ชั่วโมง (๑-๒ วัน) เน้นการค้นหาผู้รอดชีวิต และทรัพย์สิน สืบหาญาติ จัดตั้งศูนย์พักพิงชั่วคราว การรักษาพยาบาล การจัดการศพ อาหาร น้ำดื่ม ยารักษาโรค เครื่องครัว

(๒.๓) การปฏิบัติการระยะ ๔๘-๗๒ ชั่วโมง (๒-๓ วัน) เน้นการค้นหาผู้รอดชีวิต การสืบหาญาติ การรักษาพยาบาล การจัดการศพ การสงเคราะห์เบื้องต้น เงินชดเชย การค้นหาทรัพย์สินและข้อมูลการให้ความช่วยเหลือ ฯลฯ

(๒.๔) การปฏิบัติการค้นหาหลังระยะ ๗๒ ชั่วโมงขึ้นไป (หลัง ๓ วัน ขึ้นไป) ให้พิจารณาสนับสนุนการปฏิบัติการค้นหาในระยะ ๑-๓ วันแรก โดยเน้นการช่วยเหลือชีวิตคนก่อน ตามด้วยทรัพย์สิน พร้อมทั้งสนับสนุนการปฏิบัติงานให้ครอบคลุมและทั่วถึง ตลอดจนการสับเปลี่ยนกำลังพลเพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างต่อเนื่อง ฯลฯ

๔.๔.๒ การควบคุมสถานการณ์และการเผชิญเหตุ

องค์การบริหารส่วนตำบลดงเจน ได้วางแผนการเผชิญเหตุสาธารณภัยที่เกิดขึ้นอย่างเป็นระบบ โดยกำหนดโครงสร้างองค์กร ข้อมูลการสนับสนุนการตัดสินใจ การควบคุม การสั่งการ และการใช้แนวทางปฏิบัติที่เหมาะสมเพื่อให้การจัดการในภาวะฉุกเฉินเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนี้

(๑) การรับแจ้งเหตุและการรายงาน

ให้ผู้รับผิดชอบจัดทำรายงานข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น ทั้งด้านสถานการณ์ สาธารณภัย ด้านการปฏิบัติการระงับบรรเทาสาธารณภัย ด้านการให้ความช่วยเหลือ และด้านอื่นๆ ที่จำเป็น โดยคำนึงถึงความถูกต้อง ชัดเจน รวดเร็ว โดยให้ชุมชน/หมู่บ้านสำรวจความเสียหายและความต้องการเบื้องต้น ตามแบบรายงานเหตุด่วนสาธารณภัย แล้วรายงานต่อกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลดงเจน

(๒) การประเมินสถานการณ์ในภาวะฉุกเฉิน มีขั้นตอนดังต่อไปนี้

(๒.๑) นำข้อมูลที่ได้ทั้งหมดมาวิเคราะห์สถานการณ์สาธารณภัยที่เกิดขึ้น

(๒.๒) กำหนดแนวทางปฏิบัติ เลือทางที่ดีที่สุดและมีความเสี่ยงน้อยที่สุด

(๒.๓) มีการคาดการณ์เพิ่มเติมในเรื่องปัจจัยความเสี่ยงที่เพิ่มขึ้น การขอรับการสนับสนุนเพิ่มเติม

(๒.๔) การจัดการข้อมูล ให้หัวหน้าทีมเป็นผู้นำในการสอบถามสำรวจข้อมูลสถานที่ สิ่งที่เป็นอันตรายต่อนักกู้ภัย พร้อมทั้งบันทึกวัน เวลา ชื่อที่อยู่ผู้ให้ข้อมูล และรายงานข้อมูล ให้ศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉิน องค์การบริหารส่วนตำบลเกาะศาลพระ ทราบ มีการบรรยายสรุปให้ลูกทีมทราบ กำหนดพื้นที่อันตราย พื้นที่ปฏิบัติการ พื้นที่ปลอดภัย รวมทั้งตติระบดต่างๆ ได้แก่ แก๊ส ไฟฟ้า ประปา เป็นต้น ซึ่งเป็นอันตรายต่อนักกู้ภัย

(๒.๕) การสั่งการ ผู้สั่งการต้องเป็นคนเดียวที่สามารถชี้แจงการปฏิบัติได้ การสั่งการต้องชัดเจน ไม่คลุมเครือ มีความมั่นใจและเด็ดขาด หัวหน้าหน่วยหรือผู้ควบคุมชุดปฏิบัติการต้องรายงานตัว ต่อผู้อยู่ในเหตุการณ์ และต่อผู้บัญชาการเหตุการณ์ ณ จุดเกิดเหตุ ทั้งก่อนการปฏิบัติและภายหลังเสร็จสิ้นภารกิจ

(๒.๖) การรวบรวมข้อมูล ได้แก่ ปัญหาอุปสรรคข้อขัดข้อง สาเหตุของการเกิดเหตุการณ์ ผลการปฏิบัติ รวมทั้งแนวทางการแก้ไขและนำข้อเสนอแนะมาวิเคราะห์

(๓) การจัดการในภาวะฉุกเฉิน

แนวทางปฏิบัติในการบัญชาการเหตุการณ์ (Incident Command)

องค์การบริหารส่วนตำบลดงเจน กำหนดโครงสร้างองค์กรปฏิบัติรับผิดชอบในการจัดการสาธารณภัยในภาวะฉุกเฉินในแบบโครงสร้างของศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉิน องค์การบริหารส่วนตำบลดงเจน (การจัดการสาธารณภัยระดับ ๑) โดยมีผู้อำนวยการท้องถิ่นเป็นผู้อำนวยการศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉิน องค์การบริหารส่วนตำบลดงเจน มีอำนาจในการควบคุม สั่งการ และบัญชาการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยที่เกิดขึ้นในพื้นที่ หากสาธารณภัยที่เกิดขึ้นในพื้นที่ องค์การบริหารส่วนตำบลดงเจน ลูกกลมขยายเป็นวงกว้าง ประชาชนได้รับผลกระทบจำนวนมาก และผู้อำนวยการจังหวัดตัดสินใจยกระดับการจัดการสาธารณภัยขององค์การบริหารส่วนตำบลดงเจน เป็นการจัดการสาธารณภัยขนาดกลาง (ระดับ ๒) ศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนตำบลดงเจน จะรับข้อสั่งการจากกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดไปปฏิบัติ โดยได้กำหนดรูปแบบองค์กรปฏิบัติในระดับพื้นที่ ตามตารางที่ ๔-๑

ตารางที่ ๔-๑ : รูปแบบองค์กรปฏิบัติในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยระดับพื้นที่

ระดับการจัดการ สาธารณภัย	องค์กรรับผิดชอบ การจัดการสาธารณภัย ในภาวะปกติ	องค์กรรับผิดชอบ ในภาวะฉุกเฉิน (เมื่อเกิด หรือคาดว่าจะเกิดสาธารณภัย)	ผู้บัญชาการ (ผู้มีอำนาจ ตามกฎหมาย)
ระดับ ๑ (อำเภอ/เทศบาล เข้าควบคุมสถานการณ์)	กองอำนาจการป้องกันและ บรรเทาสาธารณภัย องค์การ ปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่ - กอปภ.อบต.๓.....แห่ง - กอปภ.ทต.๑.....แห่ง กองอำนาจการป้องกันและ บรรเทาสาธารณภัยอำเภอ (กอปภ.อ.) จำนวน.....๑.....แห่ง	- ศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินท้องถิ่น โดย กอปภ.อปท. จัดตั้ง - ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์อำเภอ (ศบก.อ.) จำนวน.....๑.....แห่ง โดย กอปภ.อ. จัดตั้ง	ผู้อำนวยการ ท้องถิ่น ผู้อำนวยการ อำเภอ

(๔) การค้นหาและช่วยชีวิต

- กำหนดเขตและกันเขตพื้นที่ประสบภัย ห้ามไม่ให้ผู้ที่ไม่มีหน้าที่และความรับผิดชอบเข้าพื้นที่ประสบภัย
- สนธิกำลังเข้าปฏิบัติการค้นหาช่วยเหลือผู้ประสบภัยโดยเร็ว โดยส่งใช้หน่วย กู้ชีพ กู้ภัยเข้าปฏิบัติการในพื้นที่ประสบภัย พร้อมอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องจักร ที่จำเป็นในการกู้ชีพกู้ภัย
- กรณีมีสถานการณ์รุนแรง ควรจัดหาอุปกรณ์ที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูงมาใช้ในการกู้ภัย

ตารางที่ ๔-๒ : การปฏิบัติขณะเกิดภัยของ องค์การบริหารส่วนตำบลดงเจน

ลำดับที่	การปฏิบัติ	ส่วนงานที่รับผิดชอบ	หน่วยรับผิดชอบ/ผู้รับผิดชอบในพื้นที่ (ระบุเบอร์โทรศัพท์)
๑	จัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินท้องถิ่น (ตามข้อ ๔.๑)	ส่วนอำนวยการ	สำนักปลัดอบต. ๐๕๔-๘๘๐๒๕-๖
๒	รับแจ้งเหตุและรายงานสถานการณ์ จัดเตรียมเจ้าหน้าที่เพื่อรับแจ้งเหตุและรายงานสถานการณ์ให้กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลดงเจน และกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอำเภอทราบเพื่อจะได้เสนอ ผู้ว่าราชการจังหวัด/ผู้ว่าราชการจังหวัด พิจารณาประกาศเขตพื้นที่ประสบสาธารณภัย และประกาศเขตพื้นที่การให้ความช่วยเหลือฯ ต่อไปจนกว่าสถานการณ์สิ้นสุด	ส่วนอำนวยการ	งานประชาสัมพันธ์ สำนักปลัดอบต. ๐๕๔-๘๘๘๐๒๕-๖
๓	ออกสำรวจพื้นที่และประเมินสถานการณ์ จัดชุดเคลื่อนที่เร็วเข้าสำรวจพื้นที่และประเมินสถานการณ์ เพื่อวางแผนรับมือกับสถานการณ์ภัย	ส่วนอำนวยการ	งานป้องกันฯ สำนัก ปลัดอบต.,กองช่าง
๔	ประเมินสถานการณ์ในภาวะฉุกเฉิน วิเคราะห์และประเมินสถานการณ์การเกิดสาธารณภัยเพื่อการตัดสินใจแก้ปัญหา โดยพิจารณาเรื่องความรุนแรง ระยะเวลาการเกิดภัย พื้นที่และประชาชนผู้ที่ได้รับผลกระทบ ความเปราะบาง และความสามารถของพื้นที่ในการรับภัย แนวโน้มการเกิดภัยซ้ำขึ้นอีก ภัยที่ตามมา รวมถึงภัยที่มีความซับซ้อน เพื่อกำหนดแนวทางการตอบโต้และการแจ้งเตือนภัย	ส่วนอำนวยการ	งานนโยบายและแผน สำนักปลัดอบต.
๕	บริหารจัดการข้อมูลข่าวสารในภาวะฉุกเฉินอย่างถูกต้อง ชัดเจน และเป็นระบบ	ส่วนอำนวยการ	งานธุรการ สำนัก ปลัดอบต.
๖	แจ้งเตือนประชาชน (๑) ตรวจสอบข้อมูลยืนยันความถูกต้องของการเกิดสาธารณภัยจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกแหล่ง ก่อนแจ้งเตือนผ่านช่องทางการสื่อสารทุกชนิด (๒) ดำเนินการแจ้งเตือนภัยไปยังชุมชนพื้นที่ประสบภัยและพื้นที่ข้างเคียงโดยสื่อ ข่ายการสื่อสาร เครื่องมืออุปกรณ์เตือนภัยที่มีอยู่ของชุมชน เช่น วิทยุชุมชน หอกระจายข่าว หอเตือนภัย โทรโข่ง เป็นต้น (๓) ข้อมูลการแจ้งเตือนภัยต้องชัดเจน ทันท่วงที ถูกต้อง และเข้าใจง่าย บ่งบอกถึงอันตรายที่กำลังจะเกิดขึ้นกับชีวิตและทรัพย์สิน วิธีการปฏิบัติของ	ส่วนอำนวยการ	งานประชาสัมพันธ์ สำนักปลัดอบต.

ลำดับที่	การปฏิบัติ	ส่วนงานที่รับผิดชอบ	หน่วยรับผิดชอบ/ผู้รับผิดชอบในพื้นที่ (ระบุเบอร์โทรศัพท์)
	ประชาชน รวมทั้งวิธีการแจ้งเหตุ โดยต้องแจ้งเตือนจนกว่าสถานการณ์ภัยจะสิ้นสุด (๔) ในกรณีเกิดไฟฟ้าดับ การสื่อสาร เครื่องมือ สัญญาณเตือนภัยไม่สามารถใช้ได้ ให้ใช้สัญลักษณ์การเตือนภัย เช่น ธง นกหวีด หรือการเตือนภัยอื่นที่ได้มีการซักซ้อมความเข้าใจกับประชาชนไว้แล้ว เป็นต้น		
๗	อพยพผู้ประสบภัย กรณีเมื่อเกิดหรือใกล้จะเกิดสาธารณภัยในพื้นที่ และมีผู้อยู่อาศัยในพื้นที่นั้น จะเกิดอันตราย โดยอพยพเฉพาะเท่าที่จำเป็นแก่การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พร้อมทั้งรายงานผู้อำนวยการท้องถิ่น ผู้อำนวยการอำเภอตามลำดับ รายละเอียดปรากฏตาม ข้อ ๔.๗	ส่วนปฏิบัติการ	งานป้องกันฯ สำนักปลัดอบต.,ศูนย์ อปพร.อบต.
๘	กำหนดพื้นที่เตรียมปฏิบัติการ (Staging Area) เป็นพื้นที่เตรียมปฏิบัติการจัดตั้งขึ้นเพื่อใช้เป็นสถานที่จัดเก็บและพักรอชั่วคราวของทรัพยากร (วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องจักรกล ยานพาหนะ) ที่ได้มาและพร้อมใช้ เพื่อรอการส่งใช้ทรัพยากร	ส่วนอำนวยการ	งานป้องกันฯ สำนักปลัดอบต.
๙	ระดมทรัพยากรเข้าสนับสนุนการจัดการสาธารณภัย (๑) ระดมทรัพยากร ทั้งกำลังคน วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องจักร มายังจุดรวบรวมทรัพยากรเพื่อรอรับการมอบหมายภารกิจ ให้พร้อมใช้ตลอด ๒๔ ชั่วโมง เพื่อรอการส่งใช้เข้าสนับสนุนการปฏิบัติการในพื้นที่ประสบภัย (๒) ระดมทรัพยากรเข้าพื้นที่เตรียมปฏิบัติการ (Staging Area) พร้อมทั้งจัดเตรียม เครื่องจักรกล ยานพาหนะ วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ และพลังงาน เพื่อจัดการสาธารณภัย	ส่วนสนับสนุน	งานป้องกันฯ สำนักปลัดอบต.,กองช่าง,ศูนย์ อปพร. อบต.
๑๐	กำหนดและแบ่งโซนพื้นที่ในการสนับสนุนการเผชิญเหตุ ออกเป็น ๓ โซน ประกอบด้วย โซนที่ ๑ ประกอบด้วย หมู่ ๖,๘,๑๕ มีผู้ใหญ่บ้านหมู่ ๖,๗,๘ รับผิดชอบพื้นที่ โซนที่ ๒ ประกอบด้วย หมู่ ๒,๙,๑๓ มีผู้ใหญ่บ้านหมู่ ๙,๑๓ รับผิดชอบพื้นที่ โซนที่ ๓ ประกอบด้วย หมู่ ๗,๑๔ มีผู้ใหญ่บ้านหมู่ ๗,๑๔ รับผิดชอบพื้นที่	ส่วนอำนวยการ	ผู้ใหญ่บ้านในพื้นที่ประสบสาธารณภัย
๑๑	จัดชุดปฏิบัติการเคลื่อนที่เร็วเข้าปฏิบัติการจัดการสาธารณภัย สั่งให้หน่วยกู้ชีพกู้ภัยเข้าปฏิบัติการในพื้นที่ประสบภัย เพื่อควบคุมสถานการณ์ไม่ให้ลุกลามขยายตัว	ส่วนปฏิบัติการ	งานป้องกันฯ สำนักปลัดอบต.,ทีมกู้ชีพกู้ภัย,สมาชิกอปพร.
	ให้เจ้าหน้าที่ เจ้าพนักงาน และอาสาสมัครต่างๆ ที่มาร่วมปฏิบัติงาน เข้ารายงานตัวที่ศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉิน องค์การบริหารส่วนตำบลลงเงิน ก่อนรับมอบภารกิจและพื้นที่รับผิดชอบไปปฏิบัติ รวมถึงเครื่องมือ อุปกรณ์ ในการเข้าสนับสนุนจัดการสาธารณภัย	ส่วนปฏิบัติการ	งานป้องกันฯ สำนักปลัดอบต.,ทีมกู้ชีพกู้ภัย,สมาชิกอปพร.

ลำดับที่	การปฏิบัติ	ส่วนงานที่รับผิดชอบ	หน่วยรับผิดชอบ/ผู้รับผิดชอบในพื้นที่ (ระบุเบอร์โทรศัพท์)
๑๒	การเผชิญเหตุ (๑) การปฏิบัติการระยะ ๒๔ ชั่วโมงแรก ให้ความสำคัญในการค้นหาผู้รอดชีวิตเป็นลำดับแรก ด้วยการรักษายาบาลผู้บาดเจ็บ มีแนวทางปฏิบัติ ดังนี้ (๑.๑) กำหนดเขตและกันเขตพื้นที่ประสบภัย ห้ามมิให้ผู้ที่ไม่มีความรู้และความรับผิดชอบที่เกี่ยวข้องเข้าพื้นที่ประสบภัยโดยเด็ดขาด (๑.๒) สนธิกำลังเข้าปฏิบัติการค้นหาช่วยเหลือผู้ประสบภัยโดยเร็ว ดังนี้ (๑.๒.๑) สั่งการให้หน่วยกู้ชีพกู้ภัยที่มีศักยภาพเข้าปฏิบัติงานในพื้นที่ประสบภัย (๑.๒.๒) สั่งการให้เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบเครื่องมือ เครื่องจักรที่จำเป็นในการกู้ชีพกู้ภัย เข้าปฏิบัติงานในพื้นที่ประสบภัย (๑.๒.๓) อพยพประชาชนและสัตว์เลี้ยงตามความจำเป็นของสถานการณ์ภัย (๑.๒.๔) กรณีพื้นที่ใดเป็นพื้นที่วิกฤต ไม่สามารถเข้าพื้นที่โดยทางรถยนต์หรือทางเรือได้ ให้ประสานขอรับการสนับสนุนเฮลิคอปเตอร์จากหน่วยงานทหารหรือตำรวจในพื้นที่ หรือพื้นที่ใกล้เคียงเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยอย่างเร่งด่วน (๑.๒.๕) จัดตั้งศูนย์พักพิงชั่วคราวแก่ผู้ประสบภัยที่บ้านเรือนเสียหายอย่างเร่งด่วนเป็นลำดับแรก และจัดระเบียบศูนย์พักพิงชั่วคราว พร้อมทั้งลงทะเบียนผู้อพยพ (๑.๒.๖) ระดมกำลังแพทย์และพยาบาลจากโรงพยาบาล ส่งเสริมสุขภาพประจำตำบลใกล้เคียง เข้าช่วยปฏิบัติงานในพื้นที่ประสบภัย (๑.๒.๗) กรณีโครงสร้างพื้นฐานได้รับความเสียหายให้เร่งซ่อมแซมเส้นทางคมนาคม ระบบสื่อสาร ไฟฟ้า และประปา แล้วแต่กรณี ให้สามารถใช้การได้หรือจัดทำระบบสำรองเพื่อให้ชุดปฏิบัติการสามารถปฏิบัติงานในพื้นที่ได้ (๑.๒.๘) จัดเตรียมเครื่องอุปโภคบริโภคพื้นฐาน ตลอดจนจัดหาอาหารที่ปรุงสำเร็จ น้ำดื่ม เครื่องยังชีพที่จำเป็นให้แก่ประชาชนและเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานในพื้นที่ประสบภัยให้เพียงพอและทั่วถึง (๒) การปฏิบัติการระยะ ๒๔ - ๔๘ ชั่วโมง (๑ - ๒ วัน) ให้ความสำคัญในการค้นหาผู้รอดชีวิตและทรัพย์สิน การสืบหาญาติ การจัดตั้งศูนย์พักพิงชั่วคราว การรักษาพยาบาล การจัดการศพ อาหาร น้ำดื่ม ยารักษาโรค เครื่องครัว ข้อมูลสถานการณ์ มีแนวทางปฏิบัติ ดังนี้ (๒.๑) สำรวจความต้องการของผู้ประสบภัยในเบื้องต้น เพื่อกำหนด	ส่วนปฏิบัติการ	งานป้องกันฯ สำนักปลัดอบต.,ทีมกู้ชีพกู้ภัย,สมาชิกอปพร.

ลำดับที่	การปฏิบัติ	ส่วนงานที่รับผิดชอบ	หน่วยรับผิดชอบ/ผู้รับผิดชอบในพื้นที่ (ระบุเบอร์โทรศัพท์)
	มาตรการช่วยเหลืออย่างต่อเนื่องในช่วงระหว่างเกิดภัยและจัดทำบัญชีการช่วยเหลือผู้ประสบภัย (๒.๒) จัดเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานด้านการรักษาพยาบาล และเวชภัณฑ์ที่จำเป็นมายังพื้นที่ประสบภัยและเตรียมสถานพยาบาลสำรองให้เพียงพอ (๒.๓) จัดส่งปัจจัยสี่ที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต เช่น อาหาร น้ำดื่ม เครื่องนุ่งห่ม และยารักษาโรค เป็นต้น มายังศูนย์พักพิงชั่วคราว (๒.๔) ตรวจสอบเส้นทางคมนาคมที่ได้รับความเสียหายจากสาธารณภัย พร้อมทั้งติดป้ายเตือน หรือวางแผนปิดกั้นช่องทางจราจรให้ประชาชนผู้ใช้เส้นทางทราบ จัดเจ้าหน้าที่ตำรวจหรืออาสาสมัครอำนวยความสะดวกการจราจรในจุดอันตราย (๒.๕) รักษาความสงบเรียบร้อยและจัดการจราจรในพื้นที่ประสบภัย และศูนย์พักพิงชั่วคราว (๒.๖) ตั้งศูนย์ข้อมูลผู้ประสบภัย เพื่อรวบรวมและเป็นแหล่งข้อมูลในการติดต่อประสานงานให้ประชาชนสามารถสอบถามข้อมูลผู้บาดเจ็บและเสียชีวิตได้ (๓) การปฏิบัติการระยะ ๔๘ – ๗๒ ชั่วโมง (๒ – ๓ วัน) ให้ความสำคัญกับการค้นหาผู้รอดชีวิตอย่างต่อเนื่องจากปฏิบัติการระยะ ๒๔ – ๔๘ ชั่วโมงแรก การสืบหาญาติ การรักษาพยาบาล การจัดการศพ การสงเคราะห์เบื้องต้น อาหาร น้ำดื่ม ยารักษาโรค เงินชดเชย การค้นหาทรัพย์สิน และข้อมูลการให้ความช่วยเหลือ มีแนวทางปฏิบัติ ดังนี้ (๓.๑) กรณีมีผู้เสียชีวิตจำนวนมากให้จัดเตรียมสถานที่และอุปกรณ์เก็บรักษาศพในระยะแรก (วัดและตู้แช่ศพ) พร้อมทั้งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องตรวจชันสูตรเบื้องต้น บันทึกข้อมูลศพ การเก็บรักษาหลักฐาน และเตรียมข้อมูลทั้งหมดเพื่อการตรวจพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคล (๓.๒) การจัดหน่วยบริการประกันสังคมเคลื่อนที่และให้บริการทางการแพทย์ (๓.๓) การประเมินสถานการณ์ภัยอย่างใกล้ชิด ตลอดจนประสานการช่วยเหลือ รับเรื่องราวร้องทุกข์ ประสานรับข้อมูลความเสียหายเบื้องต้น ความต้องการเบื้องต้น (๔) การปฏิบัติการระยะ ๗๒ ชั่วโมง (๓ วัน) ขึ้นไป ให้พิจารณาสนับสนุนการปฏิบัติการค้นหาระยะ ๒๔ ชั่วโมงแรก (๑ วัน) เป็นลำดับแรกก่อนการปฏิบัติการค้นหาระยะ ๒๔ – ๔๘ ชั่วโมง (๑ – ๒ วัน) และการปฏิบัติการค้นหาระยะ ๔๘ – ๗๒ ชั่วโมง (๒ – ๓ วัน) ตามลำดับ โดยเน้นการช่วยเหลือชีวิตคนก่อน ตามด้วยทรัพย์สิน พร้อมทั้งสนับสนุนการปฏิบัติงานให้ครอบคลุมและทั่วถึง ตลอดจนการสับเปลี่ยนกำลังพลเพื่อให้สามารถ		

ลำดับที่	การปฏิบัติ	ส่วนงานที่รับผิดชอบ	หน่วยรับผิดชอบ/ผู้รับผิดชอบในพื้นที่ (ระบุเบอร์โทรศัพท์)
	ปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและต่อเนื่อง		
๑๓	ปกป้องสถานที่สำคัญ เช่น โรงพยาบาล โรงเรียน วัด เขตพระราชฐาน แหล่งโบราณสถาน (ถ้ามี) เป็นต้น และปกป้องระบบสาธารณูปโภค เช่น ระบบไฟฟ้า ระบบประปา เป็นต้น	ส่วนปฏิบัติการ	งานป้องกันฯ สำนักปลัดอบต.,ทีมกู้ชีพกู้ภัย,สมาชิกอปพร.
๑๔	การจัดตั้งและบริหารจัดการศูนย์พักพิงชั่วคราว (กรณีที่มีการอพยพ) รายละเอียดตามข้อ ๔.๑๐	ส่วนสนับสนุน	สำนักปลัดอบต.,กองคลัง,กองช่าง
๑๕	สงเคราะห์ช่วยเหลือผู้ประสบภัย สงเคราะห์ช่วยเหลือผู้ประสบภัยและจัดส่งปัจจัยที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต เช่น อาหาร น้ำดื่ม และเครื่องนุ่งห่ม เป็นต้น ไปยังพื้นที่ประสบภัย	ส่วนสนับสนุน	สำนักปลัดอบต.,กองคลัง,รพ.สต.ในพื้นที่
๑๖	การประเมินความเสียหายและความต้องการความช่วยเหลือในช่วงขณะเกิดภัย องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่สำรวจและจัดทำข้อมูลความต้องการของผู้ประสบภัยในเบื้องต้น และรายงานให้อำเภอเพื่อประกอบการร้องขอการสนับสนุน และนำไปกำหนดเป็นมาตรการและแนวทางในการช่วยเหลือ เช่น ความช่วยเหลือ ด้านอาหาร น้ำดื่ม การรักษาพยาบาล สุขอนามัยและการกำจัดสิ่งปฏิกูล เป็นต้น	ส่วนอำนวยการ	สำนักปลัดอบต.,กองช่าง,กองคลัง,รพ.สต.ในพื้นที่
๑๗	จัดตั้งศูนย์ประสานข้อมูลร่วม (Joint Information Center : JIC) ณ พื้นที่ที่เกิดเหตุ ซึ่งอยู่ภายใต้การกำกับ ดูแล ของศูนย์ข้อมูลประชาสัมพันธ์ร่วม เพื่อทำหน้าที่ประสานข้อมูลข่าวสารสาธารณะที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินกิจกรรมการจัดการเหตุฉุกเฉิน และเป็นศูนย์ที่อยู่ใกล้ชิดกับเหตุการณ์ สามารถเข้าถึงข้อมูลที่มีการเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลา จึงเป็นศูนย์กลางของการติดต่อสำหรับสื่อข่าวสารทุกประเภทที่ได้รับการกลั่นกรอง และรับรองข้อมูล เพื่อกระจายข้อมูลข่าวสารให้เกิดความถูกต้อง รวดเร็ว เป็นปัจจุบัน และต่อเนื่อง โดยให้เจ้าหน้าที่ข้อมูลข่าวสารสาธารณะเข้ามาอยู่รวมกันใน ศูนย์ประสานข้อมูลร่วม	ศูนย์ข้อมูลประชาสัมพันธ์ร่วม	งานประชาสัมพันธ์, วิเคราะห์ข้อมูลวางแผน สำนักปลัดอบต.
๑๘	- กรณีมีผู้เสียชีวิตจำนวนมาก จัดให้มีการพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลให้เป็นไปตามอำนาจหน้าที่การปฏิบัติของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ และหรือ ตามบันทึกข้อตกลงระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง - กำหนดให้มีสถานที่รองรับศพ เก็บรักษาศพ (วัดและตู้แช่ศพ) และการเคลื่อนย้ายศพ หรือนำศพไปตรวจพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลตามระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้องอย่างเป็นระบบ	ส่วนปฏิบัติการ	งานป้องกันฯ สำนักปลัดอบต.,งานทะเบียนราษฎร อำเภอสถานีตำรวจในพื้นที่
๑๙	เมื่อสาธารณภัยที่เกิดขึ้นในพื้นที่ยุติแล้ว ให้ผู้อำนวยการท้องถิ่นรายงานสถานการณ์สาธารณภัยให้อำเภอทราบ และเมื่อมีการประกาศหรือยืนยันสถานการณ์สาธารณภัยในพื้นที่ยุติลงแล้ว ให้ดำเนินการอพยพประชาชนกลับที่ตั้งอย่างปลอดภัย	ส่วนอำนวยการ	งานประชาสัมพันธ์ สำนักปลัดอบต.
๒๐	อพยพกลับ กรณีสถานการณ์สาธารณภัยยุติ เมื่อได้รับแจ้งข่าวการยกเลิกสถานการณ์สาธารณภัยอย่างชัดเจน ให้นำ	ส่วนปฏิบัติการ	งานป้องกันฯ สำนักปลัดอบต.,ศูนย์อป

ลำดับที่	การปฏิบัติ	ส่วนงานที่รับผิดชอบ	หน่วยรับผิดชอบ/ผู้รับผิดชอบในพื้นที่ (ระบุเบอร์โทรศัพท์)
	ชุมชนหรือกลุ่มผู้นำอพยพรีบแจ้งผู้อพยพเพื่อเตรียมความพร้อมในการอพยพกลับไปสู่ที่อยู่อาศัยต่อไป โดยจัดระเบียบและลำดับก่อนหลังการอพยพกลับ พร้อมทั้งประสานงานกับเจ้าหน้าที่ที่ดำเนินการควบคุมดูแลการอพยพกลับ		พร.อบต.
๒๑	หากสถานการณ์สาธารณสุขมีความรุนแรง และหรืออาจจะเกิดสาธารณสุขภัยซ้ำซ้อน เกินขีดความสามารถของ อบต. ให้ร้องขอขอรับการสนับสนุนจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นข้างเคียงหรืออำเภอ ให้ประสานขอรับการสนับสนุนจากกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแก้ว องค์การบริหารส่วนตำบลแม่อิง องค์การบริหารส่วนตำบลท่าวังทอง เทศบาลตำบลดงเจน เทศบาลตำบลแม่ปืม และกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอำเภอเพื่อดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป	ส่วนอำนวยการ	งานธุรการ งานประชาสัมพันธ์ สำนักปลัดอบต.

๔.๕ การสื่อสารในภาวะฉุกเฉิน

การเตรียมความพร้อมด้านระบบและเครื่องมือสื่อสาร องค์การบริหารส่วนตำบลดงเจนมอบหมายให้..ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล ..เป็นผู้กำกับดูแล เพื่อใช้เป็นความถี่วิทยุกลางสำหรับติดต่อประสานงานระหว่างหน่วยงานของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และภาคเอกชน สำหรับการประสานงาน ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ตลอดจนกิจการอื่นๆ ในภาวะปกติ และในภาวะไม่ปกติ โดยกำหนดให้ เจ้าพนักงานธุรการ...เป็นผู้ควบคุมดูแลการใช้งานภายใน องค์การบริหารส่วนตำบลดงเจน

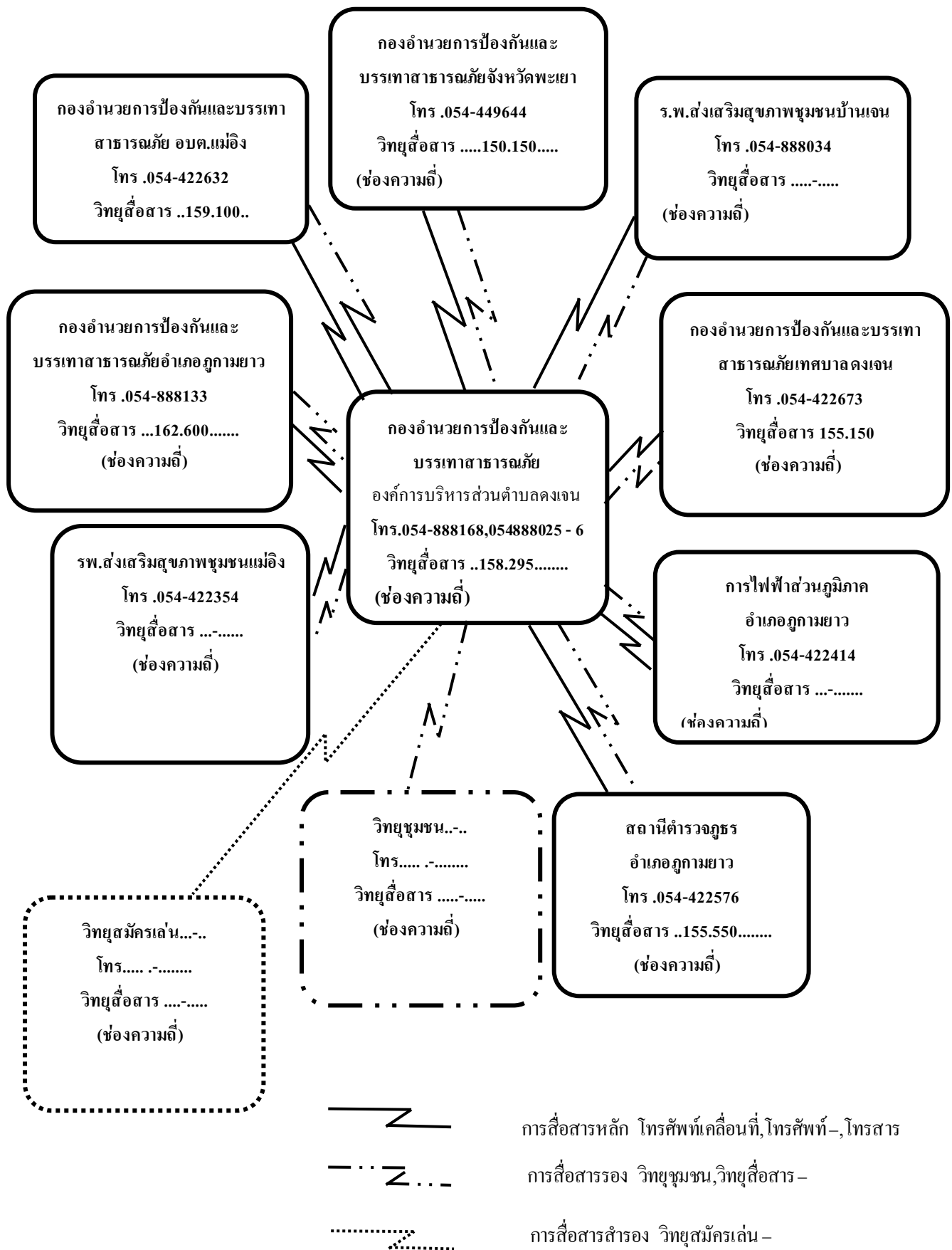
๔.๕.๑ การปฏิบัติงานด้านการสื่อสารกรณีเกิดเหตุฉุกเฉิน

(๑) จัดตั้งศูนย์สื่อสารและจัดให้มีระบบสื่อสารหลัก ระบบสื่อสารรอง และระบบสื่อสารอื่นๆ ที่จำเป็นให้ใช้งานได้ตลอด ๒๔ ชั่วโมง ให้สามารถเชื่อมโยงระบบสื่อสารดังกล่าวกับหน่วยงานอื่นได้ตามปกติโดยเร็วอย่างทั่วถึงทุกพื้นที่

(๒) ใช้โครงข่ายสื่อสารทางโทรศัพท์ โทรสาร และวิทยุสื่อสารเป็นหน่วยงานหลัก
หน่วยงานหลักที่วางระบบสื่อสารในภาวะฉุกเฉิน ได้แก่ หมายเลขโทรศัพท์/โทรสาร ๐-๕๔๘๘-๘๐๒๕-๖ วิทยุสื่อสาร ๑๕๘.๒๙๕ Mh.

๔.๕.๒ หน่วยงานสนับสนุน ได้แก่

ลำดับที่	ชื่อหน่วยงาน	นามเรียกขาน	ความถี่วิทยุ	โทรศัพท์	โทรสาร	หมายเหตุ
๑	อบต.แม่อิง	แม่อิง	๑๕๙.๑๐๐	๐๕-๔๔๒๒-๖๓๒		
๒	ทต.ดงเจน	ดงเจน	๑๕๕.๑๕๐	๐๕-๔๔๒๒-๖๓๓		
๓	ปค.อ.ภูกามยาว	ภูกาม	๑๖๒.๖๐๐	๐๕-๔๘๘๘-๑๓๓		
๔	สภ.ภูกามยาว	ภูกาม	๑๕๕.๕๕๐	๐๕-๔๔๒๒-๕๓๖		

แผนภาพที่ ๔-๓ : ผังสื่อสารในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลดงเจน

๔.๖ การประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารในภาวะฉุกเฉิน

เป็นระบบและกระบวนการกระจายข้อมูลข่าวสารที่เกิดหรือคาดว่าจะเกิดสาธารณภัยขึ้น ให้ส่วนราชการและประชาชนได้รับรู้และเข้าใจสถานการณ์ โดยผ่านช่องทางการสื่อสารที่กำหนดไว้ เช่น โทรศัพท์ วิทยุ หอกระจายข่าว ฯลฯ และวิธีอื่นๆ เพื่อให้ประชาชนรับทราบ เข้าใจในสถานการณ์ที่ถูกต้องและลดความตื่นตระหนก โดยมอบให้ฝ่ายประชาสัมพันธ์ของ องค์การบริหารส่วนตำบลดงเจน เป็นหน่วยงานหลัก ดำเนินการ ดังนี้

๔.๖.๑ จัดตั้งศูนย์ข้อมูลประชาสัมพันธ์ร่วม (Join Information Center : JIC) ณ พื้นที่ที่เกิดเหตุ ซึ่งอยู่ภายใต้การกำกับ ดูแล ของศูนย์ข้อมูลประชาสัมพันธ์ร่วม เพื่อทำหน้าที่ประสานข้อมูลข่าวสารสาธารณะ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินกิจกรรมการจัดการเหตุฉุกเฉิน และเป็นศูนย์ที่อยู่ใกล้ชิดกับเหตุการณ์ สามารถเข้าถึงข้อมูลที่มีการเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลา จึงเป็นศูนย์กลางของการติดต่อสำหรับสื่อข่าวสารทุกประเภทที่ได้รับ การกลั่นกรอง และรับรองข้อมูล เพื่อกระจายข้อมูลข่าวสารให้เกิดความถูกต้อง รวดเร็ว เป็นปัจจุบัน และต่อเนื่อง โดยให้เจ้าหน้าที่ข้อมูลข่าวสารสาธารณะควรต้องเข้ามาอยู่รวมกันในพื้นที่ศูนย์ประสานข้อมูลร่วม

๔.๖.๒ ตรวจสอบยืนยันความถูกต้องของข้อมูลการเกิดภัยจากกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้นำชุมชน อาสาสมัครแจ้งเตือนภัย กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยระดับเหนือขึ้นไป รวมทั้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ก่อนแจ้งเตือนภัยผ่านช่องทางการสื่อสารทุกชนิด

๔.๖.๓ ดำเนินการแจ้งเตือนการเกิดภัยไปยังชุมชนพื้นที่ที่ประสบภัยและพื้นที่ข้างเคียง โดยสื่อสารการสื่อสาร เครื่องมืออุปกรณ์การเตือนภัยที่มีอยู่ของชุมชน เช่น วิทยุชุมชน หอกระจายข่าว หอเตือนภัย โทรโข่ง เป็นต้น

๔.๖.๔ ข้อมูลการแจ้งเตือนภัยนั้นต้องชัดเจน ทันเวลา ถูกต้อง และเข้าใจง่าย เป็นข้อมูลที่บอกถึงอันตรายที่กำลังเกิดขึ้นกับชีวิตและทรัพย์สิน อันได้แก่ ลักษณะ ขนาด จุดที่เกิดภัย รัศมีความเสียหายตามพื้นที่การปกครอง ช่วงเวลา ระยะเวลา ภัยจะรุนแรงยิ่งขึ้นหรือไม่ และประชาชนต้องปฏิบัติอย่างไร หรือต้องมีการอพยพหรือไม่ รวมทั้งวิธีการแจ้งเหตุ หมายเลขโทรศัพท์ และการสื่อสารอื่นๆ โดยแจ้งเตือนภัยจนกว่าสถานการณ์ภัยจะสิ้นสุด

๔.๖.๕ จัดให้มีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบในการให้ข้อมูลเท่าที่จำเป็นเกี่ยวกับการดำเนินการของศูนย์บัญชาการเหตุการณ์แก่สื่อมวลชน และประชาชน รวมทั้งรับฟังข้อคิดเห็น ข้อมูล ข้อเรียกร้องของประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ภัยหรือจากการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่

๔.๖.๖ กรณีที่มีข่าวเชิงลบ ให้ฝ่ายประชาสัมพันธ์ องค์การบริหารส่วนตำบลดงเจน แจ้งข้อมูลข่าวสาร และชี้แจงข้อเท็จจริงให้สาธารณชนทราบ

๔.๖.๗ ในกรณีเกิดไฟฟ้าดับ การสื่อสาร เครื่องมือ สัญญาณเตือนภัยไม่สามารถใช้ได้ ให้ใช้สัญลักษณ์การเตือนภัย เช่น ธง นกหวีด หรือการเตือนภัยอื่นที่ได้มีการซักซ้อมความเข้าใจกับประชาชนไว้แล้ว

๔.๗ การอพยพ

เมื่อเกิดหรือคาดว่าจะเกิดสาธารณภัยขึ้นในพื้นที่ใด และการอาศัยอยู่ในเขตพื้นที่นั้น จะเป็นอันตราย ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๒๘ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐ (ผู้บัญชาการผู้บัญชาการ และเจ้าพนักงานซึ่งได้รับมอบหมาย) มีอำนาจสั่งอพยพผู้ซึ่งอยู่ในพื้นที่นั้นออกไปจากพื้นที่อย่างเป็นระเบียบ ทั้งนี้ ให้ดำเนินการอพยพไม่ต่ำกว่า ๑๒ ชั่วโมงก่อนเกิดสาธารณภัย และจัดให้มีกองกำลังเจ้าหน้าที่เข้ารักษาความสงบเรียบร้อย เพื่อป้องกันทรัพย์สินของประชาชน ให้ผู้นำชุมชนและหน่วยงานปฏิบัติตามขั้นตอน ดังนี้

๔.๗.๑ การตัดสินใจอพยพ

(๑) การตัดสินใจอพยพในเขต องค์การบริหารส่วนตำบลดงเจน กำหนดให้นายกองค์การบริหารส่วนตำบลดงเจน ในฐานะผู้บัญชาการท้องถิ่น หรือผู้ได้รับมอบหมายเป็นผู้ตัดสินใจและควบคุมการอพยพประชาชนออกจากพื้นที่ที่ประสบภัย โดยมีปลัดเทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบลดงเจน ในฐานะผู้ช่วยผู้บัญชาการท้องถิ่น เป็นผู้ช่วย

(๒) การตัดสินใจอพยพในเขตพื้นที่หมู่บ้าน กำหนดให้ผู้ใหญ่บ้านแต่ละหมู่บ้านเป็นผู้ตัดสินใจและควบคุมการอพยพประชาชนออกจากพื้นที่ประสบภัย โดยมีผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลลงเงิน เป็นผู้ช่วย ทุกขั้นตอนการปฏิบัติต้องประสานการปฏิบัติและรายงานสถานการณ์ไปยังนายกองค์การบริหารส่วนตำบลลงเงิน ในฐานะผู้อำนวยการท้องถิ่น เบอร์โทรศัพท์ ๐-๕๔๘๘-๘๐๒๕-๖

๔.๗.๒ เมื่อได้รับข้อมูลข่าวสารแจ้งเตือน ประชาชนต้องเตรียมตัวไว้ให้พร้อมสำหรับ การอพยพ โดยจัดเตรียมกระเป๋าที่มีของมีค่า เงินสด เอกสารสำคัญ ของใช้จำเป็นส่วนตัว ยารักษาโรค อาหาร น้ำดื่ม เท้าที่จำเป็น รวมทั้งดูแลสุขภาพจิตใจในครอบครัวให้อยู่ในความสงบ ก่อนออกจากบ้านเรือนต้องปิดบ้านเรือนให้มิดชิดที่สุดเท่าที่จะทำได้ และเดินทางไปรวมกัน ณ จุดนัดหมายประจำชุมชนโดยเร็ว

๔.๗.๓ หน่วยอพยพ ต้องศึกษาเส้นทางที่จะเข้าสู่พื้นที่เป้าหมาย และตรวจสอบสภาพของยานพาหนะสำหรับการอพยพให้พร้อมปฏิบัติหน้าที่อยู่ตลอดเวลา รวมทั้งติดต่อประสานงานกับผู้นำชุมชนหรือผู้นำหมู่บ้านทุกระยะ ประชาสัมพันธ์ให้คำแนะนำในขั้นตอนการอพยพต่อผู้อพยพ พร้อมทั้งจัดระเบียบและจัดแบ่งประเภทของบุคคลตามลำดับความเร่งด่วน เช่น ผู้ป่วยทุพพลภาพ คนพิการ คนชรา เด็ก และสตรี ตามลำดับ ซึ่งเป็นกลุ่มเปราะบาง และดำเนินการปฏิบัติตามขั้นตอนการอพยพที่กำหนดไว้

๔.๗.๔ จัดระเบียบสถานที่อพยพและการอำนวยความสะดวกปลอดภัย ดังนี้

(๑) ทำความสะอาดสถานที่ปลอดภัย
(๒) จัดระบบสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน เช่น ไฟฟ้า น้ำประปา เป็นต้น
(๓) จัดให้มีการลงทะเบียนผู้อพยพ เพื่อตรวจสอบจำนวนผู้อพยพที่ยังติดค้าง อยู่ในพื้นที่เสี่ยงภัย โดยมีการจัดทำแบบฟอร์มลงทะเบียนไว้ล่วงหน้า

(๔) จัดพื้นที่อพยพให้เป็นสัดส่วนแต่ละครอบครัว หรือแต่ละชุมชน

(๕) จัดระเบียบเวรยามรักษาความปลอดภัย โดยอาจขอกำลังจากผู้อพยพ

๔.๗.๕ จัดเจ้าหน้าที่อาสาสมัครดูแลความปลอดภัยบ้านเรือนของผู้อพยพ และควรประสานเจ้าหน้าที่ตำรวจในท้องที่เพื่อจัดส่งกำลังสายตรวจ อปพร. หรืออาสาสมัคร ไปดูแลบ้านเรือนผู้อพยพเป็นระยะ แต่ถ้าสถานการณ์ล่อแหลมมีความเสี่ยง ควรดออกปฏิบัติหน้าที่โดยเด็ดขาด แต่ถ้าสามารถออกปฏิบัติการได้ภายหลังเสร็จสิ้นภารกิจแล้วควรนำข้อมูลกลับมารายงานให้ผู้อพยพทราบโดยทันที เพื่อป้องกันมิให้ ผู้อพยพเกิดความกังวลต่อความปลอดภัยในทรัพย์สินของตน

๔.๗.๖ จัดให้มีการอำนวยความสะดวกแก่ผู้อพยพ ให้หน่วยงานอพยพอำนวยความสะดวกด้านปัจจัยสี่ ปฐมพยาบาล ช่วยเหลือผู้บาดเจ็บ บริการอาหารและน้ำดื่ม การดูแลรักษาความปลอดภัยให้ถูกสุขลักษณะ จัดเป็นสัดส่วนบริเวณปรุงอาหาร จัดระบบสาธารณูปโภคพื้นฐาน จัดระบบการรับของบริจาคอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม

๔.๗.๗ รายงานความเคลื่อนไหวของสถานการณ์สาธารณภัยอย่างใกล้ชิดและต่อเนื่องจากสื่อทุกช่องทางรวมทั้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และนำข้อมูลข่าวสารดังกล่าวแจ้งให้ผู้อพยพทราบทุกระยะ เพื่อให้ผู้อพยพคลายความวิตกกังวล

๔.๘ แนวทางปฏิบัติในการประเมินความเสียหายและความต้องการความช่วยเหลือ (Damage and Need Assessment : DANA)

กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลลงเงิน จะประเมินความเสียหายและความต้องการความช่วยเหลือภายในพื้นที่ประสบภัย โดยวิเคราะห์ผลกระทบจากความเสียหาย ที่เกิดขึ้นจากสาธารณภัย มีหลักการปฏิบัติ ดังนี้

๔.๘.๑ การประเมินแบบรวดเร็ว (rapid assessment) จะกระทำทันทีภายหลังมีเหตุการณ์สาธารณภัยเกิดขึ้น โดยมากภายในสัปดาห์แรกของการเกิดภัย เป็นการประเมินแบบคร่าวๆเพื่อรวบรวมข้อมูลความ

ต้องการ สิ่งที่ควรปฏิบัติหลังจากเกิดภัย และทรัพยากรที่จำเป็นทุกๆ ด้าน ทั้งผู้ประสบภัย โครงสร้างพื้นฐาน สิ่งแวดล้อม ลำดับความสำคัญก่อน – กลัง การให้ความช่วยเหลือเบื้องต้น เพื่อให้ทันต่อความต้องการในภาวะฉุกเฉิน

๔.๘.๒ การประเมินแบบละเอียด (detailed assessment) จะดำเนินการทันที เมื่อภาวะฉุกเฉินสิ้นสุดลง หรืออย่างน้อยภายใน ๒ สัปดาห์ หลังจากเกิดสาธารณภัย ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับการเข้าถึงพื้นที่ประสบภัย เป็นการระบุมูลค่าความเสียหายทางกายภาพ โครงสร้างทางสังคม ประเมินการด้านการเงินและวัสดุอุปกรณ์ ที่จะต้องใช้ในการให้ความช่วยเหลือและความต่อเนื่อง ทั้งนี้ จำเป็นจะต้องใช้ผู้เชี่ยวชาญ ในแต่ละสาขาดำเนินการประเมินความเสียหายและความต้องการในแต่ละด้าน

เมื่อประเมินความเสียหายและทราบความต้องการความช่วยเหลือแล้ว ให้นำข้อมูลที่ได้นำมาทำการวิเคราะห์ความสามารถของผู้ประสบภัยในการตอบโต้สถานการณ์ฉุกเฉินด้วยตนเอง และจัดทำรายงานสรุปเสนอผู้อำนวยการท้องถิ่นเพื่อบริหารจัดการทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดความเสมอภาคและทั่วถึง รวมถึงการขอรับความต้องการความช่วยเหลือเพิ่มเติมจากหน่วยงานภายนอก เช่น ความช่วยเหลือด้านอาหาร น้ำดื่ม การรักษาพยาบาล สุขอนามัยและการกำจัดสิ่งปฏิกูล ความช่วยเหลือด้านสุขภาวะ ที่พักพิง อุปกรณ์ยังชีพ เป็นต้น

ทั้งนี้ ตัวอย่างแนวทางปฏิบัติในการประเมินความเสียหายและความต้องการความช่วยเหลือ (Damage and Need Assessment : DANA) ตามภาคผนวก ค (ตัวอย่าง) แบบประเมินภัยพิบัติขั้นต้น ระยะที่ ๑ (Initial Disaster Assessment Form)

๔.๙ การรับ-จ่ายสิ่งของบริจาค

หากกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลดงเจน พิจารณาเห็นว่า มีความจำเป็นต้องจัดให้มีการรับบริจาคเงินหรือทรัพย์สิน เพื่อช่วยเหลือผู้ประสบสาธารณภัยให้ดำเนินการ ตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

(๑) ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการรับบริจาค และการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

(๒) ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการเรียไรของหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๔

(๓) ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการรับเงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคให้ทางราชการ พ.ศ. ๒๕๒๖

(๔) ระเบียบกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการว่าด้วยการรับบริจาคสิ่งของเหลือใช้ของศูนย์รับบริจาคเพื่อการสงเคราะห์ผู้เดือดร้อน พ.ศ. ๒๕๔๗

โดยมีแนวทางปฏิบัติในการรับ-จ่ายสิ่งของบริจาค ดังนี้

๔.๙.๑ จัดตั้งศูนย์รับบริจาคเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัย และกำหนดสถานที่เก็บรักษาสิ่งของบริจาค

๔.๙.๒ องค์การบริหารส่วนตำบลดงเจน หรือร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการกำหนดระเบียบการเก็บรักษาเงินบริจาคและสิ่งของบริจาค รวมถึงสถานที่เก็บรักษาสิ่งของบริจาค และวิธีแจกจ่ายเงินและสิ่งของบริจาค เพื่อให้เกิดความเป็นเอกภาพและเกิดประโยชน์แก่ผู้ประสบสาธารณภัยอย่างเสมอภาค

๔.๙.๓ จัดทำบัญชีการรับ-จ่าย สิ่งของบริจาคไว้เป็นหลักฐาน เพื่อควบคุมระบบข้อมูลในการบริหารจัดการสิ่งของบริจาคอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม

กรณีที่บุคคล หน่วยงาน หรือองค์กรใดจัดตั้งศูนย์รับบริจาคเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบสาธารณภัย โดยที่บุคคล หน่วยงาน หรือองค์กรนั้นไม่ได้รับมอบภารกิจใดๆ จากกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลดงเจน ให้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการขนย้ายและส่งมอบสิ่งของบริจาคเอง

๔.๑๐ การบริหารจัดการศูนย์พักพิงชั่วคราว

การช่วยเหลือผู้ประสบภัยที่อาศัยในศูนย์พักพิงชั่วคราวในระยะต้น และระยะกลางให้ได้ผลดี จำเป็นต้องคำนึงถึงสิ่งสำคัญ ได้แก่

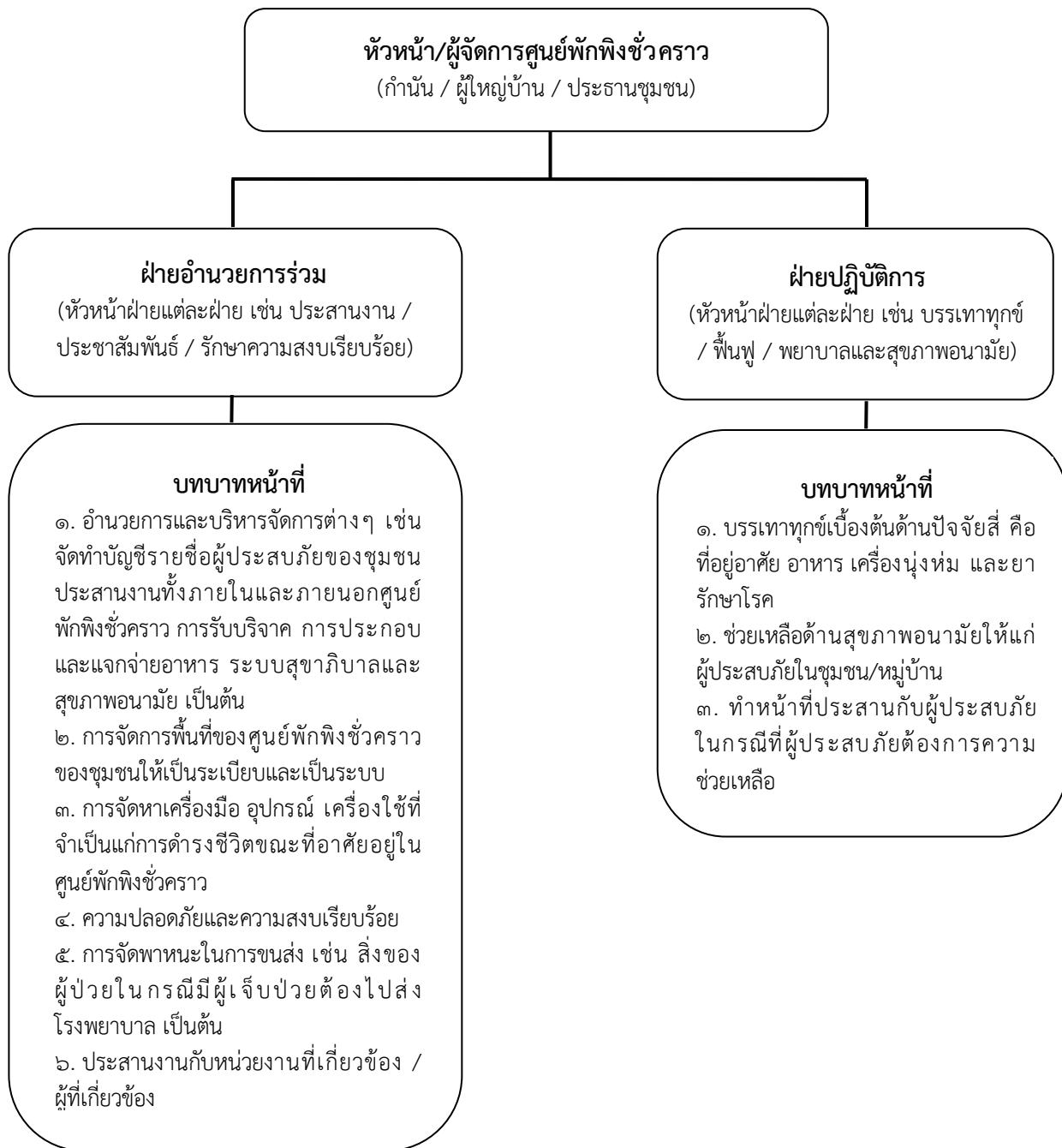
- (๑) การดูแลด้านความปลอดภัย
- (๒) การจัดการด้านสวัสดิการ อาหาร สุขาภิบาล และความเป็นอยู่ ให้มีความสะดวก
- (๓) การรักษาพยาบาล และการควบคุมป้องกันโรคให้เป็นไปอย่างทั่วถึง
- (๔) การมีกิจกรรมฟื้นฟูสุขภาพจิตร่วมกันเพื่อให้มีสุขภาพจิตที่ดี
- (๕) การรวมกลุ่มเป็นแหล่งเดียวกันเพื่อติดต่อขอรับการสนับสนุนจากภายนอก

ข้อพิจารณาในการเลือกสถานที่ตั้งของศูนย์พักพิงชั่วคราว มีปัจจัยในการพิจารณา ดังนี้

ตารางที่ ๔-๓ : ข้อพิจารณาในการเลือกสถานที่ตั้งของศูนย์พักพิงชั่วคราว

ประเด็น	ข้อพิจารณาสำหรับทำเลที่ตั้ง
ความปลอดภัย	- ปลอดภัยจากภัยคุกคามในขณะนั้น ไม่ว่าจะเป็นความรุนแรงหรือภัยทางธรรมชาติ - ปลอดภัยจากความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นต่อผู้อาศัยในศูนย์อพยพชั่วคราว
การเข้าถึง	- ง่ายต่อการเข้าถึงเพื่อให้ความช่วยเหลือในช่วงวิกฤต - คำนึงถึงฤดูกาลและผลกระทบ (เช่น รถอาจจะเข้าไปไม่ได้ในหน้าฝน)
สิ่งแวดล้อม	- พิจารณาถึงภัยจากการปนเปื้อนสารพิษทั้งจากภายในและนอกพื้นที่
สาธารณูปโภค	- ความเป็นไปได้ในการใช้โครงสร้างพื้นฐานของภาครัฐที่มีอยู่เดิม ทั้งการประปา สุขาภิบาล และการจัดการขยะ - ระบบไฟฟ้าเป็นสิ่งสำคัญที่สุด เนื่องจากระบบน้ำและสุขาภิบาล ยังสามารถหาทางเลือกอื่นที่ไม่พึ่งพาโครงสร้างพื้นฐานของเมืองได้
ปัจจัยดึงดูด	- ในบริบทของเมือง อาจเกิดปัจจัยดึงดูดให้มีการย้ายเข้าศูนย์พักพิงชั่วคราวโดยไม่จำเป็น
อาชีพ	- การเข้าถึงตลาดในท้องถิ่น - การเข้าถึงที่ทำงาน - ทางเลือกและการเข้าถึงระบบขนส่ง
สวัสดิการขั้นพื้นฐาน	- ต้องมีการบริการด้านการศึกษาและสุขอนามัย - มีการสำรวจ และวัดผลศักยภาพระบบสวัสดิการทั่วไปในพื้นที่
เอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม	- ผู้อาศัยในศูนย์อพยพชั่วคราวมีสิทธิที่จะยึดถือประเพณีและวัฒนธรรมทางสังคมและศาสนาในศูนย์พักพิงชั่วคราว - ตรวจสอบทัศนคติขององค์กรปกครองท้องถิ่นและชุมชนโดยรอบ ต่อกลุ่มผู้อาศัยในศูนย์พักพิงชั่วคราว

ให้กองสวัสดิการและสังคมหรือกองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม (กรณีเทศบาล) หรือส่วนสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม (กรณีองค์การบริหารส่วนตำบล) เป็นหน่วยรับผิดชอบหลักในการบริหารศูนย์พักพิงชั่วคราว และประสานงานที่เกี่ยวข้องในการสนับสนุนยานพาหนะ เครื่องมืออุปกรณ์ ระบบสื่อสาร ระบบสาธารณูปโภค รวมทั้งประสานงานกับกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอำเภอและจังหวัดเพื่อประสานการปฏิบัติในการจัดการศูนย์พักพิงชั่วคราว

แผนภาพที่ ๔-๔ : โครงสร้างศูนย์พักพิงชั่วคราว องค์การบริหารส่วนตำบลดงเจน

๔.๑๑ การยกเลิกสถานการณ์สาธารณภัย

- (๑) ให้ติดตามความเคลื่อนไหวของสถานการณ์สาธารณภัยอย่างใกล้ชิดและต่อเนื่อง พร้อมทั้งตรวจสอบข้อมูลจากทุกแหล่งจนแน่ใจ และมีการยืนยันความชัดเจนว่าสถานการณ์คลี่คลายกลับสู่ ภาวะปกติแล้ว ให้ผู้อำนวยการท้องถิ่นรายงานข้อมูลให้ผู้อำนวยการอำเภอทราบ เพื่อประกาศยุติสถานการณ์สาธารณภัยในพื้นที่
- (๒) เมื่อได้รับการยืนยันอย่างชัดเจนจากผู้อำนวยการท้องถิ่น ผู้อำนวยการอำเภอ ตามลำดับ หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ประกาศยุติสถานการณ์ว่าสาธารณภัยได้สิ้นสุดลงแล้ว ให้แจ้งข้อมูลดังกล่าวให้ผู้อพยพทราบ เพื่อเตรียมพร้อมในการอพยพกลับสู่ที่ตั้งต่อไป

(๓) เมื่อยกเลิกหรือปิดศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินของ องค์การบริหารส่วนตำบลลงเงิน ให้ส่งมอบภารกิจที่ต้องดำเนินการต่อให้หน่วยงานที่รับผิดชอบตามภารกิจของหน่วยงานนั้นต่อไป เพื่อความต่อเนื่องในการปฏิบัติงาน

๔.๑๒ การอพยพกลับ

เมื่อประชาชนได้รับแจ้งข่าวการยกเลิกสถานการณ์สาธารณภัยอย่างชัดเจน ให้ผู้นำชุมชนหรือผู้นำกลุ่มอพยพรีบแจ้งผู้อพยพเพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการอพยพกลับและรอรับการแจ้งจุดอพยพกลับ โดยการจัดระเบียบและลำดับก่อนหลังของการอพยพกลับอย่างเป็นระบบไปสู่พื้นที่ที่อยู่อาศัยเดิมพร้อมทั้งประสานงานกับเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบควบคุมดูแลการอพยพกลับ

๔.๑๓ การอพยพส่วนราชการ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ให้ศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉิน องค์การบริหารส่วนตำบลลงเงิน แบ่งประเภทของส่วนราชการและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จะอพยพมาอยู่ในพื้นที่ปลอดภัยตามลำดับและความจำเป็นเร่งด่วน พร้อมทั้งกำหนดพื้นที่รองรับการอพยพส่วนราชการ ครอบคลุมส่วนราชการ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไว้ล่วงหน้า โดยการดำเนินการอพยพให้เป็นไปตามแผนอพยพส่วนราชการ เพื่อให้สามารถบริการประชาชนได้ตามปกติ

๔.๑๔ การร้องขอรับการสนับสนุนจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นข้างเคียง

ตามพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐ มีมาตราที่เกี่ยวข้องกับการขอรับการสนับสนุนจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น ดังนี้

มาตรา ๒๑ เมื่อเกิดหรือคาดว่าจะเกิดสาธารณภัยขึ้นในเขตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่ใด ให้ผู้อำนวยการท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่นั้นมีหน้าที่เข้าดำเนินการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยโดยเร็ว และแจ้งให้ผู้อำนวยการอำเภอที่รับผิดชอบในเขตพื้นที่นั้นและผู้อำนวยการจังหวัดทราบทันที

ในการปฏิบัติหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้อำนวยการท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๔) ขอความช่วยเหลือจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

มาตรา ๒๓ ระบุว่า เมื่อเกิดสาธารณภัยขึ้นในเขตพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่ใด ให้เป็นหน้าที่ของผู้อำนวยการท้องถิ่นซึ่งมีพื้นที่ติดต่อหรือใกล้เคียงกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่นั้นที่จะสนับสนุนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยที่เกิดขึ้น

๔.๑๕ การยกระดับการจัดการสาธารณภัยจากระดับ ๑ เป็นระดับ ๒

หากสถานการณ์สาธารณภัยในพื้นที่ที่มีความรุนแรงและลุกลามต่อเนื่องยากต่อการรับมือให้ผู้อำนวยการท้องถิ่นแจ้งกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอำเภอ (กอปภ.อ.) และกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด (กอบภ.จ.) เพื่อร้องขอให้ยกระดับการจัดการสาธารณภัยเป็นระดับ ๒ โดยใช้เกณฑ์หรือเงื่อนไขดังต่อไปนี้ประกอบการพิจารณา

๔.๑๕.๑ พื้นที่ที่ได้รับผลกระทบและความเสียหาย

๔.๑๕.๒ จำนวนผู้ที่ได้รับบาดเจ็บและเสียชีวิต หรือผู้ที่ได้รับผลกระทบ

๔.๑๕.๓ สถานการณ์ของภัยมีความรุนแรง หรืออาจมีสถานการณ์แทรกซ้อน มีการขยายตัวของภัยออกไป

๔.๑๕.๔ ขีดความสามารถในการปฏิบัติงาน เช่น กำลังคน เครื่องมือ อุปกรณ์ยานพาหนะ และอุปกรณ์พิเศษต่างๆ

๔.๑๕.๕ ดุลยพินิจการประเมินศักยภาพในการจัดการสาธารณภัยของผู้อำนวยการท้องถิ่น

ทั้งนี้ ให้ใช้เกณฑ์เงื่อนไขทางด้านพื้นที่/ประชากร/ความซับซ้อน/ศักยภาพด้านทรัพยากร และ
พิจารณาณหรือดุลยพินิจของผู้อำนวยการอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือหลายอย่างประกอบกันเป็นเกณฑ์ในการยกระดับการ
จัดการสาธารณสุขจากระดับ ๑ เป็นระดับ ๒

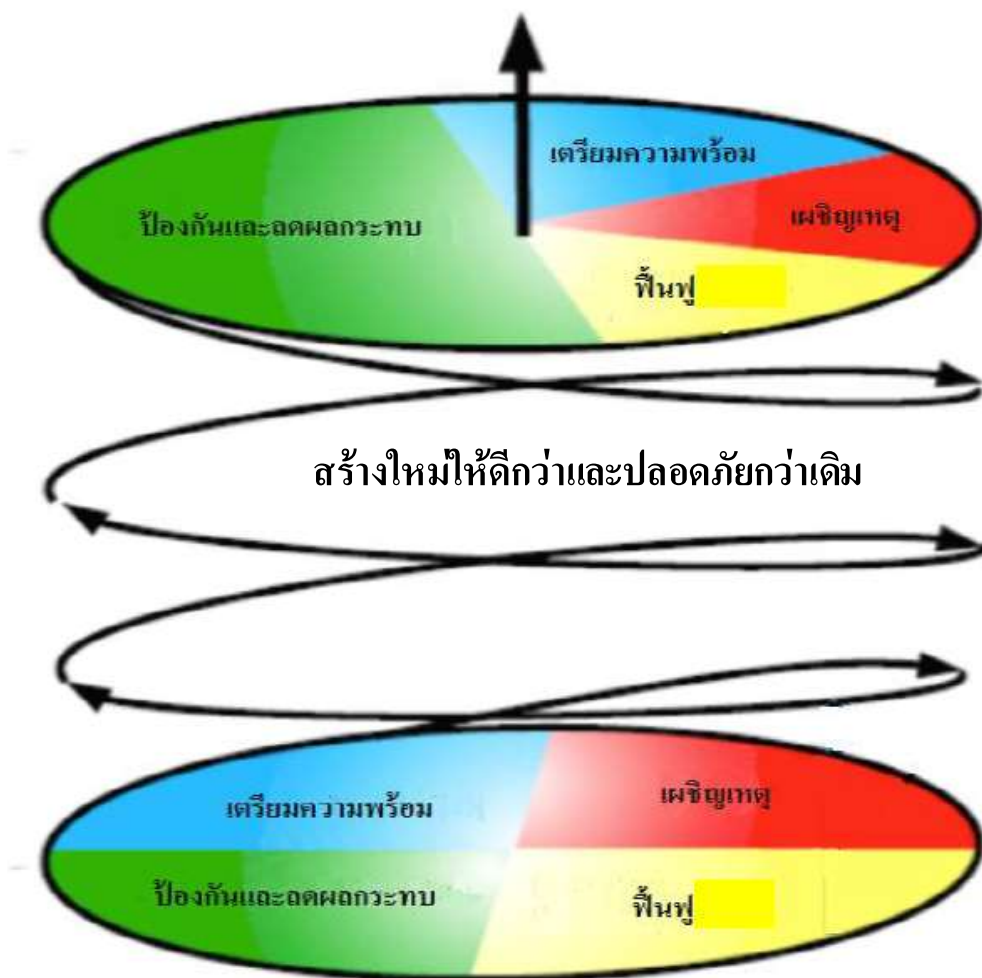
บทที่ ๕ การปฏิบัติหลังเกิดภัย

การปฏิบัติหลังเกิดภัย (ฟื้นฟู) เป็นการดำเนินการภายหลังจากที่ภาวะฉุกเฉินจากสาธารณภัยบรรเทาลง หรือได้ผ่านพ้นไปแล้ว เพื่อปรับสภาพระบบสาธารณสุขปกติก การดำรงชีวิต และสภาวะวิถีความเป็นอยู่ของชุมชนที่ประสบสาธารณภัยให้กลับสู่สภาวะปกติ หรือพัฒนาให้ดีกว่าและปลอดภัยกว่าเดิม (Build Back Better and Safer) เป็นไปตามวงจรการจัดการสาธารณภัยสู่การสร้างใหม่ให้ดีกว่าและปลอดภัยกว่าเดิม (แผนภาพที่ ๕-๑) โดยการนำเอาปัจจัยต่างๆ ในการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัยเข้ามาช่วยในการฟื้นฟู ซึ่งหมายรวมถึงการซ่อมสร้าง (Reconstruction) และการฟื้นฟูสภาพ (Rehabilitation) โดยมีหลักการสำคัญของการฟื้นฟู ได้แก่

การช่วยเหลือผู้ประสบภัยให้สามารถช่วยเหลือตนเองได้ เพื่อให้การดำรงชีวิตกลับเข้าสู่สภาวะปกติโดยไม่จำเป็นต้องพึ่งพิงความช่วยเหลือจากภายนอกแต่เพียงอย่างเดียว

ผู้ประสบภัยต้องมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจ จึงจะเกิดกระบวนการยอมรับและมีส่วนร่วมในขั้นตอนต่างๆ ที่จะดำเนินการ

พิจารณาความเสี่ยงต่อการฟื้นคืนสภาพและการสร้างใหม่เสมอ เพื่อไม่ให้งบประมาณต้องสูญเสียไปโดยเปล่าประโยชน์จากการเกิดสาธารณภัยครั้งต่อไป

แผนภาพที่ ๕-๑ : วงจรการจัดการสาธารณภัยสู่การสร้างใหม่ให้ดีกว่าและปลอดภัยกว่าเดิม

ในอดีตที่ผ่านมา ได้กำหนดยุทธศาสตร์การบริหารจัดการสาธารณภัยที่สามารถตอบสนองต่อการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยให้มีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย การป้องกันและลดผลกระทบ การเตรียมความพร้อม

การบริหารจัดการในภาวะฉุกเฉิน (การเผชิญเหตุ) และจัดการหลังเกิดภัย (การฟื้นฟู) ซึ่งสถานการณ์สาธารณภัยในปัจจุบันนับวันจะทวีความรุนแรงมากขึ้น ดังนั้นจึงได้มีการเปลี่ยนแปลงยุทธศาสตร์ในการจัดการสาธารณภัย โดยจากการจัดการสาธารณภัย (Disaster Management : DM) มาเป็นการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย (Disaster Risk Management : DRM) ให้ความสำคัญกับการป้องกันและลดผลกระทบ การเตรียมความพร้อม ซึ่งเป็นการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย (Disaster Risk Reduction : DRR) เพิ่มมากขึ้น เพื่อสร้างความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนและของรัฐ การลงทุนในเรื่องลดความเสี่ยงจากสาธารณภัยนอกจากจะช่วยลดปัจจัยเสี่ยงและลดโอกาสของสังคมในการเผชิญเหตุการณ์สาธารณภัยแล้ว ยังจะส่งผลที่ดีต่อการพัฒนาในด้านต่างๆ ให้มีความต่อเนื่องอีกด้วย เน้นการฟื้นฟูที่ดีกว่าและปลอดภัยกว่าเดิมเพื่อให้เกิดความยั่งยืนตามวงจรการจัดการสาธารณภัยสู่การสร้างใหม่ให้ดีกว่าและปลอดภัยกว่าเดิม ตามแผนภาพที่ ๕-๑

๕.๑ การสำรวจความต้องการของผู้ประสบภัยและความเสียหายเบื้องต้น

กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลดงเจน สำรวจความต้องการของผู้ประสบภัยและความเสียหายเบื้องต้นภายในพื้นที่ประสบภัยจนถึงระดับครัวเรือน โดยวิเคราะห์ผลกระทบจากความเสียหายที่เกิดขึ้นจากสาธารณภัยเพื่อประเมินและวิเคราะห์ความสามารถของผู้ประสบภัยในการตอบโต้สถานการณ์ฉุกเฉินด้วยตนเอง ความต้องการความช่วยเหลือเพิ่มเติมจากหน่วยงานภายนอก เช่น ความช่วยเหลือด้านอาหาร น้ำดื่ม การรักษาพยาบาล สุขอนามัยและการกำจัดสิ่งปฏิกูล เป็นต้น รวมทั้งจัดทำฐานข้อมูลการสำรวจความเสียหาย เพื่อเป็นข้อมูลในการฟื้นฟูและกำหนดกรอบแนวทางในการสร้างคืนใหม่ได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ โดยมีหลักการปฏิบัติ ดังนี้

๕.๑.๑ ชุมชน/หมู่บ้าน สำรวจความเสียหายระบบสาธารณูปโภคและสิ่งสาธารณ ประโยชน์ต่างๆ จนถึงระดับครัวเรือน รวมทั้งจัดทำฐานข้อมูลการสำรวจความเสียหาย เพื่อเป็นข้อมูลในการฟื้นฟูและกำหนดกรอบแนวทางในการสร้างคืนใหม่ได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

๕.๑.๒ องค์การบริหารส่วนตำบลดงเจน สำรวจประเมินความจำเป็นในการฟื้นฟูภายหลังการเกิดสาธารณภัย ดังนี้

(๑) ข้อมูลพื้นฐานด้านชุมชน เช่น ประชากร เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม

(๒) ข้อมูลด้านความเสียหายจากสาธารณภัย การจัดการในภาวะฉุกเฉินการช่วยเหลือจากภายนอก

(๓) ข้อมูลการวิเคราะห์ความสามารถในการเผชิญเหตุของชุมชน ความอ่อนแอ หรือความอ่อนแอต่อสาธารณภัยที่เกิดขึ้น

๕.๑.๓ สำรวจและประเมินความจำเป็นในการฟื้นฟูภายหลังเหตุการณ์สาธารณภัยควรสำรวจข้อมูลดังต่อไปนี้

(๑) ข้อมูลการฟื้นฟูผู้ประสบภัย เช่น ด้านอาหาร การเงิน สิ่งของเครื่องใช้ ที่พักพิง สุขภาพ สุขภาพ และสิ่งแวดล้อมการประกอบอาชีพ และองค์ความรู้ (การช่วยเหลือยามฉุกเฉิน สุขภาพ ฯลฯ) โดยให้คำนึงถึงการฟื้นฟูกลุ่มเปราะบาง (กลุ่มเด็ก สตรีมีครรภ์ คนชรา ผู้ป่วย และผู้พิการ) ที่ได้รับผลกระทบจากสาธารณภัยเป็นพิเศษ

(๒) ข้อมูลการฟื้นฟูพื้นที่ประสบภัย เช่น ที่อยู่อาศัย สถานศึกษา โรงพยาบาล สิ่งก่อสร้างต่างๆ การชลประทาน การขนส่ง การสื่อสาร อุตสาหกรรม ระบบสุขภาพ เป็นต้น

๕.๑.๔ กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลดงเจน จัดตั้งคณะทำงานประสานกับชุมชน/หมู่บ้าน ให้ตรวจสอบรายละเอียดความเสียหาย การให้ความช่วยเหลือ และความต้องการเบื้องต้นของผู้ประสบภัยโดยเร็ว

๕.๑.๕ ดำเนินการฟื้นฟูโครงสร้างพื้นฐานที่เสียหายในเบื้องต้น โดยงบประมาณที่อยู่ในความรับผิดชอบ กรณีที่เกินขีดความสามารถให้ขอรับการสนับสนุนจากงบกลางขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๕.๑.๖ รายงานสรุปการประเมินความเสียหายและแนวทางการฟื้นฟูไปยังกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอำเภอและจังหวัด เพื่อขอรับการสนับสนุนในการฟื้นฟู ซ่อมแซม และบูรณะโครงสร้างพื้นฐานที่ได้รับความเสียหาย (คณะกรรมการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติอำเภอ (ก.ช.ภ.อ.) และคณะกรรมการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติจังหวัด (ก.ช.ภ.จ.))

การประเมินความเสียหายและความต้องการความช่วยเหลือ จะต้องมีความเชื่อมโยงกับการตอบสนองความต้องการของผู้ที่ได้รับผลกระทบตามหลักมาตรฐาน โดยคำนึงถึงปัจจัยด้านต่างๆ เช่น อายุ เพศ เชื้อชาติ ศาสนา สตรีมีครรภ์ และผู้พิการ เพื่อประกอบการพิจารณา

๕.๒ การฟื้นฟู

มีแนวทางปฏิบัติ ดังนี้

๑. แจ้งให้ชุมชนและหมู่บ้าน สำรวจความเสียหายของระบบสาธารณสุขปโภคและสิ่งสาธารณประโยชน์ต่างๆ จนถึงระดับครัวเรือน รวมทั้งจัดทำฐานข้อมูลการสำรวจความเสียหาย เพื่อเป็นข้อมูลในการฟื้นฟู และกำหนดกรอบแนวทางในการสร้างคืนใหม่ได้อย่างเหมาะสมและเป็นที่ยอมรับ

๒. องค์การบริหารส่วนตำบลลงเงิน สำรวจประเมินความจำเป็นในการฟื้นฟูหลังการเกิดสาธารณภัย ดังนี้

(๒.๑) ข้อมูลพื้นฐานด้านชุมชน เช่น ประชากร เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม

(๒.๒) ข้อมูลด้านความเสียหายจากสาธารณภัย การจัดการในภาวะฉุกเฉินการช่วยเหลือจากภายนอก

(๒.๓) ข้อมูลการวิเคราะห์ความสามารถในการเผชิญเหตุชุมชน ความอ่อนแอ หรือความอ่อนแอต่อสาธารณภัยที่เกิดขึ้น

๓. สำรวจและประเมินความจำเป็นในการฟื้นฟูภายหลังเหตุการณ์สาธารณภัย ดังนี้

(๓.๑) ข้อมูลการฟื้นฟูผู้ประสบภัย ควรมีรายละเอียดในแต่ละด้าน เช่น ด้านอาหาร การเงิน สิ่งของ เครื่องใช้ ที่พักพิง สุขภาพ สุขภาพและสิ่งแวดล้อม การประกอบอาชีพ และองค์ความรู้การช่วยเหลือยามฉุกเฉิน สุขภาพ เป็นต้น โดยให้คำนึงถึงการฟื้นฟูกลุ่มเปราะบาง (กลุ่มเด็ก สตรีมีครรภ์ คนชรา ผู้ป่วยและผู้พิการ) ที่ได้รับผลกระทบจากสาธารณภัยเป็นพิเศษ

(๓.๒) ข้อมูลการฟื้นฟูพื้นที่ประสบภัย ควรมีรายละเอียดในแต่ละด้าน เช่น ที่อยู่อาศัย การศึกษา การดูแลสุขภาพ สิ่งก่อสร้างต่างๆ เกษตรกรรม การชลประทาน การขนส่ง การสื่อสาร อุตสาหกรรม ระบบสุขภาพ เป็นต้น

๔. องค์การบริหารส่วนตำบลลงเงิน จัดทีมประเมินความเสียหายและความต้องการความช่วยเหลือ โดยประสานกับอำเภอภูพานยาวและจังหวัดพะเยา ให้ตรวจสอบรายละเอียดความเสียหาย การให้ความช่วยเหลือและความต้องการเบื้องต้นของผู้ประสบภัยโดยเร็ว

๕. ประสานการปฏิบัติกับอำเภอ ให้ประสานการปฏิบัติกับคณะกรรมการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยอำเภอ (ก.ช.ภ.อ.) ให้เร่งสำรวจความเสียหายจากภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินโดยเร็ว เพื่อพิจารณาช่วยเหลือผู้ประสบภัยตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กระทรวงการคลังกำหนด และรายงานผล การสำรวจความเสียหายจากภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน ต่อคณะกรรมการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติจังหวัด (ก.ช.ภ.จ.) เพื่อพิจารณาดำเนินการช่วยเหลือผู้ประสบภัย

๖. ในกรณีที่ความเสียหายมีมูลค่ามากกว่าวงเงินที่ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจอนุมัติ ให้ส่งเรื่องให้กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยพิจารณาเสนอขออนุมัติวงเงินช่วยเหลือผู้ประสบภัยจากวงเงินงบกลางรายการสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็นจากคณะรัฐมนตรี

๗. รายงานสรุปการประเมินความเสียหายและความจำเป็นในเบื้องต้น ให้ผู้อำนวยการอำเภอ ผู้อำนวยการจังหวัด ผู้อำนวยการกลาง ผู้บัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติและนายกรัฐมนตรีทราบตามลำดับ

๕.๒.๑ การฟื้นฟูระยะสั้น

เป็นการดำเนินการต่อเนื่องจากการค้นหา การบรรเทา และการช่วยเหลือได้ยุติลง เพื่อสนองความต้องการที่จำเป็นของผู้ประสบภัย ธุรกิจ ชุมชนที่ได้รับผลกระทบจากสาธารณภัยในระยะเร่งด่วนหรือระยะสั้น รวมถึงการจัดมาตรการด้านการรักษาความปลอดภัย การประเมินความเสียหายของโครงสร้างพื้นฐาน การจัดเตรียมที่พักอาศัยชั่วคราว และการให้บริการสาธารณะ โดยมีแนวทางปฏิบัติ ดังนี้

(๑) การสงเคราะห์และช่วยเหลือผู้ประสบภัยในเบื้องต้น

เป็นการฟื้นฟูด้านสมรรถภาพทางกายให้แก่ผู้ประสบภัย เช่น การตรวจรักษา ป้องกันควบคุมโรค และการฟื้นฟูความแข็งแรงทางร่างกาย เป็นต้น รวมถึงการฟื้นฟูด้านสภาพจิตใจและ จิตสังคมของผู้ที่ได้รับผลกระทบ ตลอดจนการกระตุ้นและช่วยเหลือให้เกิดการปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงตามความจำเป็น โดยให้โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบลลงเงิน และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบลบ้านเงิน เป็นหน่วยงายหลักและมีแนวทางปฏิบัติ ดังนี้

(๑.๑) การช่วยเหลือและสงเคราะห์ผู้ประสบภัย

- แจ้งให้ชุมชน/หมู่บ้าน สำนวญตรวจสอบข้อมูลผู้ประสบภัยและความเสียหาย เพื่อให้ความช่วยเหลือต่างๆ ตรงกับข้อเท็จจริงตลอดจนส่งผู้ประสบภัยกลับภูมิลำเนา

- ให้มีการประสานงานระหว่างหน่วยงานของรัฐ และองค์กรภาคเอกชนในการสงเคราะห์ผู้ประสบภัยให้เป็นไปอย่างมีระบบ รวดเร็ว ทัวถึง และหลีกเลี่ยงความซ้ำซ้อนในการสงเคราะห์ผู้ประสบภัย

- ให้ชุมชน/หมู่บ้าน จัดทำบัญชีรายชื่อผู้ประสบภัยและทรัพย์สิน ที่เสียหายไว้เป็นหลักฐานเพื่อการสงเคราะห์ผู้ประสบภัย พร้อมทั้งออกหนังสือรับรองให้ผู้ประสบภัยไว้เป็นหลักฐานในการรับการสงเคราะห์และฟื้นฟู

- จัดให้มีการรักษาพยาบาลแก่ผู้ประสบภัยอย่างต่อเนื่องจนกว่าจะหายกลับมาดำรงชีวิตได้ตามปกติ รวมทั้งจัดการที่พักอาศัยชั่วคราว และระบบสุขภาพเฝ้าระวังแก่ผู้ประสบภัย ในกรณีที่ต้องอพยพจากพื้นที่อันตราย

- ให้การสงเคราะห์แก่ครอบครัวของผู้ที่ประสบภัยอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะในกรณีที่ผู้เป็นหัวหน้าครอบครัวประสบภัยจนเสียชีวิตหรือไม่สามารถประกอบอาชีพต่อไปได้โดยการให้ทุนการศึกษาแก่บุตรของผู้ประสบภัยจนจบการศึกษาภาคบังคับ และโดยการจัดหาอาชีพให้แก่บุคคลในครอบครัว

- เลี้ยงดูผู้ประสบภัยที่ไม่สามารถช่วยเหลือตัวเองได้ในระยะแรก เช่น เด็กกำพร้า นักเรียน นักศึกษา คนพิการ และผู้สูงอายุที่ประสบภัย

(๑.๒) การป้องกัน ฝ้าระวัง และควบคุมโรคระบาด ทั้งคนและสัตว์

(๑.๓) ประชาสัมพันธ์เพื่อเสริมสร้างขวัญและกำลังใจของประชาชนให้คืนสู่สภาพปกติโดยเร็ว

(๑.๔) รายงานข่าวและประชาสัมพันธ์ข่าวสารต่อสาธารณชนให้ทราบสถานการณ์เป็นระยะๆ

(๒) การฟื้นฟูพื้นที่ประสบภัย

เป็นการบูรณะที่อยู่อาศัย โครงสร้างพื้นฐานต่างๆ ที่ได้รับความเสียหายจากเหตุการณ์สาธารณภัยให้กลับสู่สภาพที่สามารถใช้งานได้ ทั้งนี้ ควรให้ความสำคัญกับการฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมด้วยตามความเหมาะสมกับสถานการณ์และการทำงาน หากการบูรณะโครงสร้างและสิ่งก่อสร้างหรือการฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ต้องฟื้นฟูให้ดีกว่าเดิม อาจต้องใช้เวลาและงบประมาณในการฟื้นฟู ควรกำหนดแผนงานไว้ในการฟื้นฟูระยะยาวต่อไป และการฟื้นฟูพื้นที่ประสบภัยในระยะเริ่มต้นให้ปฏิบัติ ดังนี้

(๒.๑) ทำความสะอาดบ้านเรือน ชุมชน และสิ่งสาธารณประโยชน์ ในพื้นที่ประสบภัย และขนย้ายขยะมูลฝอย

(๒.๒) ให้ องค์การบริหารส่วนตำบลลงเงิน ที่เกิดเหตุ ดำเนินการฟื้นฟูพื้นที่ประสบภัย ปรับสภาพภูมิทัศน์ และแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมและมลภาวะเป็นพิษ

(๒.๓) กรณีที่เกินขีดความสามารถของ องค์การบริหารส่วนตำบลลงเงิน ให้หน่วยงานที่รับผิดชอบโครงสร้างพื้นฐานนั้นๆ ดำเนินการฟื้นฟู ซ่อมแซม และบูรณะโครงการที่ได้รับความเสียหาย ดังนี้

- ทางหลวงแผ่นดินและเส้นทางคมนาคม
ดำเนินการโดยแขวงทางหลวงพะเยา
- ระบบไฟฟ้า
ดำเนินการโดยการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคอำเภอภูพานยาว จังหวัดพะเยา และการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย

- ระบบประปา
ดำเนินการโดยการประปาส่วนภูมิภาคจังหวัดพะเยา

(๒.๔) ให้เรืออาสากรักหักพัง และซ่อมแซมสิ่งสาธารณูปโภค โครงสร้างพื้นฐาน และอาคารบ้านเรือนของผู้ประสบภัย เพื่อให้สามารถประกอบอาชีพได้ต่อไป

(๒.๕) ซ่อมแซมสถานที่ราชการ โรงเรียน สถานศึกษา วัด โบราณสถาน สถานที่ราชการ สถานที่ท่องเที่ยว และสาธารณูปโภคต่างๆ ให้กลับมาใช้งานได้ดังเดิม

(๒.๖) พื้นที่ประสบภัย เช่น การเก็บซากปรักหักพัง การตรวจสอบความแข็งแรงของอาคาร การออกแบบวางผังเมือง การจัดหาแหล่งน้ำอุปโภคบริโภค การจัดทำภูมิทัศน์ ดำเนินการโดยสำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดพะเยา สำนักงานชลประทานจังหวัดพะเยา องค์การบริหารส่วนจังหวัดพะเยา และหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

๕.๒.๒ การฟื้นฟูระยะกลาง/ระยะยาว

(๑) การฟื้นฟูระยะกลางเป็นการดำเนินการต่อเนื่องโดยการประสานและสนับสนุนชุมชนที่ประสบภัย ฟื้นฟู หรือสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกในการดำรงชีวิตขึ้นใหม่ การฟื้นฟูเศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อมรวมทั้งสภาพร่างกาย จิตใจ และสังคมของผู้ประสบภัย โดยให้ปฏิบัติ ดังนี้

- การฟื้นฟูโครงสร้างพื้นฐานต่างๆ ที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต เช่น ประปา ไฟฟ้า ระบบโทรคมนาคม เป็นต้น

- การฟื้นฟูและเสริมสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจ
ให้กองคลังของ องค์การบริหารส่วนตำบลลงเงิน เป็นหน่วยหลักในการฟื้นฟูและเสริมสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจ ทั้งนี้ ให้สามารถร่วมมือกับภาคเอกชน ได้แก่ หอการค้า สมาคมอุตสาหกรรม สมาคมท่องเที่ยว และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับระบบเศรษฐกิจและการพาณิชย์ของ องค์การบริหารส่วนตำบลลงเงิน

(๒) สำหรับการฟื้นฟูระยะยาว เป็นการดำเนินการต่อเนื่องจากระยะกลาง ซึ่งอาจใช้เวลาหลายเดือนหรือหลายปีนับจากหลังเกิดสาธารณภัย โดยมุ่งเน้นการกลับสู่สภาวะปกติ หรือให้ดีขึ้นกว่าเดิม โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทำการสำรวจและจัดทำแผนโครงการ เพื่อวางแผนการฟื้นฟูพื้นที่ที่เกิดภัย ให้สามารถรองรับสาธารณภัยที่จะเกิดขึ้นในอนาคตได้ดีกว่าและปลอดภัยกว่าเดิม โดยมีแนวทางปฏิบัติ ดังนี้

- ให้ องค์การบริหารส่วนตำบลลงเงิน เป็นหน่วยหลักในการวางแผนและดำเนินกิจกรรมฟื้นฟูชุมชนร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยอาศัยการมีส่วนร่วมกับชุมชน เพื่อให้มีความพร้อมรับมือและฟื้นกลับอย่างรวดเร็ว เป็นการดำเนินงานฟื้นฟูที่ต่อเนื่องจากการบรรเทาภัยที่เกิดขึ้น การให้ความช่วยเหลือทางวิชาการในการวางแผนฟื้นฟู การระบุและติดตามการแก้ไขความขัดแย้งและการลดความแตกต่าง การประยุกต์ใช้หลักการพัฒนายั่งยืนในการวางแผน และการกำหนดการประสาน ความต้องการที่ยังไม่ได้รับการช่วยเหลือ

- ให้มีการบูรณะและการก่อสร้างที่อยู่อาศัยที่ถูกทำลายและได้รับความเสียหายใหม่หรือพัฒนาที่อยู่อาศัยถาวร เพื่อเป็นทางเลือกใหม่ในการแก้ไขปัญหาด้านที่อยู่อาศัยที่จะรองรับ โดยชุมชนมีส่วนร่วมในการเสริมสร้างความถาวรยั่งยืนและความต้านทานต่อสาธารณภัยของที่อยู่อาศัย ทั้งนี้ การฟื้นฟูที่อยู่อาศัยมุ่งที่จะแก้ไขปัญหาด้านที่อยู่อาศัยให้ผู้ประสบภัยหลังการเกิดสาธารณภัยเพื่อป้องกันและลดผลกระทบต่อสาธารณภัยที่จะเกิดขึ้นอีก

๕.๒.๓ การฟื้นฟูด้านต่างๆ

(๑) ด้านสุขภาพและการบริการสังคม

เป็นการเสริมสร้างความพร้อมที่จะรับมือและการฟื้นกลับสู่สภาวะปกติได้อย่างรวดเร็วของ องค์การบริหารส่วนตำบลลงเงิน ในการบริการด้านสุขภาพและการบริการด้านสังคมของบุคคลและชุมชน ที่ประสบภัย ครอบคลุมถึงการสาธารณสุข สุขภาพจิต และการบริการทางการแพทย์ โดยให้โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล เป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินการ

(๒) ด้านที่อยู่อาศัย

(๒.๑) บูรณะและก่อสร้างที่อยู่อาศัยที่ถูกทำลายและได้รับความเสียหายใหม่หรือพัฒนาที่อยู่อาศัยถาวร เพื่อเป็นทางเลือกใหม่ในการแก้ไขปัญหาด้านที่อยู่อาศัยที่จะรองรับความต้องการของชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(๒.๒) การกิจสนับสนุนการฟื้นฟูที่อยู่อาศัยมุ่งที่จะแก้ไขปัญหาด้านที่อยู่อาศัย หลังการเกิดสาธารณภัย เพื่อป้องกันและลดผลกระทบต่อสาธารณภัยที่จะเกิดขึ้นอีก กรณีที่เกินขีดความสามารถให้หน่วยงานที่รับผิดชอบโครงสร้างพื้นฐานนั้นๆ ดำเนินการฟื้นฟู ซ่อมแซม และบูรณะโครงการ ที่ได้รับความเสียหายและขอรับการสนับสนุนจากหน่วยเหนือขึ้นไปตามลำดับ ได้แก่ งบประมาณของจังหวัด งบประมาณของกรมกระทรวง หน่วยงานนอก ภาครัฐ องค์การระหว่างประเทศ หรือบกลาง

(๓) ด้านสิ่งแวดล้อม

(๓.๑) ขนย้ายขยะมูลฝอย แก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมและมลภาวะเป็นพิษ

(๓.๒) วางแผนในการรักษาปกป้องทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และทรัพยากรทางประวัติศาสตร์ อนุรักษ บูรณะและปฏิสังขรณ์ให้กลับคืนสู่สภาพเดิมหรือดีกว่าเดิมตามที่ชุมชนร้องขอ

(๓.๓) ให้หน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบในทุกระดับรวมถึงหน่วยงานภาคเอกชนที่เป็นเครือข่ายให้สนับสนุนแผนงานและภารกิจสำคัญที่จะต้องดำเนินการตามแผนปฏิบัติการ ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของ องค์การบริหารส่วนตำบลลงเงิน ที่กำหนดวิธีการที่จะใช้ทรัพยากรและสมรรถนะ เพื่อตอบสนองได้ตรงความต้องการของชุมชนและเพียง

บทที่ ๖

การขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ของ องค์การบริหารส่วนตำบลดงเจน ไปสู่การปฏิบัติ

๖.๑ แนวทางการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของ องค์การบริหารส่วนตำบลดงเจน ไปสู่การปฏิบัติ

แผนปฏิบัติการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลดงเจน พ.ศ. ๒๕๖๐ ได้จัดทำขึ้นโดยใช้กรอบแนวคิดให้สอดคล้องกับแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอำเภอ พ.ศ. ๒๕๕๘ และแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด พ.ศ. ๒๕๕๘ มีแนวทางการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย ประกอบด้วย การมุ่งเน้นการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย การบูรณาการการจัดการในภาวะฉุกเฉิน การเพิ่มประสิทธิภาพการฟื้นฟูอย่างยั่งยืน และการส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศในการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย ซึ่งการจะดำเนินการให้บรรลุผลสัมฤทธิ์ตามวัตถุประสงค์ต้องอาศัยการบูรณาการจากทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐฯ พลเรือน ทหาร ตำรวจ ภาคเอกชน มูลนิธิ/อาสาสมัคร และองค์การสาธารณกุศล และต้องเป็นไปตามพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐ ที่บัญญัติไว้ใน

มาตรา ๒๐ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่มีหน้าที่ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตท้องถิ่นของตน โดยมีผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่นั้นเป็นผู้รับผิดชอบ ในฐานะผู้อำนวยการท้องถิ่น

เพื่อให้แผนปฏิบัติการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลดงเจน พ.ศ. ๒๕๖๐ ไปสู่การปฏิบัติให้เกิดผลและเป็นรูปธรรม โดยกำหนดผลการดำเนินงานของแต่ละภาคส่วนซึ่งเป็นตัวชี้วัดการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลดงเจน พ.ศ. ๒๕๖๐ ไปสู่การปฏิบัติ ดังนี้

ตารางที่ ๖-๑ : แนวทางการดำเนินงานในการขับเคลื่อนแผนไปสู่การปฏิบัติ

ลำดับที่	การดำเนินการ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
๑	ดำเนินการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้ความรู้เกี่ยวกับแผนปฏิบัติการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลดงเจน พ.ศ. ๒๕๖๐ รวมทั้งแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยที่อาจเกิดขึ้น ในพื้นที่ของตนเอง เพื่อสร้างความตระหนักให้กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน อาสาสมัคร คนในชุมชน/ท้องถิ่นได้รับรู้ รับทราบ เข้าใจถึงระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสาธารณภัย และสร้างการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนและภาคเอกชนในพื้นที่	- องค์การบริหารส่วนตำบลดงเจน - หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
๒	จัดให้มีการประชุมกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลดงเจน อย่างน้อยทุก ๒ เดือน อย่างต่อเนื่อง เพื่อใช้เป็นกลไกและเวทีในการบูรณาการการทำงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตั้งแต่ภารกิจด้านการป้องกัน การลดผลกระทบ และการเตรียมความพร้อม การร่วมวิเคราะห์ประเมินความเสี่ยงจากสาธารณภัยในพื้นที่	- องค์การบริหารส่วนตำบลดงเจน - หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
๓	มีส่วนร่วมกับอำเภอภูพานยาว และจังหวัดพะเยา อย่างต่อเนื่อง เพื่อเชื่อม	- องค์การบริหาร

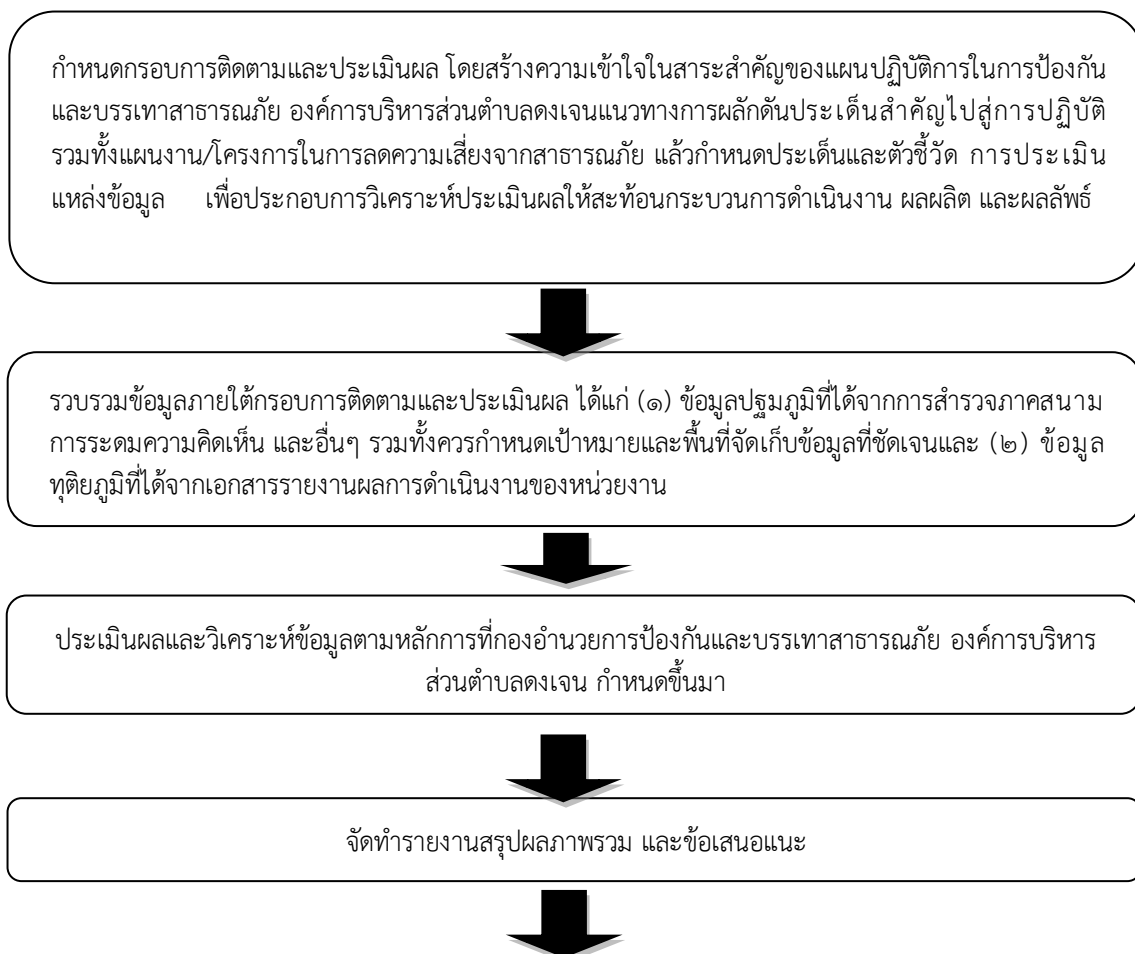
ลำดับที่	การดำเนินการ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
	การทำงานอย่างประสานสอดคล้อง โดยจัดประชุมแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็น การดำเนินการกิจกรรม เช่น ร่วมสำรวจประเมินวิเคราะห์ พื้นที่เสี่ยง ปัจจัยเสี่ยงที่ทำให้เกิดภัย เป็นต้น	ส่วนตำบลดงเจน - สนง.ปภ.จว. พะเยา
๔	การจัดทำแผนเผชิญเหตุสาธารณภัยของ องค์การบริหารส่วนตำบลดงเจน การร่วมฝึกการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของกองอำนวยการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยระดับต่างๆ เพื่อทดสอบและฝึกความชำนาญ ร่วมกับหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง	- องค์การบริหาร ส่วนตำบลดงเจน - สนง.ปภ.จว. พะเยา - หน่วยงานที่ เกี่ยวข้องกับการ ป้องกันและบรรเทา สาธารณภัย
๕	จัดทำแผนงานโครงการเพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณในการดำเนิน การกิจ เช่น งบพัฒนาจังหวัด งบพัฒนากลุ่มจังหวัด สำนักงานกองทุน สนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) กองทุนความปลอดภัยในการ ใช้รถใช้ถนน ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม องค์การสาธาณกุศล โดยให้เชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์การเตรียมพร้อมแห่งชาติ	- องค์การบริหาร ส่วนตำบลดงเจน - สำนักงานจังหวัด พะเยา - หน้ ว ย ง า น ที่ เกี่ยว ข้อง กั บ การ ป้องกันและบรรเทา สาธารณภัย
๖	พิจารณาแผนงาน/โครงการที่ได้มีการประเมินความเสี่ยงในพื้นที่ที่มุ่งเน้น การลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย แก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในภาพรวมอย่างมี ส่วนร่วมแบบบูรณาการ ซึ่งรัฐบาลได้ให้ความสำคัญกับการเตรียมพร้อม แห่งชาติ ประกอบกับให้มีความเชื่อมโยงและส่งผลต่อทิศทางการพัฒนา จังหวัดและกลุ่มจังหวัด โดยการเสนอขอรับการสนับสนุนงบประมาณ ตามภารกิจของอำเภอ/องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภายใต้แผนพัฒนา ท้องถิ่น เพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากจังหวัดและกลุ่มจังหวัด โดยบรรจุในแผนปฏิบัติราชการประจำปีจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ที่เป็น กรอบแผนงาน/โครงการในแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดต่อไป	- องค์การบริหาร ส่วนตำบลดงเจน - สำนักงานจังหวัด พะเยา - หน้ ว ย ง า น ที่ เกี่ยว ข้อง กั บ การ ป้องกันและบรรเทา สาธารณภัย
๗	ให้ความรู้แก่ภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องทั้งด้านวิชาการและการปฏิบัติ สร้างองค์ความรู้เพื่อเป็นข้อมูลในการกำหนดนโยบายทั้งระดับจังหวัด ระดับอำเภอ และระดับพื้นที่	- องค์การบริหาร ส่วนตำบลดงเจน - สพป.พะเยา - สพม.พะเยา
๘	สนับสนุน กำกับ ติดตาม ให้คำแนะนำในการจัดทำแผนการป้องกันและ บรรเทาสาธารณภัยชุมชน/หมู่บ้าน เพื่อเป็นกรอบปฏิบัติงานในระดับพื้นที่ ให้มีความเชื่อมโยงกับแผนปฏิบัติการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลดงเจน	- องค์การบริหาร ส่วนตำบลดงเจน

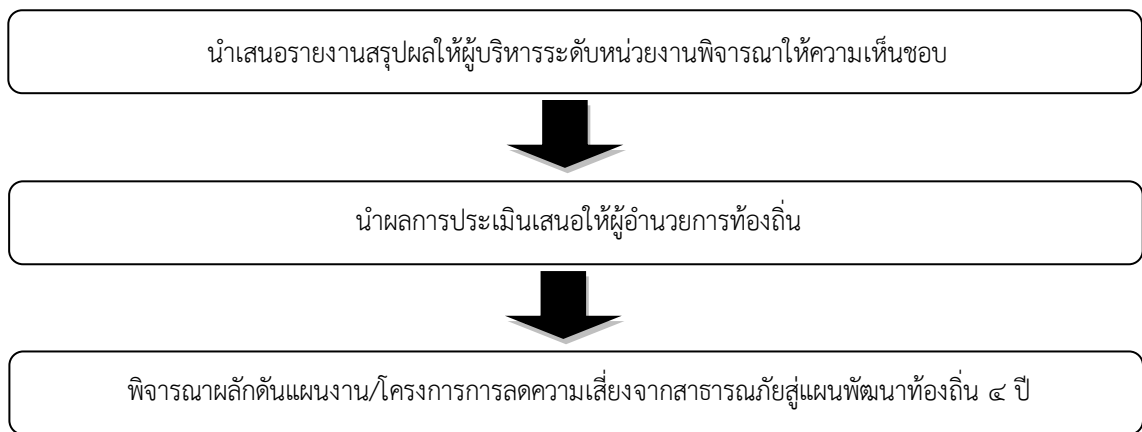
ลำดับที่	การดำเนินการ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
๙	การติดตามและประเมินผล โดยการมีส่วนร่วมของหน่วยงานต่างๆ ทั้งส่วนกลางและระดับพื้นที่ การกำหนดให้จัดทำรายงานผลการดำเนินงานให้ผู้อำนวยการจังหวัดเพื่อรายงานผลต่อไปยังผู้อำนวยการกลางและผู้บังคับบัญชาในระดับเหนือขึ้นไปทราบเป็นประจำทุกปี รวมทั้งการติดตามและประเมินผลการนำแผนปฏิบัติการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลดงเจน ไปสู่การปฏิบัติ ในช่วงกลางแผนและปลายแผน พร้อมทั้งพิจารณาแนวทางปรับปรุงแผนฯ	- องค์การบริหารส่วนตำบลดงเจน - สนง.ปภ.จ. พะเยา - สำนักงานจังหวัด พะเยา

๖.๒ การติดตามและประเมินผล

เป็นกระบวนการดำเนินงานด้านการกำกับควบคุม เพื่อติดตามความก้าวหน้าของภารกิจและหรือประเมินว่าภารกิจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่ การติดตามประเมินผล โดยปกติจะต้องกำหนดดัชนีการติดตามประเมินผลเพื่อเป็นเกณฑ์ในการพิจารณาว่าสถานการณ์ที่ตรวจสอบวัดได้นั้นบรรลุหรือไม่บรรลุเมื่อเทียบกับเกณฑ์หรือดัชนีที่กำหนด ประโยชน์ของการติดตามประเมินผลไม่เพียงแต่ช่วยให้ทราบความก้าวหน้า และหรือความล่าช้าของการดำเนินการ โดยใช้ดัชนีประเมินว่าการดำเนินการใกล้ถึงเป้าหมายที่กำหนดแค่ไหนเพียงไรแล้ว ยังสามารถช่วยให้วิเคราะห์เพิ่มเติมให้ทราบปัจจัยเหตุแห่งความสำเร็จและความล้มเหลวดังกล่าวได้ ทำให้เกิดประโยชน์ในการปรับปรุงแนวทางดำเนินการต่อไปได้

๖.๒.๑ แนวทางการติดตามและประเมินผล

๖.๒.๒ หน่วยงานและภาคีเครือข่ายดำเนินการติดตามและประเมินผล

ให้กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลดงเจน เป็นหน่วยรับผิดชอบหลักในการดำเนินงานตามแนวทางการผลักดันประเด็นสำคัญไปสู่การปฏิบัติ โดยให้จัดทำ รายงานการติดตามและประเมินผลภาพรวมที่บรรลุผลตามเป้าหมายการจัดการจัดการสาธารณภัย ประเมินผลกระทบ การขับเคลื่อน และสรุปภาพรวมการติดตามและประเมินผลให้อำนาจการอำเภอเพื่อรายงานผลต่อไปยังผู้ อำนาจการ จังหวัด ผู้ อำนาจการกลางและผู้บังคับบัญชาในระดับเหนือขึ้นไปทราบ เพื่อนำไปสู่การปรับปรุง แนวทางการ ดำเนินงานต่อไป

การจัดทำรายงานผลการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการในการป้องกันและบรรเทา สาธารณ ภัย องค์การบริหารส่วนตำบลดงเจน ไปสู่การปฏิบัติ เพื่อตอบสนองต่อเป้าหมายการจัดการจัดการสาธารณภัยของ องค์การ บริหารส่วนตำบลดงเจน ให้มีประสิทธิภาพ ยกระดับไปสู่มาตรฐานตามหลักสากล ตลอดจนนำปัญหาอุปสรรคและ ข้อเสนอแนะไปปรับปรุงแผนปฏิบัติการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลดงเจน ต่อไป

๖.๓ การวิจัยและพัฒนา

เป็นกระบวนการของการศึกษา การเรียนรู้ และการค้นหาแนวคิด แนวทาง และวิธีปฏิบัติหรือ สิ่งประดิษฐ์ เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาเทคนิค วิธีการ รูปแบบการดำเนินงาน หรือระบบการจัดการความเสี่ยงจากสา ธาณภัยที่เป็นประโยชน์ทั้งแก่ประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน รวมทั้งการนำสิ่งที่ได้ มีการคิดค้นหรือ ค้นพบมาพัฒนา ออกแบบ เปลี่ยนแปลง ผลการดำเนินงาน กระบวนการดำเนินงาน และการบริการให้มีลักษณะ รูปแบบใหม่ หรือการปรับปรุงให้ดีขึ้นกว่าเดิม และสามารถดำเนินการร่วมกับ การติดตามและประเมินผล โดยการเก็บ รวบรวมข้อมูลภายใต้กรอบการติดตามและประเมินผลในลักษณะของการทบทวนจากบทเรียนและการเรียนรู้ทั้งก่อน การดำเนินการ ระหว่างดำเนินการ และเมื่อเสร็จสิ้น การดำเนินการ โดยมีแนวทางการดำเนินการวิจัยและพัฒนา ดังนี้

(๑) องค์การบริหารส่วนตำบลดงเจน เป็นหน่วยงานหลักในการประสานงานด้านการศึกษาค้นคว้า และการวิจัยและพัฒนาที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยร่วมกับสถาบันการศึกษา ภาคเอกชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำองค์ความรู้และเทคโนโลยีมาพัฒนาและประยุกต์ใช้เพื่อการป้องกันและ บรรเทาสาธารณภัยของ องค์การบริหารส่วนตำบลดงเจน ให้เหมาะสม

(๒) ศึกษาบทเรียนของเหตุการณ์สาธารณภัยสำคัญที่ผ่านมาของ องค์การบริหารส่วนตำบลดงเจน เพื่อให้ทราบข้อมูลข้อเท็จจริงสำหรับไปประยุกต์ใช้ในการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

(๓) จัดทำสรุปบทเรียน (Lesson Learned) ของการเกิดสาธารณภัยครั้งสำคัญที่ผ่านมาของ องค์การบริหารส่วนตำบลดงเจน เพื่อเป็นประโยชน์ในการบริหารจัดการในอนาคต

๖.๔ การทบทวนแผนปฏิบัติการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของ องค์การบริหารส่วน

ตำบลดงเจน

พระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๔๔ กำหนดว่า ในกรณีที่ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับสาธารณภัยหรือการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยที่ได้กำหนดไว้ในแผนต่างๆ ตามพระราชบัญญัตินี้เปลี่ยนแปลงไป หรือแผนดังกล่าวได้ใช้ครบห้าปีแล้ว ให้เป็นหน้าที่ของผู้รับผิดชอบในการจัดทำแผนดำเนินการปรับปรุงหรือทบทวนแผนที่อยู่ในความรับผิดชอบ

ดังนั้น หาก องค์การบริหารส่วนตำบลดงเจน ได้ดำเนินการตามกระบวนการที่กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลดงเจน พ.ศ. ๒๕๖๐ และได้มีการติดตามประเมินผลสัมฤทธิ์ของแผน หรือมีสถานการณ์สาธารณภัยที่ไม่ได้กำหนดไว้ในแผน หรือมีการวิจัยและพัฒนาพบข้อบกพร่อง หรือมีนวัตกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยที่ทันสมัยและเหมาะสม ให้ องค์การบริหารส่วนตำบลดงเจน พิจารณาทบทวนปรับปรุงแผนปฏิบัติการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลดงเจน พ.ศ. ๒๕๖๐ ได้ตามความเหมาะสมทุกปี
